

๑๐๘ หน้า

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๑๒๗

ม.ค.-เม.ย. ๒๕๕๐

เจ้าของ : สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถ.นวมินทร์

คลองจั่น ชิงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๓๗๔-๕๖๓๑

www.asoke.info

E-mail : ppanyia@excite.com

บรรณาธิการ : ธีรธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ : บัณฑิต สมพงษ์ สุทธิ ผาติชวน

ปานวล ธาตุว ภูตาว

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถ.นวมินทร์ คลองจั่น ชิงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

E-mail : thatfah2520@yahoo.com

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : เรือตรีเชมดิน เสิศบุษย์

จำนวนพิมพ์ ๒๔,๐๐๐ เล่ม

สารบัญ

รับเชิญ

ประทับใจ/เรื่องของกิ่งทอง.....๖๒

คุณแม่ช่างคุย/แม่ครับผมอยากได้.....๖๙

แม่.....๗๔

บทความพิเศษ

ผู้ไม่ประมาทในความตาย.....๓๓

โลกทัศน์-ชีวิตทัศน์

บทวิจารณ์/คิดให้เที่ยงตรง.....๔

รอบบ้านรอบตัว/การพัฒนา.....๑๒

นำรู้จัก/สีกขมาตุพลอย.....๑๗

ลมหายใจ ชีวิต กับธรรมชาติ.....๒๗

ถ้อยคำสิริมงคล/ทำงานให้สนุก.....๔๗

คิดตามหนังสือ/เหนือคำพิพากษา.....๑๐๐

ธรรมะสำราญ

เก็บจากพระไตรปิฎก/จิตควรแก่การงาน.....๕๙

ชาตค/แพะชนะที่เหตุพล.....๖๔

ธรรมะกับการเกษตร.....๗๘

บอกกล่าว

เก็บมาเล่าต่อ/เข้าคิวเร็วกว่าไหม.....๕๑

อาหารกาย.....๘๖

เรื่องสั้น-เรื่องยาว

สู้ เบบีโต้ สู้ !.....๘๘

สังคมดอกหญ้า

ปริศนาธรรมอักษรไขว้.....๑๐๔

ปัจฉิมลิขิต.....๑๐๖

ปกหลัง : ปางศรีลักษณ

ประติมากรรมรูปปั้นหล่อทองเหลือง

พระวิหาร พุทธสถานสันติโคก

โดย แสงศิลป์ เคื่อนหงาย

ผู้หญิงหน้าปก

เกษรารักษ์ แจ่มใส



วัตถุประสงค์ในการจัดทำ “ดอกหญ้า”

* เพื่อยังความเป็นภราดรภาพ

และสามัคคีธรรมให้เกิดในหมู่สมาชิก

* เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนัก

ถึงคุณค่าสาระของหลักธรรมในศาสนา

ในส่วนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคม

ใบแรก

ก๑๑ บ.ก.

ตอนที่น้องคำบอกให้เขียนใบแรก ดิฉันนึกถึงคำสอนของครูที่ว่าการทำงานหลายๆ คน ไม่ใช่จะทำให้งานเสร็จเร็วขึ้นเสมอไป ถ้าคนมากเกินไปจนเกินไป ก็จะคุยกันบ้าง เกีย่งงานกันบ้าง ปัญหามากขึ้น เข้าทำนองมากคนก็มากความ

แต่การที่หนังสือดอกหญ้าออกล่าช้ากว่ากำหนด เป็นเพราะยังขาดคนช่วยงานอีกหลายตำแหน่ง พอพี่ธนิดา ฟุ้งทอง บรรณาธิการตัวจริงที่ทำดอกหญ้าตั้งแต่ฉบับแรก กลับมาพร้อมกับไฟลุกโชนโชติช่วงและฝีมือเหนือชั้นในการทำงาน พวกเราก็เลยดีใจกันถ้วนหน้า งานเร็วและสวยงามขึ้นแน่นอน

การเกีย่งงานเกิดขึ้นเมื่อจะต้องเขียนใบแรกนี้แหละ ก่อนนี้ก็โยนกันไปมาระหว่างพี่น้องคำกับรินธรรม ตอนนี่เราก็กะว่าจะโอนหน้าที่ให้พี่ธนิดา ทว่าเธอไม่รับโอน

เชื่อได้เลยว่าคุณพี่ทั้งสองมีเรื่องเขียนมากมาย หากเกรงว่าดิฉันจะเสียนิสัย ต้องให้ทำงานบ้าง นิดหน่อยก็ยังดี งานอื่นผู้สู่วัยทำเสร็จทุกอย่างแล้ว ดิฉันไม่ได้ทำอะไรเลย เนื่องจากย้ายนิवासสถานไปอยู่แถวโรงพยาบาล เพื่อดูแลพี่สาวที่ป่วยอยู่ในโรงพยาบาลนานแรมเดือน

เป็นช่วงเวลาที่ได้เรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ มากมาย เห็นภารกิจอันล้ำค่าของแพทย์ นักเรียนแพทย์ พยาบาล นักเรียนพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล และคนงานที่ช่วยบรรเทาทุกข์ทั้งกายแก่ผู้ป่วย ขณะเดียวกันก็มีผลเสียจิตใจผู้ป่วยและญาติด้วย

ทำให้ซาบซึ้งในความเมตตาเกื้อกูลกันของเพื่อนมนุษย์

ซาบซึ่งถึงความเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

สงสารทุกคนที่ได้รู้จักพบเห็น ทุกคนต้องต่อสู้กับความยากลำบาก บุคลากรของโรงพยาบาลทำงานอยู่กับความเจ็บป่วยทุกเมื่อเชิ่วัน ญาติผู้ป่วยรับภาระค่าใช้จ่ายยิปาละ สละเวลาจากการงาน เหน็ดเหนื่อยกับการเดินทางมาดูแลเป็นกำลังใจให้คนป่วย ผู้ป่วยเองก็ทุกข์ทรมานกับสังขารร่างกายของตัวเองที่แปรปรวนไป

ใครจะเผชิญชะตากรรมได้กล้าหาญและชาญฉลาดเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับวิธีคิด ชีวิตในอดีตสั่งสมมาอย่างไร

ดิฉันมีบุญที่เลือกดำเนินชีวิตตามคำสอนของพ่อท่านสมณะโพธิรักษ์ ในสังคมพุทธศาสนิกชนที่มีการกล่อมเกล่าให้เกิดความเห็นถูกต้อง (สัมมาทิฐฐิ) อันเป็นต้นเค้าของความคิดและการกระทำที่ถูกต้องตามมา

แต่ความคิดที่ถูกต้อง (สัมมาสังกัปปะ) จะสำคัญจริงก็ต่อเมื่อประกอบด้วยความพยายามและความระลึกตัวที่ถูกต้อง (สัมมาวายามะและสัมมาสติ) ในการแปรเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน (สัมมาวาจา สัมมากรรมันตะ สัมมาอาชีวะ) จนมีความมั่นคงในวิถีชีวิตที่ถูกต้อง (สัมมาสมาธิ)

คุณว่าคิดแต่ไม่ทำ และทำโดยไม่คิด อย่างไหนสร้างความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตน และสังคมมากกว่ากัน



บทวิจารณ์

จำเริญ ชวนินนฟ้า

ติดใจที่เขี้ยวตบ
ไขเขตุไขผล

กระแสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

กำลังได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง โดยมีผู้ให้คำอธิบายในแง่มุมต่างๆ แต่จุดเริ่มต้นสำคัญที่จะนำไปสู่ “ความพอเพียง” ต้องทำอย่างไรนั้น ดูเหมือนจะยังไม่ค่อยมีใครอธิบายให้ชัดเจนเท่าไร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ อธิบายเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า

“บางคนพูดบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไม่ถูก ทำไม่ได้ ไม่ดี ได้ยินคนเค้าพูด แต่ส่วนใหญ่บอกว่าดี แต่พวกส่วนใหญ่ที่บอกว่าดีนี้ เข้าใจแค่นั้นก็ไม่ทราบ แต่ยังไม่ทำตามเศรษฐกิจพอเพียงนี้ขออย่าว่าเป็นการตั้งเศรษฐกิจ หรือความประพฤติปฏิบัติที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผล โดยมีเหตุและผล คือเกิดผลมันมาจากเหตุ ถ้าทำเหตุที่ดี ถ้าคิดให้ดีให้ผลที่ออกมา คือสิ่งที่ติดตามเหตุ การกระทำก็จะเป็นการกระทำที่ดี และผลของการกระทำนั้น ก็จะเป็นการกระทำที่ดี ดีแปลว่ามีประสิทธิผล ดีแปลว่ามีประโยชน์ ดีแปลว่ามีความสุข”

พระราชดำรัสข้างต้นชี้ให้เห็นหลักคิดว่า

๑. เศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นฐานอยู่บน “หลักเหตุและผล” เมื่ออยากได้ “ผล” อะไร ก็ต้องสร้าง “เหตุ” ที่สอดคล้องสัมพันธ์ให้ “พอเหมาะ พอดี และพอเพียง” จึงจักเกิดเหตุผลนั้นๆ เช่น ถ้าอยากให้ต้นไม้เติบโตงอกงามเร็วๆ แต่นั่งดูเฉยๆ ไม่ยอมลงมือทำอะไรเพราะกลัวเหนื่อย แล้วเอาแต่กราบไหว้อ้อนวอน ขอให้ต้นไม้โตเร็วๆ เกิด ดังนี้ ต้นไม้ก็คงไม่อาจเติบโตได้ เพราะไม่ได้กระทำ “เหตุ” ที่สอดคล้องกับ “ผล” ที่คาดหวังดังกล่าว ตรงข้ามถึงบุคคลนั้นจะไม่ได้กราบไหว้อ้อนวอนขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไหนดลบันดาลให้ต้นไม้โตเร็วๆ แต่ลงมือกระทำ “เหตุ” ให้ถูกต้องอย่าง “พอเพียง” ด้วยการใส่ปุ๋ย รดน้ำ และหาวิธีป้องกันแมลงรบกวน ในไม่ช้า ต้นไม้ก็จะค่อยๆเติบโตเจริญงอกงามขึ้นมาเอง เป็นต้น

๒. จุดเริ่มต้นสำคัญของการเข้าสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียงจึงอยู่ที่ “วิธีคิด” โดยถ้าสามารถ “คิดให้ดี” ก็จะเกิด “ผล” ที่ติดตาม “เหตุ” (อันคือการคิดดีหรือคิดอย่างถูกต้องนั้นๆ) จนกลายเป็นการกระทำที่ดีตามมาซึ่งหลักการข้อนี้สอดคล้องกับคำสอน ของพระพุทธเจ้าที่สอนว่า “สัมมาทิฐิ” (อันคือการมีความคิดเห็นที่ถูกต้อง) เป็นประธานที่ต้องเกิดนำมา



ก่อน เหมือนการที่ดวงอาทิตย์ ก็ต้องมีแสงเงิน
แสงทอง เกิดนำมาก่อนฉะนั้น

๓. ด้วยเหตุนี้ ถ้าอยากได้ “ผล”
ที่ดี ซึ่งหมายถึง “ความมีประสิทธิภาพ” “มี
ประโยชน์” และ “มีความสุข” ก็ต้องสร้าง
“เหตุ” ให้พอเหมาะพอเพียงกับ “ผล” ที่
อยากได้ อยากมี อยากเป็น โดยเริ่มต้นจาก
การมี “วิธีคิดที่ถูกต้อง” เป็นพื้นฐานสำคัญ
ก่อน

ตัวอย่างของการมีวิธีคิดที่ถูกต้อง
เช่น ผู้คนจำนวนมากอยากมีความสุข แต่มี
“วิธีคิด”ว่า การมีเงินมากๆ จะทำให้มีความสุข
(ดังคำขวัญที่กล่าวว่า “งานคือเงิน เงิน

คืองาน บันดาลสุข”) จึงถือการเอาการทำงาน
“เพื่อให้ได้เงินมากๆ” เป็นเป้าหมายหลักของ
ชีวิต จนลืมนึกถึง “เป้าหมายสุดท้าย” ที่เป็น
จุดมุ่งหมายแท้จริงที่อยากจะไปให้ถึง อันคือ
“ความสุข”

ผลที่สุดเมื่อจับ“เป้าหมายหลัก”
ผิด คนผู้นั้นก็จะมุ่งไปที่การทำทุกอย่างเพื่อ
ให้ได้ “เงิน” มากๆ บางคนก็ทำงานหามรุ่งหาม
ค่ำ จนเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ เมื่อสาร
แอดรีนาลิน(adrenalin)ที่เกิดจากความเครียด
สะสมในร่างกายมากขึ้นๆ สุดท้ายก็ป่วยเป็น
โรคมะเร็ง ถึงจะได้เงินมามากๆ แต่ก็กลับ
เจ็บปวด เป็นทุกข์ทรมานแสนสาหัสกับ

มะเร็งระยะสุดท้าย แทนที่จะประสบกับความ
ความสุขในชีวิต หรือบางคนก็ทุ่มเทกับการ
ทำงานหาเงิน จนไม่มีเวลาให้ครอบครัว พ่อ
แม่ทะเลาะหย่าร้างกัน เมื่อลูกๆไม่ได้รับ
ความอบอุ่น ก็ไปเที่ยวเตร่นอกบ้าน หากความ
อบอุ่นจากเพื่อนๆ แล้วก็ไปติดยาบ้าง ถูก
หลอกลวงไปในทางที่ผิดๆบ้าง ทำให้พ่อแม่
เป็นทุกข์ กลุ่มอกกลุ่มใจ โดยถึงจะสามารถ
หาเงินมาได้มากมายตามที่มุ่งหมาย แต่ก็กลับ
ห่างไกลจากเป้าหมายหลักที่ต้องการไปให้ถึง
อันคือ “ความสุข”

ขณะเดียวกัน ถึงแม้บางคน
จะประสบความสำเร็จ ในการหาเงินมาได้
มากมายให้แก่ครอบครัว และสามารถใช้จ่าย
เงินในการแสวงหาความสุขตามที่มุ่งหวัง แต่
คนเหล่านี้ก็จะมีเป็นส่วนน้อยในสังคม เพราะ
“เงิน” มีจำนวนจำกัด การแข่งขันแย่งชิงกันหา
เงิน จึงมีลักษณะเป็นเหมือนเกมที่ถ้าหากคน
ส่วนหนึ่งได้ คนอีกส่วนหนึ่งก็ต้องเสีย ใน
สัดส่วนที่สัมพันธ์กัน (Zero Sum Game)

ฉะนั้นถ้าคิดว่า “เงินคือความสุข”
ตามความหมายของ “วิธีคิด” แบบนี้ สังคมนั้น
ก็จะมีคนเพียงจำนวนน้อยที่สามารถเข้าถึง “ความ
สุข” เพราะจะมีคนเพียงจำนวนไม่มากเท่านั้นที่
ร่ำรวย ในขณะที่ผู้คนส่วนใหญ่ของสังคมจะ “ไม่

“

“เงิน” มีจำนวนจำกัด
การแข่งขันแย่งชิงกันหาเงิน
จึงมีลักษณะ เป็นเหมือนเกม
ที่ถ้าหากคนส่วนหนึ่งได้
คนอีกส่วนหนึ่งก็ต้อง เสีย

”

มีความสุข” เนื่องจากเป็นคนไม่ร่ำรวยหรือมีฐานะ
ยากจน

สังคมที่ถูกครอบงำด้วย “วิธีคิด”
แบบนี้ จึงเป็นสังคมที่สิ้นหวัง เพราะไม่
สามารถเอื้อให้ผู้คนส่วนใหญ่ของสังคมบรรลุ
ถึงเป้าหมายที่ต้องการในชีวิตอันคือ “ความสุข”
(จากการมีเงินมากๆ) โดยความสิ้นหวังดัง
กล่าวเกิดจาก “ตรรกะของวิธีคิดที่ผิดพลาด”
ที่ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่การสร้าง “เหตุ”
อันจะก่อให้เกิด “ผล” ตามที่พึงมุ่งหมายได้
อย่างแท้จริง

แต่ถ้าปรับ “วิธีคิด” ของผู้คนใหม่
ให้เห็นตรรกะที่ถูกต้องว่า “ความสุข” คือเป้า

หมายเหตุของชีวิต ไม่ใช่ “เงิน” โดยการมีเงินมากๆ เป็นเพียงวิถีทางหนึ่งที่ “อาจจะ” นำไปสู่เป้าหมายอันคือ ความสุขที่พึงปรารถนา ดังกล่าวเท่านั้น แล้วพิจารณาต่อไปว่า ยังมีวิถีทางอื่นๆที่จะนำไปสู่ “ความสุข” โดยไม่ต้องอาศัยเงินหรือไม่ ตลอดจนวิถีทางเหล่านั้นเมื่อเปรียบเทียบในแง่ “ประสิทธิผล” หรือ “ประโยชน์” หรือ “คุณภาพของความสุข” แล้ว ดีกว่าวิธีการมุ่งหาเงินมากๆ เพื่อให้มีความสุขหรือไม่

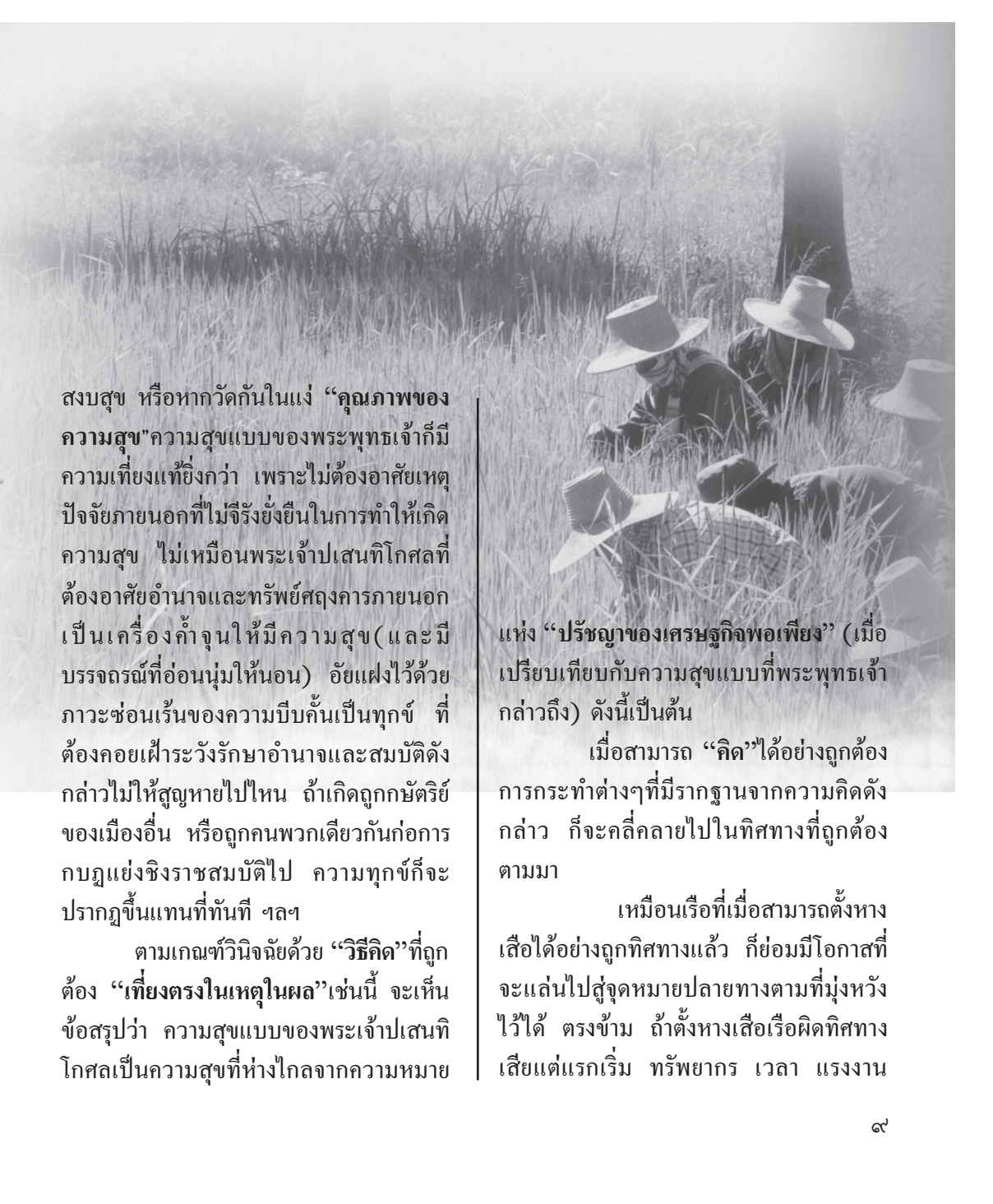
เมื่อสามารถจับประเด็น “เป้าหมายหลัก” ให้ “เที่ยงตรงและมั่นคงในเหตุในผล” ได้เช่นนี้ เราก็จะเห็นช่องทางใหม่ๆอีกมากในชีวิต ที่สามารถจะนำไปสู่ “ความสุข” โดยไม่ต้องอาศัยเงิน หรือเป็น “ความสุขราคาถูก” ที่ใช้เงินไม่มาก อาทิแค่สามารถกำหนดสติให้จดจ่ออยู่กับลมหายใจเข้า ลมหายใจออก จนจิตเกิดสมาธิ ผ่อนคลายจากความเครียดทั้งหลาย แค่นี้ก็มีความสุขอย่างมากแล้ว เป็นต้น

ในสมัยพุทธกาล เมื่อพระเจ้าปเสนทิโกศลเห็นพระพุทธเจ้าถึงความสุขสบายต่างๆในวัง เสด็จ ออกบวชและมานอนอยู่ตามโคนต้นไม้ที่ปราศจากความสะดวกสบาย ก็เกิดความฉงนสงสัยทูลถามพระพุทธเจ้าว่า

ทำไมจึงมีพฤติกรรม(ที่ดูเหมือนไม่ฉลาดเอาเสียเลย)เช่นนั้น

พระพุทธเจ้าจึงได้ชี้ให้พระเจ้าปเสนทิโกศล เห็นสัจจะความจริงประการหนึ่งว่า ถึงพระพุทธองค์จะนอนอยู่ตามโคนต้นไม้ โดยไม่ได้นอนบนบรรจรรย์ที่อ่อนนุ่ม แต่พระพุทธองค์กลับมีความสุขโดยส่วนเดียว เพราะกระทั่งเมื่อนอนตามโคนต้นไม้ก็ยังมีความสุขแล้ว จะกล่าวไปเกี่ยวกับการนอนบนบรรจรรย์ที่อ่อนนุ่ม ซึ่งย่อมจะมีความสุขเช่นกัน ขณะที่พระเจ้าปเสนทิโกศลก็ต้องนอนบนบรรจรรย์ที่อ่อนนุ่มเท่านั้น จึงจักมีความสุข ถ้าให้มานอนตามโคนต้นไม้ก็จะทุกข์ทรมานจนนอนไม่หลับแน่นอน

ถ้าวัดกันในแง่ “ประสิทธิผล” ความสุขแบบของพระพุทธเจ้าก็ให้ “ผล” เหนือกว่าความสุขแบบของพระเจ้าปเสนทิโกศลมากกว่ากันมาก เพราะนอนที่ไหนก็เป็นสุข ทำให้มี “พื้นที่ของความสุข” มากกว่า หรือวัดกันในแง่ “ประโยชน์” ความสุขแบบของพระพุทธเจ้าก็ “เป็นประโยชน์สูง” ต่อสังคมโดยรวมมากกว่า เพราะถ้าหากผู้คนสามารถหาความสุขที่ไม่สิ้นเปลืองทรัพยากร และไม่ต้องเบียดเบียนแย่งชิงทรัพย์สินสมบัติของคนอื่นได้อย่างนี้ สังคมก็จะเกิดความ



สงบสุข หรือหากวัดกันในแง่ “คุณภาพของความสุข” ความสุขแบบของพระพุทธเจ้าก็มีความเที่ยงแท้ยิ่งกว่า เพราะไม่ต้องอาศัยเหตุปัจจัยภายนอกที่ไม่จริงยั่งยืนในการทำให้เกิดความสุข ไม่เหมือนพระเจ้าปเสนทิโกศลที่ต้องอาศัยอำนาจและทรัพย์สินศฤงคารภายนอกเป็นเครื่องกำจุนให้มีความสุข (และมีบรรณาการที่อ่อนนุ่มให้นอน) อัยแฝงไว้ด้วยภาวะซ่อนเร้นของความบีบคั้นเป็นทุกข์ ที่ต้องคอยเฝ้าระวังรักษาอำนาจและสมบัติดังกล่าวไม่ให้สูญหายไปไหน ถ้าเกิดถูกกษัตริย์ของเมืองอื่น หรือถูกคนพวกเดียวกันก่อการกบฏแย่งชิงราชสมบัติไป ความทุกข์ก็จะปรากฏขึ้นแทนที่ทันที ฯลฯ

ตามเกณฑ์วินิจฉัยด้วย “วิธีคิด” ที่ถูกต้อง “เที่ยงตรงในเหตุในผล” เช่นนี้ จะเห็นข้อสรุปว่า ความสุขแบบของพระเจ้าปเสนทิโกศลเป็นความสุขที่ห่างไกลจากความหมาย

แห่ง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (เมื่อเปรียบเทียบกับความสุขแบบที่พระพุทธเจ้ากล่าวถึง) ดังนี้เป็นต้น

เมื่อสามารถ “คิด” ได้อย่างถูกต้อง การกระทำต่างๆ ที่มีรากฐานจากความคิดดังกล่าว ก็จะคลี่คลายไปในทิศทางที่ถูกต้องตามมา

เหมือนเรือที่เมื่อสามารถตั้งหางเสือได้อย่างถูกต้องทิศทางแล้ว ก็ย่อมมีโอกาสที่จะแล่นไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่มุ่งหวังไว้ได้ ตรงข้าม ถ้าตั้งหางเสือเรือผิดทิศทางเสียแต่แรกเริ่ม ทรัพยากร เวลา แรงงาน

และความพยายามต่างๆทั้งหมดที่ทุ่มเทไปกับการเดินทางด้วยความเหนื่อยยากลำบาก ก็จะกลายเป็นความสูญเปล่า เพราะนอกจากจะไม่สามารถพาไปถึงจุดหมายปลายทางตามที่มุ่งหวังแล้ว ยังอาจนำไปสู่ความหายนะ หลงทางอยู่กลางทะเลลึกโดยหาฝั่งไม่พบ ข้อนี้ฉันใด การมี “วิธีคิด” ที่ผิดพลาด “ไม่ถูกต้องเที่ยงตรงและไม่มั่นคงในเหตุในผล” ก็มีอุปมาเหมือนกับการตั้งหางเสือเรือผิดทิศผิดทาง เสียแต่แรกเริ่มเฉกเช่นเดียวกันฉันนั้น



เศรษฐกิจพอเพียงได้คุณต้องลดกิเลส
จะมีคุณธรรมมีศีลธรรมต้องลดกิเลส
คนนี้พัฒนาอะไรอื่น มันก็เท่านั้นแหละ
พัฒนาความรู้ความสามารถก็หากินเป็น
สัตว์ครึ่งอานทุกตัวมันก็หากินเป็น ถ้าเก่งเท่าทำมาหากินได้แค่นั้น
ไม่ได้เรียนรู้อะไรแล้วก็ไม่ได้อะไรเลย ไม่มีคุณพรอก
คนต้องมีคุณ ใครไม่มีคุณก็ไม่ใช่คน

คนที่มิเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไม่ตั้งใจจะรวย
เป็นคนมีคุณธรรม เสียสละ: เกื้อกูลสังคม มีประโยชน์คุณค่าต่อสังคม
เป็นคนที่มิคุณงามความดี ชยันทันเพียร
เขาจะรวยก็รวยได้แต่เขาไม่รวย
เขาจะออกไปทำประโยชน์คุณค่า เสียสละเพื่อคนอื่น

สมณะโพธิรักษ์

รอบบ้านรอบตัว

อุบลาสก ครอบทำกาณ

การพัฒนาสติปัญญาขั้นที่ ๒

: คิด เป็นรูปภาพ

ท่านผู้อ่านอาจนึกฉงนว่า การพัฒนาสติปัญญาขั้นที่ ๑ เป็นอย่างไร ความจริงเคยเขียนในคอลัมน์นี้มาครั้งหนึ่งแล้ว เพียงแต่ชื่อเรื่องอาจไม่ตรงกัน

การพัฒนาขั้นที่ ๑ เป็นเรื่องการหัดทำงานด้วยตนเอง ฝึกฝนคนทำงานให้เป็นงานและแรงงาน ไม่ว่าจะเริ่มจากงานบ้านหรือในสถานศึกษา

เพราะเหตุนี้การใช้ลูกทำงานมากๆจึงเป็นเรื่องดี และเมื่อเรียนหนังสือก็ต้องพยายามทำทุกอย่างด้วยตนเอง อย่าลอกเพื่อน หัดมีกิจกรรม แล้วเส้นปฏิภาณไหวพริบ เส้นแห่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะค่อยๆเจริญเติบโตงอกงามไปเรื่อยๆ จนกว่าจะตายกันเลยทีเดียว

มาพูดถึงการพัฒนาขั้นที่ ๒ กัน

เถอะ

“คิดเป็นรูปภาพ” ก็คือการฝึกฝนดึงนามธรรมออกมาเป็นรูปธรรมให้สำเร็จ

คนไม่จบเพาะช่างก็ทำได้ เพราะเราไม่เน้นความเหมือนหรือความสวยงาม แต่เราเน้นวิธีคิด

การสังเคราะห์ออกมาเป็นรูปภาพ เป็นวิวัฒนาการที่สูงขึ้นของสติปัญญาในอีกระดับหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นทางโลกหรือทางธรรม (คนหากินทางโลกกับผู้ปฏิบัติธรรม)

เพราะความเป็นรูปธรรมจะสะท้อนว่าตัวเราคิดถูกต้องหรือไม่ ขณะเดียวกัน ก็เป็นการเจาะลึกความเข้าใจในเรื่องนั้นๆไปในตัว

การพยายามจะดึงออกมาเป็นรูปภาพ ความเข้าใจจึงจะต้องแน่นขึ้นหนักขึ้น ชัดเจนขึ้น

กรณีการบันทึกความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือ นับเป็นกระบวนการคิดที่ไปสู่รูปธรรมในอีกรูปแบบหนึ่ง แต่จะดีขึ้นอีก ลองพัฒนาเป็น

“ภาพ” ให้สำเร็จ

เพราะทุกครั้งที่จะเขียนเป็นภาพ เจ้าตัวจะต้องมีความคิดรวบยอด (concept)



ก่อนจึงจะเขียนได้

การเขียนเป็นภาพจับต้องได้ ในอีกมิติหนึ่งก็คือการ “คิดแบบคณิตศาสตร์”

เพราะคิดเป็นตัวเลขก็คือคิดเป็นภาพ
เหมือนกัน
การคิดเป็นภาพจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งของ



การพัฒนาตัวเองไปสู่วิธีคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์
ไอน์สไตน์ ท่านกล่าวว่า “จินตนา
การสำคัญกว่าความจริง”

จินตนาการก็คือพลังความคิดที่ต่อ
เติมขยายผลในสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว ให้มีการ
เคลื่อนไหวต่อไปๆๆ อีกๆๆ

ความสำเร็จต่างล้วนเดินบนจินตนา
การทั้งสิ้น

นักบริหารประเทศบางคน มองการ
บริหารของตัวเองเป็นรูปแบบบริษัท จึง
พยายามดึงกระแสเงินสดให้สะพัดมากมาย
หวังกระตุ้นคุณค่าทางเศรษฐกิจ

แต่เศรษฐกิจที่ละเลยจริยธรรม
สังคมก็มีโอกาสตกต่ำ

นักบริหารท่านหนึ่งมองการบริหาร
บริษัทในลักษณะ “แม่” บริษัทนี้ย่อมมีแต่
ความอบอุ่น

กล่าวกันว่า พ่อขุนรามคำแหง แม่
เป็นสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ท่านทรงปก
ครองแบบ “พ่อกับลูก”

จินตนาการนรก - สวรรค์ ของ
แต่ละประเทศก็เป็นรูปภาพที่แตกต่างกันไป
แต่ที่แน่ๆนั้น สวรรค์เป็นดินแดนของคนมีบุญ
ของคนดีเท่านั้น

เมื่อกฎแห่งกรรมเข้าใจยาก กฎ
แห่งพระเจ้าจึงเกิดขึ้นรองรับจิตใจมนุษย์ชาติ
ให้มีความหวัง ให้มีพลัง ให้กล้าบาปกรรม

การสื่อสารเป็นภาพ จึงเป็นการอธิบาย

เนื้อหาทั้งหมดได้รวดเร็ว ชัดเจนกว่าการใช้
ถ้อยคำใดๆ

๑ ภาพย่อมเหนือกว่าหมื่นคำอธิบาย
แต่ใน ๑ ภาพ ต้องอาศัยการตกผลึก

ทางความคิดครั้ง
แล้วครั้งเล่า ที่วัน
เวียนเคลื่อนไหว
อยู่ในตัวเรา

คิดออกมา
เป็นภาพจึงคือ
ความฉลาด

คิดออกมา
เป็นภาพจึงคือ การ
ฝึกฝนให้ฉลาด
ด้วยตนเองและคิด
ออกมาเป็นภาพ ผู้
อื่นย่อมมีโอกาส
ตรวจสอบ ดี -
วิจารณ์ถูกผิดมาก
น้อยแค่ไหน

ความคิด
ของเราจึงมีโอกาส
พัฒนาต่อไปและต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด
เพราะเหตุนี้คนที่คิดเป็นภาพจึง
“จับประเด็นเก่ง” และมีความคิดที่ละเอียด

สุขุม

เดอโบโน นักคิดผู้ยิ่งใหญ่ของตะวัน
ตกในยุคโลกาภิวัตน์ ได้สร้างความคิดหมวก ๖
ใบ ไว้ใช้ในการประชุม



หนังสือ
ฝรั่งแปลเล่ม
เก่าๆได้สอนวิธี
จำด้วยการคิด
เป็นภาพ แล้ว
ให้แต่ละภาพ
สัมพันธ์กัน เรา
ก็จะจำง่าย

สมัยเรียน
ม.ศ. ๕ ผู้เขียน
ก็ใช้วิธีนี้ในการ
ท่องจำเกือบทุก
วิชา เนื่องจาก
เป็นคนจำยาก

และหลาย
ครั้งที่พระพุทธร
องค์สอนสาวก
โดยเปรียบเทียบ

โดยอุปมาอุปไมย

ในพระไตรปิฎกจึงมีชาดกมากมาย เหมือน
นิทานสอนเด็ก

สังคมไทยวันนี้ยังวาดรูปคนดีไม่สำเร็จ
จึงยากนักที่จะให้ลูกหลานเดินตาม

ในหลายประเทศ ได้ยกวีรบุรุษไป
ไว้ในหัวใจของคนทั้งประเทศ บูชาศุภรัก
และนั่นก็คือการสอนที่ทรงประสิทธิภาพมาก
ที่สุด

สอนสังคมจึงต้องสื่อด้วยภาพ
สอนเด็กก็ต้องเน้นที่ภาพ
การที่ยังต้องอธิบาย ก็จะต้องล้มเหลว
ในการสื่อสารมากเท่านั้น ซึ่งสังเกตได้จากคำ
ขวัญวันเด็กสมัยก่อนๆเป็นตัวอย่าง

การสอนใดที่เน้นด้วยวาจา จึงเป็น
แก่เชษฐชาวยุ แต่ไม่ปลูกเร้า

ผิดกับความชั่วที่กระตุ้นเล็กน้อย
กลับกลายเป็นสิ่งชั่วร้ายได้อย่างมหัศจรรย์ !

ยุทธศาสตร์เผยแพร่ความดี-ความ
ชั่ว จึงต่างกันด้วยประการฉะนี้

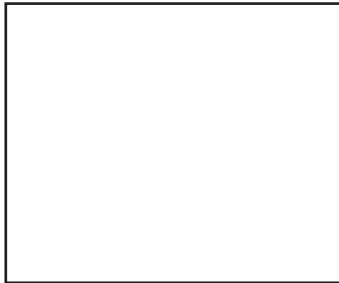
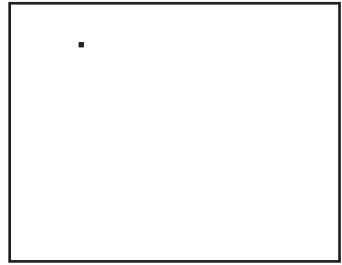
อยากให้เด็กไทยปลื้มใจ ภูมิใจความ
เป็นไทย

คงต้องเชิญวีรบุรุษจากอดีตออกมา
แสดงปาฏิหาริย์ แม้เล่นละครก็ต้องเชิญ

เราจะปล่อยให้พันท่ายนรสิงห์ คือ
น้ำพริกแสนอร่อยแก่นั่นหรือ ? อนิจจา !

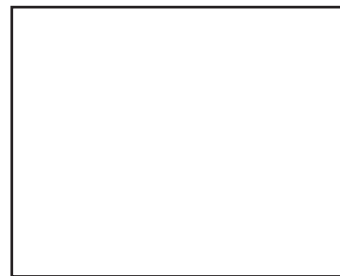
ต่อไปนี่  ขอเชิญลับสมอง
ด้วยการวาดเป็น ภาพ

หิว-อิม



เสียสละ
กตัญญู

ความดี
ความชั่ว



อุ้นใจ
หนาวใจ

ควมซุคิต ควมซุหำ

ดี หดีซอห่มตัมซุหุ้ปุหะเสหุซุ
คิต เตลิตหลงคิตพิตวิลีย
ดี เทาดี-ดีสันตพหุ้ไน
หำ ซอย่างไ้ให้เขยิตุคณเียนยอ

คิต หนยคิตพิตฎาฬอนฎาคิต
ดี แล้วฎาฬฎาควมคิตพิตฎาฬอน
หำ กอนคิตพิตแ่นม้นแยงยอ
ดี แล้วทำซอย่างนี้หอนม้น “พยดี”

ชาดิกา

นภาจุฑา
ทาร์ตกรวด

สิกขมาตุพลอย

ผู้มีศีลครองแครงชุ่มขนวัดบัวขาว

สิกขมาตุพลอยเกิดที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ในครอบครัว
คนจีนที่มีอาชีพทางขายจีน ท่านจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในปี พ.ศ.๒๕๕๑ จาก
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะวิทยาศาสตร์ วิชาเอกเคมี วิชาโทฟิสิกส์ หลังจากนั้นเข้ารับ
ราชการที่สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ จนกระทั่งออกมามีนสิกขมาตุเมื่อปี
พ.ศ.๒๕๕๘



● กฎบัตรธรรมในวัยเด็ก

ครอบครัวของพลอยนิยมให้เจ้า พ่อให้ทวดตา ส่วนแม่ให้วีรूपั่นพระกัจจายนะและเจ้าแม่กวณิม ในวัยเด็กพลอยมักเข้าไปนั่งคุกเข่าฟังแม่สวดมนต์ และนับลูกประคำในขณะที่ทำพิธีไหว้ ครอบครัวของพลอยไม่ได้ยกย่องพระพุทธเจ้าเท่าใดนัก แม้จะเล่าพุทธประวัติก็เหมือนเล่านิทานเรื่องเจ้าชายคนหนึ่งที่ไม่หนีออกจากวังไปบวชจนบรรลุธรรมเท่านั้นเอง แต่นิทานเรื่องนั้นก็ทำให้ระลึกถึงพระพุทธเจ้า และยกย่องเป็นบุคคลพิเศษตั้งแต่พลอยจำความได้ ทั้งยังเลื่อมใสศรัทธาเคารพไม่น้อยกว่าเจ้าแม่กวณิม เมื่อได้เรียนพุทธประวัติในวิชาศีลธรรมที่โรงเรียนพลอยยิ่งสนใจมากขึ้น อยากจะออกบวชตามอย่างบ้าง

* เทียบได้กับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปัจจุบัน

ชีวิตวัยเด็กของพลอยมีจุดเด่นอยู่ที่การขับร้องเพลงควบคู่กับการศึกษาธรรมะ เธอเล่าว่า “เพลงกับชีวิตมันมาด้วยกันตลอด ตอนเรียน ม.๖* ก็ประกวดร้องเพลง *คว่ำรวงวัลอยู่เรื่อย*” ส่วนเรื่องธรรมะนั้น พลอยชอบฟังธรรมมาตั้งแต่เด็ก ช่วงเวลานั้นไม่มีโอกาสไปฟังเทศน์ที่วัด ได้แต่ฟังจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทุกวันพระไม่เคยพลาดเลย วันพระที่ตรงกับวันหยุดวันเสาร์-อาทิตย์ เธอจะทำงานทุกอย่างให้เรียบร้อยเพื่อจะได้นั่งฟังเทศน์

ครั้งหนึ่งช่วงที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พลอยทำภารกิจเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลา ๐๘.๐๐ น. เธอเปิดวิทยุ ได้ยินอนุศาสนาจารย์เล่าเรื่องกองทัพธรรม เธอสนใจมาก จากนั้นมาจึงต้องทำทุกอย่างให้เสร็จตั้งแต่ ๐๗.๓๐ น. เพื่อจะได้นั่งฟังรายการของอนุศาสนาจารย์

ต่อมาที่ครูสถามีการขายหนังสือราคาถูก พลอยจึงไปซื้อหนังสือกองทัพธรรมมาอ่าน ทั้งที่ปกติเธอไม่ชอบอ่านหนังสือ หนังสือเล่มนี้เขียนโดย สุชีพ ปุญญานุภาพ ซึ่งเคยบวชอยู่ที่วัดกันมาตุยาราม ฉายา สุชีโวภิกขุ

เมื่อฟังพระเทศน์แล้ว พลอยจะนำเรื่องที่ได้ฟังนั้นมาฝึกฝนตนเอง ในวัยเด็กเธอ

ปฏิบัติธรรมด้วยวิธีนี้ จนกระทั่งเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เธอเป็นสมาชิกชมรมพุทธศิลป์ ได้ศึกษาพระอภิธรรมและฝึกนั่งสมาธิ พลอยสนุกกับการเรียนพระอภิธรรม เพราะพระสอนสนุก แต่ยังไม่ศรัทธาเรื่องการนั่งสมาธิ

เหตุที่พลอยได้เข้าชมรมพุทธศิลป์ก็ด้วยความที่เธอชอบร้องเพลงนั่นเอง เริ่มขึ้นตั้งแต่แรกเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สมัยนั้นนักศึกษาใหม่ทุกคนจะขึ้นรถไฟขบวนเดียวกัน เดินทางจากกรุงเทพฯ ไปเชียงใหม่ เธอได้รู้จักและนั่งใกล้เพื่อนผู้หญิงคนหนึ่งจากภาคใต้ นับถือศาสนาคริสต์ ทั้งคู่ร้องเพลงด้วยกันตลอดทาง หลังจากนั้นพลอยก็มักจะไปเป็นเพื่อนเวลาที่เพื่อนคนนี้ไปซ้อมร้องเพลง ต่อมาเมื่อมีการประกวดร้องเพลง เธอก็เป็นผู้ส่งชื่อพลอยร่วมประกวดด้วย ทั้งที่ไม่ได้อยากจะเข้าประกวด แต่พลอยก็ได้รางวัลที่หนึ่ง จุดนี้นำเธอไปสู่การเป็นนักร้องของวงดนตรีสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และชมรมพุทธศิลป์ก็มาขอให้ไปช่วยงานยุวพุทธิกสมาคม จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการสอนเด็กร้องเพลง แรกๆ พลอยสอนเพลงที่ตนเองชอบคือโพล์คของหลายๆ พลอยแต่งเพลงเอง เป็นเพลงพุทธ

ศาสนา เธอเล่าบรรยากาศตอนนั้นว่า “ปรากฏว่าดีมากๆ เลย กระทั่งไปหมดเลย ไม่ใช่แต่เด็กนะ ผู้ใหญ่ด้วย ทั้งครูบาอาจารย์ อาจารย์แสง จันทร์งาม ด้วย อาจารย์ก็เมตตา ไม่ถือเนื้อถือตัว ทั้งที่เราเป็นลูกศิษย์เป็นนักศึกษานะ ทำนาก็ร้องตาม ร้องด้วยกันเป็นทีม”

ความสนใจในเรื่องศาสนาและความสามารถในการขับร้องเพลงของเธอ เพื่อนๆ รู้กันดี พลอยบอกเพื่อนๆ ว่า “จะแบ่งครึ่งชีวิตไว้ทางโลก อีกครึ่งชีวิตนี้จะใช้ชีวิตทางธรรม” พลอยจึงถูกล้อว่าถ้าบวชคงเป็น Singing Nun เพราะยุคนั้นมีหนังเรื่อง Singing Nun เป็นแม่ชีของศาสนาคริสต์ ร้องเพลงตลอดเรื่อง แต่พลอยไม่ได้สนใจศาสนาคริสต์ เธอตั้งใจจะบวชในศาสนาพุทธ แต่ถ้าจะบวชเป็นแม่ชียังกลัวเรื่องเงิน พลอยคิดว่า “ชีวิตนักบวชคือชีวิตที่อิสระ ไม่ถูกพันธนาการด้วยเงินทอง” เพราะฉะนั้นสถานที่ที่พลอยแสวงหาเพื่อจะใช้ชีวิตนักบวช จึงต้องเอื้อต่อการที่นักบวชจะไม่ใช้เงินด้วย แต่เมื่อมองสภาพความเป็นจริง เธอพบว่า นักบวชผู้หญิงไม่ได้มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างที่พระพุทเจ้าพาทำ จึงท้อใจว่าพระพุทเจ้าปรินิพพานไปแล้ว จะแสวง

หาความเป็นอยู่เช่นนั้นได้อย่างไร “จึงเป็นเพียง
ความฝัน แต่ใจก็ต้องการบวชตามอย่าง
พระพุทธเจ้า ยังมีความปรารถนาอยู่อย่าง
รุนแรงตลอดเวลา จนเป็นความทุกข์ทุกครั้ง
ที่อยู่ตามลำพัง ทุกข์เพราะต้องการดำรงชีวิต
อย่างพุทธสาวก”

● เสร็จหมดแล้ว

เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
แล้ว พลอยทำงานที่กรมทรัพยากรธรณีไม่
นานนักก็ย้ายไปที่สำนักงานพลังงานปรมาณู
เพื่อสันติ พ.ศ.๒๕๑๓ คุณแม่ของพลอยเสีย
ชีวิต ทำให้พลอยได้คำตอบว่า ‘ครึ่งชีวิต’ ตาม
ความตั้งใจที่ว่า ครึ่งชีวิตอยู่ทางโลก ครึ่งชีวิต
อยู่ทางธรรม นั่นคือเมื่อไร เธอเล่าถึงจุด
ตัดสินใจว่า

ใครๆ ก็บอกว่าพลอยดูเหมือนแม่มาก
ที่สุดในบรรดาลูกๆ ทั้งหลาย เหมือนตั้งแต่
หน้าตา ท่าทาง นิสัยใจคอ เขาว่าเหมือนหมด
แล้วก็รักแม่มากด้วย ในชีวิตนี้รักแม่ที่สุดเลย

เพราะฉะนั้นตอนที่แม่เสีย แม่อายุ ๕๘
ปี ก็เลยรู้ว่าครึ่งชีวิตคือ ๒๕ ตั้งโปรแกรมไว้
เลยว่าไม่เกิน ๒๕ บวชแน่ หลัง ๒๕ ปีไชรั
ใคร่บวชเรียน เคยเขียนกลอนไว้อย่างนั้น



วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๔ น้อง
สาวของพลอยชวนไปวัดโศการามเนื่องจาก
อ่านเรื่อง ‘คนคืออะไร ทำไมสำคัญนัก’ ของ
ผู้ที่ใช้นามปากกา ‘โพธิรักษ์’ ลงเป็นตอนๆ
ในนิตยสาร ‘สตรีสาร’ แล้วศรัทธาเชื่อว่า
“โพธิรักษ์นี่แหละปฏิบัติธรรมจริง ใส่ใจจริง
เขาปฏิบัติเองและเขียนออกมาเอง จาก
สภาวะธรรมที่เขาปฏิบัติ นี่น้องพูดนะ”

วันนั้นพลอยและน้องสาวไม่พบพระ
โพธิรักษ์เนื่องจากทำนออกธุระดึก แต่ได้รับ
หนังสือที่ท่านเขียนชื่อ ‘ลัทธิชีวิต’ กับ
หนังสือของหลวงพ่อดีอีกเล่มหนึ่ง เมื่อ
กลับบ้านแล้ว พลอยเปิดอ่านดูหนังสือ
‘ลัทธิชีวิต’ ขณะนั้นรู้สึกสัมผัสว่าเป็น
ธรรมะที่เข้มข้น แต่เธอยังไม่ได้อ่านและ
ไม่ได้ใส่ใจ แม้แต่เรื่อง ‘คนคืออะไร ทำไม
สำคัญนัก’ ในนิตยสาร ‘สตรีสาร’ ก็อ่านไม่
ค่อยเข้าใจนัก “เพราะมันแต่ใส่ใจการนั่งสมาธิ

แบบหลับตามากกว่า พอใจอยู่แต่เรื่องนั่งสมาธิ เพราะมันสบาย ตอนไปเมืองนอก ก็พกหนังสือประวัติพระอาจารย์มันติดตัวไปอ่านตลอดทาง อ่านแล้วจิตใจหนักแน่นดี”

พ.ศ.๒๕๑๕ พลอยได้รับทุนไปฝึกอบรมที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา ๑ ปี โดยตั้งใจว่าเมื่อกลับมาทำงานให้ทุนตามกำหนดเวลา ๒ ปี ก็ครบเวลาที่จะออกบวชพอดี หลังจาก ๓ ปีที่คุณแม่เสียชีวิต คุณพ่อของพลอยก็เสียชีวิต ต่อมาพี่สาวก็แต่งงานไป ส่วนน้องสาวไปรับราชการที่ต่างจังหวัด ทำให้พลอยมีโอกาสร่วมกับตัวเองอย่างเต็มที่ เธอเล่าถึงวิถีชีวิตช่วงนั้นว่า

ตื่นเช้าทำวัตรสวด มนต์ก่อนเตรียมตัวไปทำงาน ตอนเย็นกลับจากทำงาน ทำอะไรเรียบร้อย อาบน้ำเสร็จเข้าห้องทำสมาธิ ทำวัตรสวดมนต์แล้วนอน แทบจะเรียกได้ว่าในระยะที่ตั้งใจถือศีล ๘ เตรียมตัวบวชนี้จิตใจไม่ได้เกาะเกี่ยวกับใครในบ้านเลย อยู่แต่กับตัวเอง เหมือนโลกนี้มีเราแต่ผู้เดียวจริงๆ โลกของเราจึงเหลืออยู่แคบๆ เพียงแค่ห้องแล็ปห้องนอน และวัดเท่านั้น

พลอยถือศีล ๘ กินอาหารวันละ ๒ มื้อ และมีกิจวัตรประจำวัน คือ วันทำงานจะสวดมนต์ทำวัตรเช้า-ทำวัตรเย็นที่บ้าน เขียน

บันทึกชำระใจ และนั่งสมาธิก่อนนอน ส่วนวันหยุดพลอยจะไปนั่งสมาธิที่วัดทั้งวัน เธอปฏิบัติเช่นนี้มาเป็นเวลาเกือบ ๑ ปี จนกระทั่งวันหนึ่งจึงเกิดเหตุให้เธอเลิกกินเนื้อสัตว์

เมื่อวันที่ ๗ ก.พ. ๑๗ วันนั้นเป็นวันมาฆบูชา ไปวัดตามเคย ไปนั่งสมาธิที่นั่นในภาคเช้า พอใกล้เที่ยงก็ออกมาทานอาหาร วันนั้นพาพี่สาวไปด้วย เข้าไปในร้านข้าวมันไก่ สั่งข้าวมันไก่เรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่าเห็นเขาหัวไก่เป็น ๆ เข้ามา ไก่มันก็กระพือปีกใหญ่ พอเห็นเข้า โอโฮ มันรู้ว่า นี่แหละ ไก่ตัวนี้ต้องมาเป็นอย่างนี้ อย่างที่เรากินกัน เห็นวิญญูะของมันชัดแล้วใจหายวาบ บอกพี่ว่าไม่กินแล้ว และชวนพี่ลูกออกจากร้านนั้นไป ตั้งแต่นั้นมาก็เลิกเพราะกินไม่ไหวแล้ว วันนั้นเลิกเฉพาะไก่ ต่อมาอย่างอื่นก็ไม่เอา เพราะมันก็เหมือนกัน ไม่ว่าเนื้ออะไร

การงดอาหารเนื้อสัตว์เป็นการเลื่อนระดับความเมตตาของพลอยจากการแบ่งเงินรายได้ครึ่งหนึ่งสำหรับการทำบุญ พลอยยินดีพอใจที่จะมีความเป็นอยู่แบบสันโดษมากกว่าการสะสมทรัพย์สินเงินทอง นอกจากจะไม่ถนัดในการจับจ่ายเงินทองซื้อสินค้าต่างๆ แล้วเธอยังรู้สึกเป็นทุกข์ด้วย ด้วยเหตุนี้ช่วงที่สบายที่สุดคือตอนไว้ทุกข์ พลอยใช้เสื้อผ้า

ชุดดำเพียง ๓-๔ ชุด แล้วก็ไม่ต้องออกจากทุกข์
อีกเลย โดยตั้งใจว่าจะเลิกใส่ชุดดำเมื่อเป็น
นักบวชแล้ว

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๗ เพื่อน
ของพลอยจะไปงานบวชที่แดนอโศก เธอจึง
ไปด้วย เมื่อไปถึงแดนอโศก เธอก็รู้สึกว่าจะพบ
สถานที่ที่แสงหาอยู่ เธอแสวงหาที่ที่จะบวช
เรียน และผู้ที่ทำหน้าที่แทนพระพุทธรเจ้า
เธออยากพบและศึกษาธรรมะกับพระพุทธรเจ้า
เพราะแน่ใจว่าพระองค์นำพาชีวิตที่ดีที่สุด สิ่ง
ที่พลอยเสียใจที่สุดในชีวิตก็คือพระพุทธรเจ้า
ปริณิพพานไปแล้ว

นอกจากจะเห็นว่าแดนอโศกเป็นสถาน
ที่เงียบสงบแล้ว พลอยยังมีโอกาสพบพระ
โพธิธรรมาจารย์ และได้ถามปัญหา ซึ่งก็ได้คำตอบที่
ชัดเจน พลอยจึงเปลี่ยนใจจะมาบวชที่แดน
อโศก พลอยเล่าถึงความรู้สึกขณะนั้นว่า

ตอนนั้นศรัทธาพ่อท่าน รู้ว่าท่านบริสุทธิ์
เพียงแค่ว่าครั้งแรก ก็แน่ใจแล้วว่าสิ่งที่ท่าน
แสดงออกมาเป็นสังฆธรรม แม้แต่ความมกน้อย
ตอนนั้นท่านใช้ผ้าธรรมดาเหมือนกับเศษ
จีวรนั้นแหละ เป็นผ้าปูอาสนะและท่านก็นั่ง
อยู่บนศาลา นั่งธรรมดา เรียบร้อย ชีวิตความ
เป็นอยู่เรียบง่าย มองดูสภาพที่แดนอโศก
มันเห็นทุกอย่างลงตัว... หมดสงสัยอย่างสนิท

ใจจริงๆ ว่าเราจะใช้ชีวิตแบบนี้จนตาย ตอน
นั้นดีใจมากที่ไม่ต้องกังวลกับสถานที่บวช
อีกแล้ว

พลอยเล่าถึงเหตุการณ์หลังจากนั้นว่า
*“มีแรงปรีดีในการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม
และความคุณวิริยาบถ ประพฤติตาม ทำใจตาม
ไตร่ตรองตาม วิเคราะห์เทียบเคียงสภาพจิต
ใจขณะฟังธรรมยิ่งๆ ขึ้น ดังนั้นการดำเนินชีวิต
ทั่วไปจึงชุ่มชื้นด้วยรสพระธรรมตลอดเวลา”*
พลอยจัดการระสางภาระทางโลก เขียนใบลา
ออกจางานมอบให้หัวหน้ากอง และเขียน
จดหมายถึงพี่น้องทิ้งไว้ เพราะเธอเคยเปรย



กับพี่ชายไว้ก่อนแล้ว และรู้ว่าถ้าบอกด้วยตนเอง แน่นอนว่าพี่ชายจะไม่ยอมให้ลาออกจากงาน

ทันทีที่เข้ามาอยู่ที่แดนอโศกเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๑๗ พลอยก็สมัครเป็นปะซึ่งสมัยนั้นต้องโกนผมด้วย แต่เธอยังใช้ทุนไม่หมด ขาดอยู่อีก ๑ ปี เธอจึงถูกตามตัวไปทำงานใช้ทุนให้ครบ ซึ่งเธอไม่ได้คิดถึงปัญหานี้มาก่อน พลอยถ่ายทอดความรู้สึกช่วงนั้นไว้ดังนี้

มันแต่คิดว่าทุกคนคงเข้าใจความรู้สึกของผู้แสวงหาและพบการดำเนินชีวิตที่ไขว่คว้ามานาน ใครๆ คงไม่จรัยพอที่จะขัดขวางเราระมัง ก็คิดด้วยใจของตัวเองที่ไม่เคยขัดขวางอะไรใครๆ มาแต่ไหนแต่ไรแล้วไม่คิดว่าใครจะคัดค้าน คิดแต่ว่าใครๆ ก็คงเห็นดีกับเราหมด ไม่มีตุกติกในใจแม้แต่น้อยนิดจริงๆ ว่าเขาจะไม่ยอม นึกไม่ถึงจนตอนที่ทราบว่าจะไม่ได้รับอนุญาตจากที่ทำงานนั้น จิตมันซ็อกเอาเลย เราก็คิดว่าทุนเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ แค่นี้ แต่ท่าทางโลกเขากลับถือเป็นเรื่องใหญ่ ใครต่อใครก็ไปตามตัว ทั้งพี่น้องทั้งคนที่ทำงาน ตอนแรกจะไม่ไป แต่ตอนนั้นไม่ไปก็ไม่ได้ เพราะว่าแดนอโศกนี่สงบมาก

ทีนี้เดี๋ยวก็มีรถเข้ามาจะเอาตัวกลับไป เดี่ยวก็มีรถเข้ามา ดีไม่มีรายหนึ่งมาถึงก็มาชี้หน้าว่าพ่อท่านอีกต่างหาก เราก็เลยรู้สึกว่าเป็นตัวทำให้แดนอโศกหมดความสงบ ยังไงก็กลับไปใช้วิบากให้มันจบๆ ดีกว่า ก็เลยจำยอมกลับไปทำงานต่ออีกปีหนึ่ง แต่ทำไมเปลี่ยนแปลงเรื่องของการโกนหัว เพราะถือว่าตัดแล้ว ไม่เอาแล้วชีวิตโลกๆ จบ

เมื่อกลับมาที่ทำงาน พลอยแต่งกายในชุดผ้าถุงสีน้ำตาล เสื้อขาว ห่มสไบขาว ไม่ใส่รองเท้า โกนศีรษะ มีอาการสงบสำรวมเหมือนอยู่วัดโดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น แม้ว่าเขาจะมอง

เราอยู่ในภพของเรา ยึดสภาพของนักบวช เพราะจิตวิญญาณและทุกส่วนของชีวิตร่างกายถวายพระศาสนาแล้ว... ดังนั้นมีหน้าที่อย่างเดียวคือความเคร่งครัด ฝึกตัวเองทางด้านกายกรรมต่างๆ ให้ทรงไว้ในสมณ-สารูป ใจเป็นนักบวช ไม่ได้รู้สึกในความเป็นภรรวาสเอาเลย... ตลอดเวลาไม่ได้กังวลกับคนอื่นที่มามองเรา แต่สิ่งที่ต้องทนคือความผิดหวัง เพราะพบสภาพที่ตนเองต้องการแล้วแต่ไปไม่ได้ เหมือนปลาที่พบน้ำแล้วถูกพรากมาอยู่บนบก มันก็ดิ้น มีสภาพทุกข์ทรมาน

คิดอยู่แต่ว่าเมื่อไรหนอจะถึงวันที่ได้ปลดแอก เป็นอิสระเสียที การรอคอยวันนั้นเป็นความ ทุกข์ตลอดเวลาที่กลับไปทำงาน

การปฏิบัติตนแบบนักบวชทั้งที่ยังต้อง ทำหน้าที่ของฆราวาสสร้างความไม่เข้าใจให้แก่ บุคคลแวดล้อมมาก จนกระทั่งเธอถูกมองว่า มีอาการผิดปกติทางจิต พี่สาวพาเธอไป ตรวจที่โรงพยาบาลบ้านสมเด็จเจ้าพระยา หมอแจ้งผลการตรวจว่าไม่ได้เป็นอะไร และ ยังบอกด้วยว่า ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะมีความเห็น ของตัวเอง ส่วนที่ทำงานส่งพลอยไปตรวจที่ โรงพยาบาลประสาท พลอยตอบคำถามของ หมอตามความจริงที่คิดและเป็น เช่น สนใจ ศาสนาพุทธมาตั้งแต่จำความได้ และไม่ได้มีความรู้สึกว่าจำเป็นจะต้องไปมีครอบครัว หมอถึง ถือว่าผิดปกติ แต่ที่ทำงานของ พลอยไม่ได้ใช้หลักฐานนั้นเป็นตัวตัดสิน จึง ส่งไปตรวจที่โรงพยาบาลศรีธัญญาอีกครั้ง ที่นั่นมีทั้งหมอบุรุษพยาบาล และเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องนั่งรอบตัวเธอร่วมฟังคำถาม คำตอบระหว่างพลอยกับนายแพทย์ผู้อาวุโส ในที่สุดก็วิเคราะห์ออกมาว่า ถ้าจะกล่าวว่ สิ่งนี้เป็นโรคชนิดหนึ่ง ก็จัดว่าเป็นโรคจิตเภท หมาย ความว่ามีจิตแตกต่างจากคนอื่น ไม่

ได้หมายความว่า เป็นคนบ้าหรือเสียสติ จาก ผลการวิเคราะห์ของโรงพยาบาลศรีธัญญา เธอจึงถูกให้ออกจากราชการ ด้วยเหตุผลว่า ไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นปกติและมี สมรรถภาพในการทำงาน

หลังจากอดทนมาประมาณ ๑-๒ เดือน พลอยก็ได้กลับมาใช้ชีวิตในอีกสังคมหนึ่ง ตามที่ปรารถนาและบวชเป็นสิกขมาตุเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๑๗

● ชีวิตในนุ่งกลุ่ม

การแสดงธรรมเป็นหน้าที่สำคัญประการ หนึ่งของนักบวช ดังนั้นแม้สิกขมาตุพลอย จะ “ไม่ใช้คนช่างพูด ไม่ค่อยมีอะไรจะพูด ก่อนข้างจะชี้แจงพูดเอาด้วยซ้ำ” ท่านก็ต้อง พุดคุยกับญาติโยมที่ต้องการฟังธรรม หรือ ถามปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรม ทำให้ ท่านกลายเป็นคนขยันพูด ยิ่งเห็นว่าผู้ฟัง ได้รับประโยชน์ ท่านก็ยิ่งเต็มใจที่จะอธิบาย ธรรมให้ผู้ฟังเกิดปัญญาและสามารถนำไป ปฏิบัติตามได้ นอกจากนี้ท่านยังมีหน้าที่ตอบ ปัญหาธรรมะที่มีผู้เขียนจดหมายมาถามด้วย รวมทั้งช่วยงานเผยแผ่ธรรมะลักษณะอื่นๆ เช่น การพิมพ์หนังสือธรรมะ การถอดเทปคำ บรรยายธรรมของสมณะโพธิรักษ์ และการ



อ่านหนังสือหรือบทความธรรมะเพื่อบันทึกเสียงเผยแผ่ เป็นต้น

สิกขมาตุพลอยมีความเห็นว่าคนที่เข้าใจศาสนาย่อมอุทิศชีวิตให้กับงานพระศาสนาอย่างไม่มี ความลังเลสงสัยใดๆ และงานที่สำคัญที่สุดคือการปรับปรุงกรรม แก้ไขไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อยๆ สมกับสมรรถภาพของการเกิดมาเป็นมนุษย์ สิ่งที่เป็นความดีแท้แล้วก็ทรงไว้ให้ยืนหยัด สิ่งใดสมควรปรับปรุงหรือเป็นความบกพร่องก็ปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นไปจนกว่าจะถึงความพ้นทุกข์ ซึ่งเป็น

แก่นแท้ของงานศาสนา

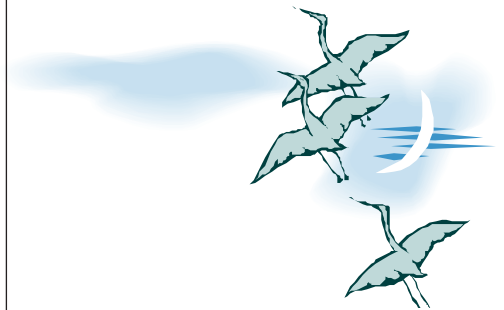
เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๘ สิกขมาตุพลอยพร้อมกับสิกขมาตุอีก ๓ รูป ได้เดินจาริกจากจังหวัดนครปฐมถึงจังหวัดชลบุรีเป็นเวลา ๓ เดือน และปีต่อมาก็ร่วมกับสิกขมาตุอีก ๓ รูปเดินจาริกจากจังหวัดนครสวรรค์ถึงจังหวัดตรังเป็นเวลาประมาณ ๖ เดือน การจาริกเป็นองค์ประกอบหนึ่งของชีวิตนักบวชและเป็นบทฝึกหัดขัดเกลาให้อดทนต่อความยากลำบากในการเลี้ยงชีวิตด้วยการบิณฑบาตอย่างอนาคาริก คือ ผู้ไม่มีเรือนอย่างแท้จริง

อดทนต่อสภาพธรรมชาติและอุปสรรคใดๆ ที่เกิดขึ้น เช่น หลงทาง ไม่มีใครใส่บาตร หรือเจ็บป่วย และมีให้ห่วงกังวลต่อภัยอันตรายใดๆ ล่วงหน้า ทั้งภัยจากสัตว์และจากมนุษย์

ส่วนใหญ่สิกขมาตุพลอยจะจำพรรษาที่วัดบัวหลวง ท่านหมื่นเวียนไปจำพรรษาที่อื่นบ้าง แต่ก็ไม่นานนัก เมื่อมีการจัดตั้งโรงเรียนวัดบัวหลวงในปี พ.ศ.๒๕๓๕ ท่านก็ทำหน้าที่สอนภาษาอังกฤษตลอดมา จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๔๕ ชุมชนวัดบัวขาบขาดบุคลากรด้านการศึกษา ท่านจึงย้ายไปจำพรรษาที่นั่นจนถึงปัจจุบัน นอกจากทำหน้าที่สอนนักเรียนแล้ว ท่านยังมีหน้าที่แสดงธรรมในการทำวัตรเช้าหรือก่อนฉันภัตตาหาร ร่วมประชุมหมู่บ้าน ประชุมคนวัด ประชุมครู ประชุมนิสิตสัมมาสิกขาลัย และประชุมนักเรียน

สิกขมาตุพลอยก็เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติธรรมชาวโศกทุกฐานะในยุคแรก ที่ไม่สนใจเรื่องสุขภาพร่างกาย ทุกคนจะฝึกตั้งตนอยู่บนความลำบากเป็นสำคัญ มีอาการป่วยที่อดทนได้ก็จะไม่หาหมอ มีความเมื่อยล้าทางร่างกายที่อดทนได้ก็จะทำงานต่อไป อีกทั้งยังมีการฝึกฝนอย่างเข้มข้นในด้านความมกน้อยในปัจจุบัน ๔ มีการฝึกกินน้อยจนถึงอดอาหาร

เรียกว่า มัชยัสถ์ ฝึกนอนน้อยจนถึงไม่นอนเลย เรียกว่า เนสัชชิ ผู้ปฏิบัติธรรมยุคแรกที่ยังคงปฏิบัติต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน จึงมักมีสุขภาพจิตวิญญาณที่เข้มแข็ง แข็งแรง แต่สุขภาพร่างกายมักไม่แข็งแรงนัก รวมทั้งสิกขมาตุพลอยด้วย ก่อนที่จะไปจำพรรษาที่วัดบัวขาบแพทย์ที่กรุงเทพฯ ตรวจสอบว่าท่านมีภูมิคุ้มกันต่ำผิดปกติ ท่านมีอาการเจ็บป่วยทางกายหลายประการ แต่ท่านคิดว่าไม่มีประโยชน์ที่จะพูดถึง ท่านกล่าวแต่เพียงว่า “สุขภาพร่างกาย ไม่บอกใคร ก็ไม่มีใครรู้”



ความกังวลน้อย



เสียง นกเขาขันดู กู้ก กู้ก กู๊ กู้กๆ

โต้ตอบกัน ตัวหนึ่งเกาะบนยอดต้นปีบบ้านพี่นวม อีกตัวเกาะบนต้นบุหงาสำหรับบ้านตัวเอง เป็นยามเช้าตรู่ที่อากาศสดใส ย่ำรดน้ำต้นไม้รอบบ้านเสร็จ เดินเข้าประตูบ้านพลางบ่นว่า “ดูซิ กระรอกกินดอกตูมเอื้องผึ้งเสียโกร่นเหลือแต่ก้าน ปีหนึ่งออกดอกเพียงครั้งเดียว ไม่งั้นคงได้เห็น ดอกสีเหลืองเป็นพวงระย้าถึง ๕ ช่อ” กระรอกเป็นจอมวายร้ายที่มาเยี่ยมบ้านเราทุกวัน กินผลไม้สุกบนต้น และในถาดที่ปูวางไว้ให้นกแล้วยังทำถาดหกคะเมนตกลงมาด้วย ทั้งยังชอบกินดอกตูมของกล้วยไม้ที่มันไต่ไปถึง แต่กระรอกก็เป็นสัตว์น่ารัก ผมชอบมองเวลามันนั่งยองๆ ใช้สองมือจับอาหารแทะกินอย่างรวดเร็ว

ลมหายใจ ชีวิต กับธรรมชาติ

อุษา เกสรสุคนธ์

หางพองฟู กระดกขึ้นๆลงๆด้วยท่าทางอ่อยมาก มันมักไต่มาตามสายไฟหน้าบ้าน ราวกับนักกายกรรมเดินบนเส้นลวดอย่างชำนาญ แล้วกระโดดลงมาบนกำแพงรั้วบ้าน ถ้าเห็นเรานั่งอยู่ที่ระเบียง มันจะวิ่งๆ แล้วหมอบซุ่มแอบหลังพุ่มไม้เพื่อพรางตัว ดูความปลอดภัยโดยรอบแล้ววิ่งต่อ สลับการหมอบจนกว่าจะถึงเป้าหมายคือมะละกอสุกหรือกล้วย อากาของมันเช่นนี้พอบอกว่าเหมือนทหารหน่วยลาดตระเวน แต่หากนกปรอดกำลังกินผลไม้อยู่ก่อน กระจอกจะถูกขู่ด้วยเสียงกร๊อดๆ และด้วยท่าบินโจมตีจับได้จนกว่ามันจะล่าถอยออกไปให้พ้น นี่ก็คือศึกสงครามแย่งชิงพื้นที่ที่ครอบครองอาณาจักรเล็กๆภายในสวนรอบบ้านเรา

บ่อยครั้งที่มันกแปลกหน้า และเป็นนกที่ไม่ชอบอยู่ใกล้คนสักเท่าไรนัก เวะมากินผลไม้ เช่น นกกงหัวจุกสีแดงเข้มคาดดำ ทางใต้นิยมเลี้ยงประกวดความไพเราะของเสียงร้อง ปู่เรียกผมให้แอบดูทางหน้าต่างอย่างเงิบกริบ เพราะถ้ามันตกใจก็จะบินหนีไป มันพาคูของมันมากินมะละกอ ทำทางหิวโหย นานครั้งได้ยินนกกระางหัวขวานส่งเสียงวู้ดๆ ๆ ลอยมาตามลม ผมจำหน้าตาแสนตลกของนกชนิดนี้มากเลย มันดูเหมือนอินเดียนแดงหัวหน้าเผ่าอาปาเช่ที่สวมหมวกขนนกยาวเสียบตั้งกลางหัวด้านหน้าไปด้านหลัง ปากยาวโค้ง ปู่บอกว่ามันใช้ปากเจาะ





กึ่งไม้เข้าไปจิกเอาหนอนออกมากิน ขนสีน้ำตาล
อ่อนตั้งแต่หัวไปจนถึงเกือบกลางลำตัว ส่วนที่
เหลือจรดปลายปีกและหางเป็นลายขวางสีดำ ขาว
น้ำตาลสลับกัน มันงดงามสมกับเป็นสัตว์โลกที่
น่ารักเสียจริง อ้อ ย่าเล่าว่าเคยเห็น ไบมาเหมี่ยว
บนกิ่งที่ไม่สูงนัก เหมือนมีใครม้วนไว้เป็นรูปกรวย
ย่ำเอื้อมมือไปแตะ ก็เห็นปากลูกนกอ้ากว้าง
พร้อมกันหลายปาก ย่าจึงรู้ว่าเป็นรังนกกระจิบ
ต่อมาไม่กี่วันก็เห็นนกเล็ก ๆ ๕-๖ ตัว บินพรู
ออกไปจากรังราวกับการแสดงแอร์โชว์ของฝูง
บินทันเดอร์เบิร์ดทีเดียว

แม้ว่าขณะนี้ในหมู่บ้านของเรา มีเพื่อน
บ้านหลายหลังสองฟากถนนที่ทอดอยู่ตรงกลาง
แต่เป็นชอยคันที่ท้ายชอยปิด เนื้อที่ด้านหลัง
ตามยาวทางฝั่งบ้านเราเป็นที่ว่างหลายผืนยังไม่มี
บ้านเรือน ต้นไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติหลาย
อย่างเป็นสมุนไพร และผักปลอดสารพิษ ที่นก
ช่วยขยายพันธุ์ ได้แก่ ตำลึง มะระตุ้งติง (มะระ
จีน) กะเพรา พริกขี้หนู(พริกขี้หนุ) ต้นขลุ
มะขามเทศ ชุมเห็ด สะเดา ในฤดูฝนที่มีน้ำขัง
ก็จะมีผักบุงนา บัวหลวงชูดอกสีชมพู ใบสีเขียว
กลม ขนาดใหญ่เท่ากระทะ พอทิ้งกลีบร่วงโรย
กลายเป็นผักที่มีเมล็ดบัวกินได้ เมื่อเห็นดอก
โสนบาน ย่าจะไปเก็บมาทำไข่เจียว ย่าชวนให้
ผมดูดอกโสน พลาบบอกว่า เหมือนผีเสื้อสีเหลือง
ตัวเล็กๆ โบยบินอยู่ที่พุ่มไม้เป็นฝูง พ่อเคยพบ

เต่าเดิน ตัวมดเต็มอยู่ริมทางบ่อยครั้ง พ่อจับมันไปปล่อยในสระของวัดใกล้บ้าน สระนั้นมีทั้งปลาและเต่ามาก เราเคยเอาขนมปังไปโยนให้เป็นอาหารสัตว์น้ำที่วัดนั้นตอนที่ผมยังเล็ก

วันศุกร์เป็นวันที่ผมเคยชอบมาก พ่อกลับมาจากที่ทำงาน วันเสาร์ วันอาทิตย์ เราอยู่กันครบทุกคน กลางวันทำอาหารกินกันเองที่บ้านนานครั้ง พ่อก็จะพาไปกินนอกบ้านบ้าง ผู้ใหญ่และผมด้วยช่วยกันทำงานบ้าน ผมเคยช่วยปูซ่อมรถจักรยาน(ของผมเอง) กวาดใบไม้แห้งที่ร่วงหล่นรอบบ้าน พ่อบอกว่าถ้าลูกเป็นเด็กดีใครๆก็ต้องรักและอยากให้อของขวัญ ผมมีของเล่นหลายอย่างที่อยากได้ในโอกาสต่างกัน เช่นวันเกิด วันปีใหม่ วันปิดภาคเรียน (หากผมทำคะแนนดีเป็นที่น่าพอใจ) หรือวันอะไรก็ได้ที่ พ่อแม่ ปู่ ย่า อยากซื้อมาให้

กลางวันของวันอาทิตย์หนึ่ง พ่อกำลังช่วยผมประกอบชิ้นส่วนเล็กๆเป็นเครื่องบิน รถถัง รถยนต์ เรือดำน้ำ และอีกหลายอย่าง ย่ามองดูแล้วพูดยิ้มๆว่า “นั่นพ่อซื้อมาเล่นเอง หรือซื้อให้ลูกจ๊ะ” พ่อตอบว่า “ก็ตอนเด็ก แม่ไม่เคยซื้อให้พ่อสักชิ้นครับ” แล้วพ่อก็พูดกับผมว่า “ลูกรู้ไหม ตอนพ่ออายุเท่าลูก ปู่กับย่าไม่มีเงินซื้อของเล่นให้พ่อกันเลยอย่างที่ลูกมีนะ พ่อต้องเก็บเงินค่าขนมไว้ซื้อของที่อยากได้เอง ลูกก็ไมควรรอยากรับบ่อยๆ นะครับ” ผมบอกพ่อว่า “ถ้าผมมีเงินเยอะๆ ผมจะซื้อของเล่นให้พ่อด้วย”

ผมเงยหน้ามองขณะที่พ่อหัวเราะเสียงดัง “ผมอยู่ในตาของพ่อ” ผมรีบบอก ขณะที่เห็นหน้าตัวเองอยู่ในสายตาคำสนิทของพ่อ มันดูชัดเจนเหมือนมองเห็นในกระจกเงากลมบานเล็กจิ๋ว พ่อเอื้อมมือมาลูบศีรษะผมพลาบพุดว่า “พ่อก็อยู่ในตาของลูกเหมือนกัน” “จริงหรือครับ” ผมตื่นตื่นระคนแปลกใจ แต่รู้สึกได้ถึงความอบอุ่นและความรักจากสัมผัสของพ่อ

วันนั้น ผมเห็นอย่างชัดรูปถ่ายใส่อัลบั้มเล่มใหญ่ที่เพิ่งซื้อมา ย่าเรียงไว้แถวละ ๒ รูป เป็นภาพเด็กชายในแต่ละวัยคู่กัน ต่างกันตรงที่เป็นภาพขาวดำคู่กับภาพสีบ้าง ภาพสีค่อนข้างซีดจางคู่กับภาพสีสดใสบ้าง ผมชี้ไปที่ภาพหนึ่ง เด็กชายยืนใกล้รูปปั้นลูกเสือสำรอง ผมถามย่าว่า “ย่าครับ นั่นคือที่ไหน ใครเป็นคนถ่ายภาพนั้นให้ผม” ย่ามองหน้าผมแล้วพูดเบาๆว่า “ภาพนี้ไม่ใช่หลาน แต่เป็นพ่อของหลานต่างหาก ที่นั่นคือค่ายลูกเสือเขาหลวง” แม่ได้ยืนก็พูดล้อผมว่า “เฮ้ ! จำตัวเองไม่ได้แล้ว” “ทำไมตอนพ่อเป็นเด็กถึงเหมือนผมจัง” ย่ากับแม่พูดพร้อมกันว่า “ผมเหมือนพ่อละมั้ง” ผู้ใหญ่หลายคนที่ยืนคุยกับครอบครัวของเรา มักพูดให้ได้ยินอยู่บ่อยครั้งว่าผมมีหน้าตาเหมือนพ่อราวกับพิมพ์เดียวกัน แต่ปู่กับย่าบอกว่า ผมเหมือนทั้งพ่อและแม่

หลายปีต่อมา ผมได้อ่านสมุดบันทึกเล่มหนึ่ง เป็นลายมือของย่า หน้าแรกเขียนข้อความ “บันทึกของหลาน” และที่หน้าถัดไป เป็น

จดหมายที่ย่าเขียนถึงผม

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

กัปตันหลานรัก

พ่อของหลานขอให้ย่าเขียนเรื่องของหลาน เพื่อเป็นการบันทึกพัฒนาการในวัยต่างๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมและคำพูดประสาเด็ก กะว่าจะเอาไว้แขวงกันตอนโตเป็นหนุ่ม ย่าได้ทำตามคำขอของคุณพ่อจอมเห่อลูกคนนั้น ย่าเขียนเกี่ยวกับหลานเป็นช่วงๆ จนกระทั่งหลานกำลังเรียนปลายปี่อนุบาล ๓ วันที่ ๕ ธันวาคม ปี ๒๕๔๖ วันเฉลิมพระชนมพรรษาและวันพ่อของปีนั้น คุณครูประจำชั้นของหลานให้บรรดาคุณพ่อเขียนความรู้สึกของพ่อที่มีต่อลูกๆ เพื่อจะนำไปตกแต่งบอร์ดที่หน้าห้องเรียน ในหัวข้อ สายสัมพันธ์พ่อลูก พ่อของหลานใช้เวลาเขียนนานมาก ด้วยท่าทางใคร่ครวญลึกซึ้งและจริงจัง จนย่าอดที่จะล้อไม่ได้ว่า “สงสัยพ่อหนอนใช้เวลา

เขียนถึงลูกยาวกว่าของเด็กอื่นแน่เลย” พ่อของหลานทำเป็นไม่ได้ยิน ก้มหน้าเขียนต่อจนเสร็จ ย่าเห็นว่า ลายมือของพ่อ คุณครูน่าจะอ่านด้วยความยากลำบาก เพราะตัวหนังสือเล็กผอม ขยุกขยิกราวกับถั่วงอก ย่าจึงขอมาคัดให้ใหม่เพื่อให้อ่านได้ง่ายๆ ย่าจึงมีต้นฉบับของพ่อด้วยใจความนี้

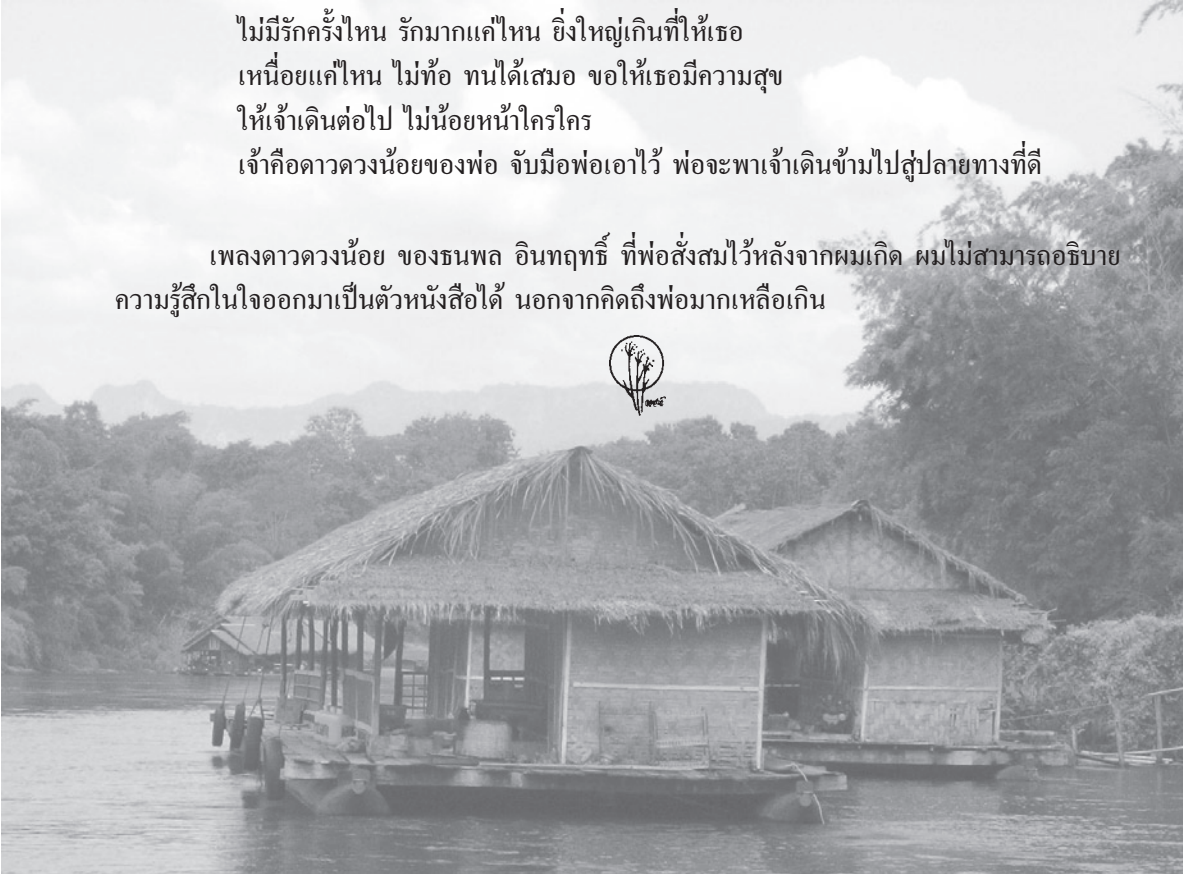
“พ่อมองดูลูกแล้ว เหมือนเห็นตัวเองในวัยเด็ก เพียงแต่ต่างกันตรงสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ลูกของพ่อโตขึ้น มีพัฒนาการหลายอย่างที่ดี แต่ในขณะที่เดียวกัน หลายอย่างที่เป็นรูปธรรม คือคำชี้แนะที่ถูกต้องเพื่อชักจูงให้เข้าสู่หนทางที่ควรจะเป็น ลูกยังเป็นกำลังใจที่สำคัญให้พ่อไม่ท้อ หรือรู้สึกเหนื่อยในการทำงาน เพื่อโอกาสในวันข้างหน้าของลูกเอง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นอย่างไร พ่อยินดีที่จะหาโอกาสที่ดีที่สุดถ้าลูกชอบให้ลูกได้เสมอ ในขณะที่เดียวกัน พ่อยังคงเฝ้าดูและพร้อมใจกำลังใจในหนทางที่ลูกพ่อก้าวเดินไปในสังคม อนาคตที่กำลังมาถึง” ผม

ละสายตาจากตัวหนังสือ เสียงเพลงหนึ่งที่คุ้นหูแว่วมา
เพราะเธอนั้นคือทุกสิ่ง ในชีวิต ที่ที่ฉันมี
ของมีค่าใดไม่อาจแทนค่า เทียมเท่าสิ่งนี้
ความรัก สร้างเธอ บอกเธอ ให้ฉันคุ้มครองเธอตลอดไป
เจ้าคือดาวดวงน้อยของพ่อ จับมือพ่อเอาไว้ พ่อจะพาเจ้าเดินข้ามไปสู่ปลายทางที่ดี

แม้นยามร้องไห้ คอยปลอบ ยามหนาวเหน็บ ให้ผ้าห่ม
เห็นเธอนั้นมีความสุข ลำบากกายก็ทนไหว
เป็นสายสัมพันธ์ ที่ไม่มีวันลั่นลง แม้นวันตาย
เจ้าคือดาวดวงน้อยของพ่อ จับมือพ่อเอาไว้ พ่อจะพาเจ้าเดินข้ามไปสู่ปลายทางที่ดี

ไม่มีรักครั้งไหน รักมากแค่ไหน ยิ่งใหญ่เกินที่ให้เธอ
เหนื่อยแค่ไหน ไม่ท้อ ทนได้เสมอ ขอให้เธอมีความสุข
ให้เจ้าเดินต่อไป ไม่น้อยหน้าใครใคร
เจ้าคือดาวดวงน้อยของพ่อ จับมือพ่อเอาไว้ พ่อจะพาเจ้าเดินข้ามไปสู่ปลายทางที่ดี

เพลงดาวดวงน้อย ของชนพล อินทฤทธิ์ ที่พ่อสั่งสมไว้หลังจากผมเกิด ผมไม่สามารถอธิบาย
ความรู้สึกในใจออกมาเป็นตัวหนังสือได้ นอกจากคิดถึงพ่อมากเหลือเกิน



บทความพิเศษ

อุบลาลิกา ดุชนรัญจวน อินทาร์กำแหง

ผู้ไม่ประมาทในความตายที่แท้จริง

ธรรมสวัสดิ์

วันนี้เราจะได้คุยกันถึงเรื่อง “ผู้ไม่ประมาทในความตายที่แท้จริง” พอพูดถึงเรื่อง
ของความตาย ก็รู้สึกว่าเป็นคำที่ได้รับการต้อนรับน้อยมาก หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ไม่มีใคร
อยากจะต้อนรับคำว่า “ความตาย” เพราะมองเห็นภาพของการจากพรากที่ค่อนข้างจะทารุณ
โหดร้าย นำพาเอาผู้เป็นที่รักจากไปอย่างไม่วันกลับ และไม่มีวันที่จะแน่ใจได้ว่า เมื่อใดจึงจะ
ได้พบกันอีก ในโอกาสนี้เราน่าจะได้ลองมาขยัคความกันดูสักหน่อยว่า ความตายมีความ
หมายอย่างไรได้บ้าง

ความตายทางกาย

ประการแรกทีเดียว ความตายที่เรากลัวกันนักหนา ก็คือ ความตายทางกาย ใช่มั๊ย? กลัวว่าวันหนึ่งจะต้องหยุดหายใจ เมื่อหยุดหายใจเสียแล้ว ร่างกายนี้ก็ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลง เนื้อหนังที่เคยกอบอุ่นอ่อนนุ่มก็จะเปลี่ยนเป็นเย็นซีด แข็งกระด้างเหมือนท่อนไม้ แล้วในที่สุดก็จะเน่าเปื่อย แดกสลาย แม้แต่กระดูกก็ไม่เหลือ ต้องคืนกลับไปสู่ธรรมชาติ

ที่ปุถุชนกลัวกันนักหนาในเรื่องของความตายทางกายเพราะอะไร ก็เพราะกลัวว่า จะต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจทั้งปวง ทุกสิ่งที่ได้ชื่อว่าเป็นของฉัน ทั้งสิ่งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต ถ้าต้องพลัดพรากจากไปเมื่อไหร่ เมื่อนั้นฉันคงต้องตายแน่นอน เหมือนอย่างที่ เคยได้อ่านเรื่องคล้ายเคียดหรือว่าจำฉัน ที่เล่าถึงผู้ชายคนหนึ่งไม่สบาย พอไปตรวจก็พบว่า ตนเองป่วยเป็นโรคมะเร็งและจะต้องตายในไม่ช้า เพราะอยู่ในระยะสุดท้าย เมื่อแน่ใจอย่างนั้น เขาก็เที่ยวไปบอกกับเพื่อนฝูงคนอื่น ๆ ว่า เราเป็นเอดส์นะ เราเป็นเอดส์ หลานชายซึ่งรู้ความจริงก็ถามว่า ทำไมไม่ไปบอกเขาอย่างนั้นไม่ได้เป็นเอดส์สักหน่อย เป็นมะเร็งต่างหาก ชายคนนั้นก็ตอบว่า ต้องบอกว่าเป็นเอดส์สิ เราตายไปแล้วจะได้ไม่มีใครมายุ่งเกี่ยวกับภรรยาของเรา

แม้จะเป็นเรื่องจำฉันเล่ากันสนุก ๆ แต่ก็เป็นเรื่องซีให้เห็นว่า อย่างน้อยที่สุดปุถุชน ก็กลัวตายเพราะเกรงว่าจะต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจทั้งปวง และถ้าสามารถจะ ป้องกันไม่ให้ใครมาเกี่ยวข้องกับของรักได้ก็จะพยายามทำ อย่างในสมัยโบราณก็คงจะเคยได้ยินว่า ถ้ามีเงินทองทรัพย์สินก็ต้องเอาใส่ตุ่มใส่ไหฝังไว้ในดิน ขุดลงไปให้ลึก ๆ ฝังไว้ในที่ลับเพื่อไม่ให้ใครมาขุดพบแล้วเอาไปได้

อีกประการหนึ่งที่ทำให้กลัวตายก็เพราะความยึดมั่นถือมั่นในความเป็นตัวตน มองเห็นว่าร่างกายนี้เป็นตัวตนของตน อยู่กันมาตั้งแต่เกิดจนถึงบัดนี้ ก็รักใคร่หวงแหนไม่อยากจะจากไป พยายามจะรักษาเอาไว้ทั้ง ๆ ที่เห็นความเป็นจริงอยู่ว่ารักษาไว้ไม่ได้ มันจะต้องหมดไปสลายไปตามกฎธรรมชาติ

มีนิทานเซนเรื่องหนึ่งที่หลายท่านอาจจะเคยฟังแล้วก็ได้ เล่าถึงเศรษฐีคนหนึ่งต้องการ

จะทำบุญบ้านจึงนิมนต์อาจารย์เซนท่านหนึ่งมาเป็นประธานในงาน พอเสร็จพิธีการทำบุญ เศรษฐีก็ส่งกระดาษให้อาจารย์เซนเขียนคำอวยพร เนื่องจากอาจารย์เซนท่านนี้เป็นผู้ที่ค่อนข้าง จะเคร่งครัดในพระธรรมวินัย มองเห็นสังขธรรมว่า กฎของธรรมชาติ การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ตามเหตุปัจจัย เป็นสิ่งที่ไม่มีใครแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อใครกรรมอยู่คู่หนึ่งแล้ว ท่านก็ เขียนคำอวยพรให้เศรษฐี

เศรษฐีรับมาอ่านจบก็แสดงความไม่พอใจ ท้วงว่า ทำไมท่านอาจารย์ถึงได้เขียนคำ อวยพรอย่างนี้ วันนี้เป็นวันมงคลแล้วทำไมท่านมาอวยพรว่า ให้ปู่ตายก่อน แล้วก็ให้พ่อตาย แล้วก็ให้ลูกตาย แล้วก็ให้หลานตาย ทำไมมาพูดถึงแต่เรื่องของความตาย

ท่านอาจารย์เซนก็อธิบายว่า เรื่องของความตายมันเป็นสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นเป็น ธรรมดาตามกฎของธรรมชาติ ไม่มีผู้ใดหลีกเลี่ยงได้ ที่อวยพรให้ปู่ตายก่อน แล้วก็ให้พ่อตาย แล้วก็ให้ลูกตาย แล้วก็ให้หลานตาย นี่ก็เป็นการผ่อนผันอย่างที่สุดแล้วนะ

ลองนึกดูซิ ถ้าบอกว่าให้หลานตายก่อน จะโศกเศร้ากันสักแค่ไหน เพราะว่า หลานเกิดมากำลังน่ารักน่าเอ็นดู พ่อแม่ปู่ย่าตายายก็หวังว่าหลานคนนี้จะเจริญเติบโต เป็นที่ เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูลต่อไปในวันข้างหน้า แล้วต้องมาตายเสียตั้งแต่ยังเยาว์ ก็แน่ละที่ ทุกคนจะต้องเสียใจกันอย่างที่สุด

แต่ถ้าปู่ตายก่อน จริงอยู่ ลูกหลานก็จะต้องเศร้าโศกเสียใจกันมาก แต่ก็ยังพอจะ ทำใจได้ว่า ปู่แก่แล้ว อย่างไรเสียก็จะต้องตายในไม่ช้า หนีไม่พ้นแน่ ก็พอจะมองเห็นสัง ขธรรมกันบ้าง พอต่อมาพ่อตายก็ยิ่งดี ยังพอรับได้ เพราะพ่อก็มีอายุยืนยาวมาเป็นเวลาพอสมควร แต่ถ้าให้ลูกตายก่อนละ พ่อแม่ก็เข้าใจเพราะโดยมากต่างก็หวังว่าลูกจะเป็นที่พึ่งต่อไปข้างหน้า การที่ลูกหลานมาตายไปก่อนวัยอันควรนี้ พ่อแม่ปู่ย่าตายายก็แทบจะหัวใจสลาย ที่ว่าบัดนี้เราก็กแก่เฒ่าแล้ว จะได้ใครมาช่วยดูแล อะไรทำนองนั้น

เพราะฉะนั้นท่านจึงเขียนคำอวยพรว่า ให้ปู่ตายก่อน แล้วก็ให้พ่อตาย ให้ลูกตาย ให้หลานตาย เป็นการผ่อนผันให้ไปไปตามลำดับของอายุ ทั้ง ๆ ที่ท่านก็รู้ว่าเป็นไปไม่ได้ ทำไมถึงเป็นไปไม่ได้ เราก็พบอยู่ทุกวัน บางทีเกิดมาเพียงชั่วหายใจได้ครู่หนึ่ง ทารกนั้นก็ตาย แล้ว หรือว่าห้าขวบตายในขณะที่กำลังวัยอยู่ หกสิบตายก่อนแปดสิบก็มี ข้าม

ลำดับกัน คือจะขอให้ขึ้นไปตามลำดับไม่ได้ แต่มันจะต้องเป็นไปตามเหตุปัจจัย นี่เป็นกฎธรรมชาติใช่ไหม

ถ้าหากว่าลูกหลานได้รับการเลี้ยงดูอย่างชนิดที่เหตุปัจจัยไม่ถูกต้อง ด้วยประการใดก็ตามที่ ลูกหรือหลานนั้นก็อาจจะตายก่อนด้วยโรคภัยไข้เจ็บอันไม่สมควรจะเป็น หรือด้วยอุบัติเหตุอันไม่สมควรจะเกิดขึ้น ตามเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

นิทานเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า ขึ้นชื่อว่าความตายแล้วละก็ ใคร ๆ เขาไม่ยอมพบ ไม่อยากได้ขึ้น ยิ่งในวันอันถือว่าเป็นมงคลด้วยแล้ว ไม่น่าจะเอ่ยถึงเรื่องของความตาย นี่เป็นความรู้สึกของผู้ที่เรียกว่าเป็นปุถุชนเต็มที่ไม่ได้สนใจในสิ่งอันเป็นธรรมชาติ เป็นกฎธรรมชาติ หรือธรรมดาของธรรมชาติ จึงต่างยึดมั่นถือมั่นในความคิดเห็นส่วนตนว่า เมื่อมีลูกมีหลานแล้วก็ต้องอยู่ด้วยกันไปจนแก่จนเฒ่า จนถือไม้เท้าทอดทอง แต่จะเป็นจริงหรือไม่ก็โปรดลองพิจารณากันดู

ฉะนั้น ปุถุชนทั่วไปจึงกลัวกันมากในเรื่องของความตาย โดยมุ่งไปที่การตายทางกาย ที่ร่างกายแตกสลายไป รูปร่างเปลี่ยนไปสู่ความน่าเกลียด น่ากลัว น่าขยะแขยง แม้คนที่เคยรักใคร่ก็ไม่อยากเข้าใกล้ ไม่อยากเห็น ในขณะที่เดียวกันก็ยังอภิวารณ์ในรูปเก่าที่เขยขึ้นชมผูกพัน

แล้วที่บอกว่า ไม่ควรประมาทในเรื่องของความตาย หรือเป็นผู้ไม่ประมาทในความตายนั้น หมายความว่าอย่างไร ก็หมายความว่าทุกคนควรจะรู้จักความตายให้ชัดเจน แม้จะไม่ชอบ จะเกลียดชังความตายก็ตาม ไม่ควรประมาทในความตาย โดยไม่บำรุงรักษาหรือบริหารจัดการชีวิตให้อยู่ในความถูกต้องตามควรแก่เหตุปัจจัย เพราะเมื่อใดที่ความตายมาถึงเมื่อนั้นคือการสิ้นโอกาสของการพัฒนาชีวิต อย่าไปกลัวความตายในเรื่องอื่น แต่ควรกลัวความตายในแง่ที่ว่า ถ้าปล่อยให้ชีวิตนี้สิ้นไปโดยไม่ได้พัฒนาหรือบำรุงรักษาอย่างถูกต้องแก่เหตุปัจจัยแล้ว ก็เท่ากับว่าเป็นการตัดโอกาสของชีวิตที่จะได้พัฒนาให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายสูงสุดอันประเสริฐที่มนุษย์ควรจะได้

จุดมุ่งหมายสูงสุดนั้นคืออะไร ก็แล้วแต่ว่าแต่ละชีวิตจะตั้งจุดมุ่งหมายไว้อย่างไร

แต่จุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิตตามคำสอนขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าก็คือ การมีชีวิตที่ถึงความสิ้นทุกข์ หรือถึงซึ่งความดับทุกข์ในขณะที่ยังหายใจอยู่ นี่แหละเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุด หากผู้ใดไม่บำรุงรักษาชีวิต ไม่บำรุงรักษากายซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการพัฒนาชีวิตเพื่อให้สามารถถึงจุดมุ่งหมายของชีวิตได้แล้ว ก็เป็นการสิ้นโอกาส เป็นการตัดโอกาสของตนเอง จึงไม่สมควรเลยที่จะปล่อยให้ชีวิตนี้เป็นไปตามบุญตามกรรม หรือเป็นไปตามยถากรรม

ความตายทางใจ

ความตายอีกประเภทหนึ่งที่คนทั่วไปไม่รู้จักรหรือมองไม่เห็น แม้จะได้สัมผัส ตายแล้วตายอีกอยู่ทุกวัน วันละหลายสิบครั้ง เป็นการตายทั้ง ๆ ที่ยังหายใจอยู่ ยังเคลื่อนไหวได้ พูดได้ กินได้ นอนได้ เล่นได้ แต่จิตใจของผู้นั้นได้ถูกความทุกข์กักรุม รุม ขบกัด เผาผลาญให้ร้อนร่ำไหม้เกรียม ตายอยู่ตลอดเวลา ด้วยอำนาจของความโลภบ้าง ความโกรธบ้าง ความหลงบ้าง ตายเพราะตัณหาความอยากบ้าง อุปาทานความยึดมั่นถือมั่นบ้าง ทั้งนี้เพราะมีอวิชชาคือความเขลาไม่รู้ในสิ่งที่ควรรู้เข้ามาห่อหุ้มจิต จิตก็เลยมืด ไม่สามารถมองเห็นทางสว่างที่จะช่วยให้หลุดพ้นจากการตายเพราะความร้อนที่เกิดจากความทุกข์กักรุม รุม ขบกัด เผาผลาญอยู่ทุกวี่ทุกวัน หรือทุก ๆ ขณะ

การตายทุกขณะที่ยังหายใจอยู่นี้แหละที่มันแสนจะธรรมดา ทำให้ชีวิตมีความขมขื่นเจ็บปวดเพราะไม่ได้เข้าใจที่ความรู้สึกเป็นตัวตนนั้นต้องการ พอไม่ได้เข้าใจเข้าก็ไม่ชอบใจ ก็ทุกข์ ทุกข์เพราะโลภ ทุกข์เพราะโกรธ ทุกข์เพราะหลง

เราจะเผชิญความตายทั้งสองประเภทนี้กันอย่างไร นี่เป็นสิ่งที่ควรจะต้องใคร่ครวญ

ตายก่อนตาย

เจ้าประคุณท่านอาจารย์พุทธทาส แห่งสวนโมกขพลาราม ท่านได้พูดถึงความตายอีกประเภทหนึ่งคือ การตายเสียก่อนตาย หมายถึงการตายตั้งแต่ยังไม่สิ้นลมหายใจ ยังหายใจอยู่ แต่ได้ตายเสียก่อนแล้ว อาจจะมีฟังดูเป็นสำนวนโวหารสักหน่อย แต่ท่านได้นำมากล่าวถึงอยู่เสมอ

เพื่อกระตุ้น เร่งเร้า ยั่วยุ ให้สาธุชนทั้งหลายได้นำมาคิดพิจารณา และพยายามที่จะฝึกรบม
ใจให้รู้จักการตายเสียก่อนตาย

การตายเสียก่อนตายในที่นี้มีความหมายว่าอย่างไร

ถ้าจะอธิบายขยายความให้ชัดเจน การตายเสียก่อนตายก็คือการตายเสียจากความทุกข์
ไม่ยอมให้ความทุกข์เกิดขึ้นเบียดเบียนจิตใจให้เจ็บปวดเหมือนตายทั้งเป็น ถ้าสามารถเอาชนะ
หรืออยู่เหนือความโลภ ความโกรธ ความหลง ตัณหาความอยาก อุปาทานความยึดมั่นถือมั่น
ได้เมื่อใด ชีวิตที่เคยร้อนรนก็จะกลับเป็นชีวิตเย็น มีความผ่อนคลาย อิ่มเอิบ เบิกบาน ว่างโปร่ง
เบาสบายอยู่เป็นนิจ ความตายทางใจก็ไม่บังเกิด และเมื่อความตายทางกายมาถึงก็มองเห็น
เป็นเรื่องธรรมดา เพราะยอมรับแล้วว่า มันเป็นสภาวะธรรมที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เป็นไป
ตามธรรมดาของธรรมชาติเช่นนั้นเอง

การตายเสียก่อนตายอย่างนี้เป็นความตายที่พึงประสงค์ใหม่ นำปรารถนาใหม่ และ
น่าจะทำความรู้จักใหม่ ถ้าทำความรู้จักกับความตายอย่างนั้นจนเป็นมิตรเป็นเพื่อนเกลอกันได้
ชีวิตที่ยังมีลมหายใจอยู่นี้ก็จะเป็ชีวิตที่ตายเสียแล้วจากความทุกข์ทั้งปวง ความทุกข์ไม่
สามารถเข้ามาก่อกวนได้อีก นี่คือการตายที่ควรรู้จักและฝึกรบมให้เข้าถึง

เราจะฝึกรการตายเสียก่อนตายได้อย่างไร

การฝึกการตายเสียก่อนตาย คือตายจากความโลภ ความโกรธ ความหลง จากตัณหา
อุปาทาน ให้ได้ทุกขณะที่ยังมีลมหายใจอยู่ ต้องรู้จักการบริจาคหรือจาคะ

การบริจาคสูงสุด

คนส่วนมากมักจะสามารบริจาคหรือจาคะวัตถุสิ่งของ เงินทอง ที่อยู่อาศัย ให้แก่
เพื่อนมนุษย์ที่ขาดแคลนกว่า อย่างนี้พอจะบริจาคกันได้ เรียกว่า เป็นการบริจาคภายนอก ซึ่ง
ก็เป็นสิ่งที่น่าสรรเสริญควรแก่การอนุโมทนา แต่ยังไม่เป็นการบริจาคถึงที่สุด เพราะสิ่งที่ควร
บริจาคอย่างยิ่งนั้น คือสิ่งที่เป็ต้นเหตุทำให้ชีวิตนี้ต้องตายทั้งเป็น ต้องร้อนร่ำอยู่เสมอ
ต้องถูกนุคกระชากให้กระเสือกกระสนล้มลุกคลุกคลานอยู่ตลอดเวลาที่ยังมีลมหายใจอยู่

หลายชีวิตไปไหนมาไหนด้วยรถยนต์ไอ้อ่า มีคนขับให้นั่งอย่างสบาย ที่อยู่อาศัยก็

กว้างขวางใหญ่โต เป็นคุณศาสตร์หรือราวกับปราสาท อาหารการกินเพียบพร้อมอุดมสมบูรณ์ เรียกว่า
ในทางอุปกโภกบริโภคไม่มีการขาดแคลนเลย แต่ชีวิตนั้นก็ยังคงถูกคุกกระชาก ทุรุษทุรุษร้อนร่า
อยู่ภายในตลอดเวลา เพราะจิตใจเต็มไปด้วยกิเลสโลภ โกรธ หลง ตัณหาทะเยอทะยาน
อยากได้ไขว่คว้าอย่างไม่รู้จักอิ่มไม่รู้จักพอ รวมไปถึงอุปาทานยึดมั่นในสิ่งนั้นสิ่งนี้เป็นของ
ของตนเองอยู่เสมอ ทำให้ชีวิตนั้นเป็นชีวิตร้อน ความพร้อมมูลบริบูรณ์ภายนอกไม่อาจนำ
ความเย็นเข้าสู่จิตใจได้

ชีวิตจะเย็นลงได้ด้วยการบริจาคนิสสละสิ่งที่เป็นต้นเหตุ เป็นปัจจัยให้ชีวิตร้อน คือ
กิเลสโลภ โกรธ หลง ตัณหา อุปาทาน ออกไปเสีย

ก็คงจะมีคำถามว่า บริจาคอย่างไรล่ะ จะไปหยิบความโลภ โกรธ หลง ตัณหา
อุปาทาน ที่มันเป็นนามธรรม ไม่มีรูปร่างให้จับต้องได้มาจากไหน เพราะมันไม่ใช่วัตถุที่จะจับ
เหยียดทิ้งไปได้

แล้วมันเกิดขึ้นที่ไหนล่ะ มันเกิดขึ้นที่ใจ ที่ภายใน ก็ต้องบริจาคออกไปจากใจ
กวาดล้างความรู้สึกที่นำความร้อนหม่นไหม้มาสู่ใจนั้นออกไป กวาดล้างมันด้วยอะไร แน่นอน
ต้องกวาดล้างมันด้วยสติ สมาธิ ปัญญา อย่างที่เราพูดกันมาซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่า ต้องศึกษา
ธรรมะจนเข้าใจชัดเจน แล้วก็ฝึกสติ สมาธิ ปัญญา ด้วยการปฏิบัติสมาธิภาวนาในรูปแบบ
ของอานาปานสติภาวนาทั้ง ๑๖ ขั้น ที่เราฝึกกันอยู่

เมื่อจิตพร้อมอยู่ด้วยสติ สมาธิ ปัญญา ก็จะมีกำลังตั้งมั่น พร้อมทั้งปัญญาเฉียบ
คมที่มองเห็นว่า กิเลส ตัณหา อุปาทาน ล้วนแล้วแต่เป็นเหตุปัจจัยที่ร้ายกาจ ทำให้ชีวิตนี้มี
แต่ความทุกข์ พวดง่าย ๆ ก็คือ มองเห็นโทษทุกข์ของการยึดมั่นถือมั่นในความรู้สึกเป็นตัวตน
ก็เลยพร้อมที่จะสลัดมันออกไป เพราะไม่ยากร้อนอีกแล้ว ไม่อยากถูกเผาอีกแล้ว กลัวเหลือ
เกิน

ค่อย ๆ ฝึกไปอย่างนี้ทุกขณะ ๆ พอเกิดโลกขึ้นในใจ ทำในทางตรงกันข้าม แทน
ที่จะโลกอยากดึงเอามา เปลี่ยนเป็นให้ ยอมให้ ยอมแบ่งปัน จะเป็นการกำจัดความรู้สึกที่ไม่
ต้องการออกไปได้ที่ละน้อย ๆ จากการไม่รู้จักให้เป็นผู้ที่สามารถให้ได้

และการให้ที่น่าสรรเสริญยิ่งขึ้นไปกว่าการให้วัตถุ ก็คือ การให้สิ่งที่ เป็นนามธรรม

เช่น แบ่งปันความรัก ความดี ความเด่น ความดัง แบ่งปันชื่อเสียงเกียรติยศ อะไร ๆ ที่
ไขว่คว้าแย่งกัน แบ่งปันกัน มีด้วยกัน ดีด้วยกัน เด่นด้วยกัน ดังด้วยกัน ปฏิบัติเช่นนี้
ให้ได้ทุกขณะ ไม่ช้าก็จะค่อย ๆ มีความสามารถในการบริจาคกิเลส ตัณหา อุปาทาน ออก
ไปจากใจได้มากขึ้น ๆ และจะสามารถตายเสียก่อนตาย คือตายจากความหมายแห่งความเป็น
ตัวตนที่เคยยึดมั่นถือมั่นอยู่ ก็จะเหลือหรือปรากฏอยู่แต่ความว่างจากความหมายแห่งความเป็น
ตัวตน ก็คือไม่ยึดมั่นถือมั่น มองเห็นชัดว่าตัวตนนี้เป็นเพียงสิ่งสมมุติ หาใช่สิ่งเป็นจริงไม่

ฉะนั้น การตายเสียก่อนตายจึงหมายถึง การตายจากความรู้สึกลึกซึ้งยึดมั่นถือมั่นในทุก
สิ่งว่าเป็นตัวตนของตน มองเห็นความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ที่เกิดขึ้นทางกาย
เป็นเพียงสิ่งสักว่าธรรมดา ธรรมชาติเช่นนั้นเอง ไม่ใช่ของใคร ไม่มีใครเกิด ไม่มีใครแก่ ไม่
มีใครเจ็บ ไม่มีใครตาย เป็นเพียงกระแสของการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป จึงไม่มีอะไรที่น่ากลัว
น่าหวั่นไหวสะทกสะท้าน

ถ้าใครครวญจนเห็นชัดอยู่อย่างนี้ได้ ก็จะรู้ว่า โอ้ มันเป็นอย่างนี้เอง แล้วก็
จะไม่รู้สึกอยากยึดมั่นถือมั่นอะไรอีก เหลือแต่การกระทำทุกอย่างตามหน้าที่เต็มพละกำลังของ
ความเป็นมนุษย์ที่มีอยู่ ทุมเทสติ สมภาสิ ปัญญา ลงไปทั้งกายและใจ

มรณสติ

ทีนี้เรามาคุยกันต่อไปว่า “ผู้ไม่ประมาทในความตายที่แท้จริง” นั้นควรมีการประพฤติ
ปฏิบัติอย่างไร ใครคือผู้ไม่ประมาทในความตายที่แท้จริง ก็ขอนำพระดำรัสขององค์สมเด็จพระผู้มี
พระภาคเจ้ามาอ่านให้ฟังสักเล็กน้อย เป็นพระพุทธรูปในอัฐฐกนิบาต อังคุตตรนิกาย ที่ได้
ตรัสแก่ภิกษุทั้งหลายที่หมู่บ้านนาทิกะ ปรากฏอยู่ในหนังสือ ขุมทรัพย์จากพระโอษฐ์ ที่เจ้า
ประคณท่านอาจารย์แห่งสวนโมกขพลารามท่านได้นำมารวบรวมไว้เพื่อเป็นข้อเตือนใจแก่ท่านผู้
เป็นนักบวชทั้งหลายได้อ่านและได้ใคร่ครวญคิดแล้วก็นำมาฝึกปฏิบัติตาม ก็จะขออ่านอย่าง
สรุปความให้เข้าใจได้ง่ายนะคะ

ในครั้งหนึ่งที่หมู่บ้านนาทิกะ องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสแก่ภิกษุทั้งหลายว่า “มรณสติอันบุคคลเจริญทำให้มากแล้ว ย่อมมีผลใหญ่ มีอานิสงส์ใหญ่ หยั่งลงสู่

นิพพาน มีนิพพานเป็นที่สุด พวกเธอเจริญมรณสติอยู่บ้างหรือ”

ภิกษุรูปหนึ่งก็กราบทูลว่า “แม้ข้าพระองค์ก็เจริญมรณสติอยู่ พระเจ้าข้า”

มีรับสั่งถามว่า “เธอเจริญมรณสติอย่างไรเล่า ภิกษุ”

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในการเจริญมรณสตินี้ ข้าพระองค์มีความคำนึงอย่างนี้ว่า โอหนอ เราอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงวันหนึ่งคืนหนึ่ง เราพึงใส่ใจคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด การปฏิบัติตามคำสอนควรทำให้มากแล้วหนอ ดังนี้ ข้าพระองค์เจริญมรณสติอย่างนี้ พระเจ้าข้า”

อีกรูปหนึ่งก็กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในการเจริญมรณสตินี้ ข้าพระองค์มีความคำนึงอย่างนี้ว่า โอหนอ เราอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วเวลากลางวัน เราพึงใส่ใจคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด การปฏิบัติตามคำสอน ควรกระทำให้มากแล้วหนอ ดังนี้ ข้าพระองค์เจริญมรณสติอย่างนี้ พระเจ้าข้า”

รูปที่ ๓ ก็กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในการเจริญมรณสตินี้ ข้าพระองค์มีความคำนึงอย่างนี้ว่า โอหนอ เราอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วขณะที่ฉันบิณฑบาตเสร็จมือหนึ่ง เราพึงใส่ใจคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด การปฏิบัติตามคำสอน ควรกระทำให้มากแล้วหนอ ดังนี้ ข้าพระองค์เจริญมรณสติอย่างนี้ พระเจ้าข้า”

รูปที่ ๔ กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในการเจริญมรณสตินี้ ข้าพระองค์มีความคำนึงอย่างนี้ว่า โอหนอ เราอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วขณะที่ฉันอาหารเสร็จเพียง ๔-๕ คำ เราพึงใส่ใจคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด การปฏิบัติตามคำสอน ควรกระทำให้มากแล้วหนอ ดังนี้ ข้าพระองค์เจริญมรณ-สติอย่างนี้ พระเจ้าข้า” สังกตวิธีเจริญมรณสติของแต่ละองค์ใหม่ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

รูปที่ ๕ ก็กราบทูลบ้างว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในการเจริญมรณสตินี้ ข้าพระองค์มีความคำนึงอย่างนี้ว่า โอหนอ เราอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วขณะที่ฉันอาหารเสร็จเพียงคำเดียว เราพึงใส่ใจคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด การปฏิบัติตามคำสอน ควรกระทำให้มากแล้วหนอ ดังนี้ ข้าพระองค์เจริญมรณ-สติอย่างนี้ พระเจ้าข้า”

ภิกษุอีกรูปหนึ่งก็กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในการเจริญมรณสตินี้ ข้า

พระองค์มีความคำนึงอย่างนี้ว่า โอหนอ เราอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วขณะที่หายใจเข้าแล้วหายใจออก หรือชั่วขณะที่หายใจออกแล้วหายใจเข้า เราพึงใส่ใจคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าเกิดการปฏิบัติตามคำสอน ควรทำให้มากแล้วหนอ” ดังนี้ ข้าพระองค์เจริญมรณสติอย่างนี้ พระเจ้าข้า”

องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าก็มีรับสั่งซึ่งสรุปความได้ว่า ภิกษุ ๔ รูป ที่เจริญมรณสติว่า อาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่ววันหนึ่งคืนหนึ่ง ก็ดี เพียงชั่วเวลากลางวัน ก็ดี เพียงชั่วขณะฉันอาหารเสร็จมือหนึ่ง ก็ดี เพียงชั่วขณะฉันอาหารได้ ๔-๕ คำ ก็ดี ล้วนยังเป็นผู้ประมาทอยู่ เป็นผู้เจริญมรณสติเพื่อความเป็นผู้สิ้นอาสวะเข้าไป

นี้หมายความว่าอย่างไร การพิจารณามรณสติคือระลึกถึงความตาย ว่าอาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง ๆ ทั้ง ๔ ระยะนั้น พระองค์รับสั่งว่า ยังไม่ดีพอ ยังเป็นผู้ประมาทอยู่ เป็นผู้เจริญมรณสติเพื่อความเป็นผู้สิ้นอาสวะเข้าไป

อาสวะเป็นกิเลสที่ละเอียดมาก ประณีตมาก แทบจะมองไม่เห็น หรือไม่รู้สึกรู้ว่ามี จนนึกว่าหมดกิเลสแล้ว กิเลสนี้ต้องละจากหยาบที่สุดไปจนถึงละเอียดที่สุด จนไม่เหลือเลย แม้จะพิจารณาว่าอาจจะต้องตายหลังจากฉันอาหารได้เพียง ๔-๕ คำ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นมาก ไซ้ใหม่ พระองค์ก็ยังตรัสว่าเข้าไป

ส่วนภิกษุอีก ๒ รูป ที่เจริญมรณสติว่า อาจจะมีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วขณะที่ฉันอาหารเสร็จเพียงคำเดียว และอีกรูปหนึ่งว่า เพียงชั่วขณะที่หายใจเข้าแล้วก็หายใจออก หรือหายใจออกแล้วก็หายใจเข้า พระองค์ตรัสสรรเสริญว่าเป็นผู้ไม่ประมาทแล้ว เป็นผู้เจริญมรณสติเพื่อความสิ้นอาสวะอย่างแท้จริง

คิดตามทันไหม ที่อ่านให้ฟังมานี้เป็นเครื่องแสดงว่าอย่างไร ถ้าประสงค์จะเป็นผู้ไม่ประมาทในความตายอย่างแท้จริง จะต้องฝึกตนในการเจริญมรณสติอย่างไร ก็คงจะตอบได้ว่า จะต้องเจริญมรณสติคือพิจารณาความตายอยู่ทุกขณะที่หายใจเข้าและหายใจออก ประมาทไม่ได้เลย ถ้าหากว่าไม่พิจารณาอย่างนี้ อาจจะต้องตายโดยขาดสติก็ได้

เพราะฉะนั้นการพิจารณาในเรื่องของความตายถ้าจะให้เกิดประโยชน์จนสามารถตายได้อย่างเป็นผู้มีสติในทุกขณะจิตแล้ว ต้องพิจารณาให้ต่อเนื่องทุกลมหายใจเข้าออกโดยไม่ขาดตอน

ประโยชน์ของการเจริญมรณสติ

การพิจารณามรณสติอยู่ทุกขณะมีประโยชน์อย่างไร

ประการแรกสุดก็คือ **จะเป็นผู้มีสติอยู่ทุกขณะ** มองเห็นว่าความตายเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นแก่ชีวิตเมื่อใดก็ได้ **อย่าไปคิดว่าเรายังมีเวลาอยู่** เราจะทำสิ่งนั้นเมื่อไหร่ เราจะทำสิ่งนี้เมื่อไหร่ ก็คงจะได้พบแล้วใช่ไหมว่า มีคนจำนวนมากที่ล้มลงหายไปเสียก่อนที่จะได้ทำสิ่งที่ต้องการทำ แม้แต่แค่อายุจะเรียนหนังสือให้จบ บางคนก็ไม่ทันได้จบเพราะมัวประมาทอยู่ เล่นเสียบ้าง กินเสียบ้าง ก็เลยตายเสียก่อนที่จะเรียนจบ หมดโอกาสจะได้ทำสิ่งที่ต้องการ แต่ถ้าเป็นผู้ที่พิจารณาถึงความตายอยู่ทุกขณะแล้ว **จิตนั้นจะตื่นอยู่เสมอ ตื่นอยู่ด้วยสติ สมาธิ ปัญญา มีสัมปชัญญะรู้ตัวทั่วพร้อม** สำนึกอยู่ในใจเสมอว่าอาจจะตายได้ทุกขณะ จึงต้องรีบทำสิ่งที่เป็นคุณงามความดีที่จะเป็นประโยชน์แก่ตน แก่เพื่อนมนุษย์ แก่ส่วนรวม แก่สังคม ต้องรีบทำเสียเดี๋ยวนี้ อย่าผัดวันประกันพรุ่ง เพราะไม่รู้ว่าความตายจะมาถึงเมื่อใด

เมื่อได้กระทำให้สิ่งที่ดีงาม เกิดประโยชน์แก่ชีวิตเช่นนี้ **ทุกเวลานาทีที่ยังมีลมหายใจอยู่ก็ย่อมจะเป็นเวลาเนาของความสุขสงบเย็น อิ่มเอิบเบิกบานใจ** ไม่มีโอกาสใดที่จิตจะตกอยู่ใต้อำนาจของกิเลส ตัณหา อุปาทาน จิตถึงสภาวะตายเสียก่อนตาย **ไม่ต้องตายทั้งเป็นด้วยความทุกข์**

ถึงเวลาล้มลงหายใจ ก็ตายอย่างสงบและสง่างาม ไม่ทรมานทรมายให้เป็นที่น่าสลดสังเวชแก่ผู้พบเห็น หรือสร้างความวิตกกังวลห่วงใยแก่ผู้อยู่หลัง **ว่าผู้เป็นที่รักของเรา** ีตายด้วยความทุกข์ทรมาน ตายแล้วไปไหน จะไปสู่ภพภูมิใด

หากได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้พร้อม ในขณะที่ยังมีลมหายใจก็ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามอยู่เป็นนิจจนชั่วชีวิตเบิกบาน **อิ่มใจพอใจอยู่ในคุณงามความดีที่ได้กระทำ มีสติ สมาธิ ปัญญา** ควบคุมจิตอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก พิจารณาใคร่ครวญประจักษ์แจ้งในสัจธรรมของการเกิดดับ **มีมรณสติเป็นอารมณ์** ทำได้เช่นนี้ก็จะหยุดลมหายใจลงด้วยความสงบเย็น **ทั้งตนเอง และผู้อยู่ใกล้ก็ไม่ต้องกังวลห่วงว่าตายแล้วจะไปไหน**

จะขอเล่าเรื่องถึงการเจริญมรณสติของลูกสาวช่างทอหูก ซึ่งกล่าวไว้ในอรรถกถาชาดก มีใจความว่า

ครั้งพุทธกาล สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้เสด็จจาริกไปทั่วแคว้นแคว้นต่างๆ เพื่อแสดงธรรมโปรดประชาชนทั้งหลายให้รู้จักเรื่องของความทุกข์ การดับทุกข์ และวิธีการที่จะนำชีวิตไปให้ถึงซึ่งการดับทุกข์

คราวหนึ่งทรงแสดงธรรมแก่ประชุมชนถึงเรื่องของมรณานุสติ คือการมีสติระลึกถึงความตายอยู่ทุกขณะหรือทุกลมหายใจเข้าออก ที่ประชุมนั้นก็รับฟังพระธรรมเทศนาด้วยความเคารพ แต่จะมีผู้นำไปประพฤติปฏิบัติตามได้สักกี่คนนั้นก็ไม้อาจทราบได้

ในบรรดาผู้คนที่ทั้งหลายนั้น มีสาวรุ่นผู้หนึ่งเป็นลูกสาวของช่างทอหูก ได้ไปนั่งฟังพระธรรมเทศนาปสาทาในองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า จิตใจของเธอจึงเต็มไปด้วยความอ่อนโยน ประณีต มีความสะอาดเกลี้ยงเกลาอยู่ในระดับหนึ่ง นับแต่ได้ฟังพระธรรมเทศนาเป็นต้นมา เธอได้น้อมรับพระธรรมคำสอนนั้นมาประพฤติปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ด้วยการพิจารณาความตายอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก ไม่ว่าจะอยู่ในอริยาบทใด จะนั่ง นอน ยืน เดิน ก็มีได้ว่างเว้น กระทำอยู่เช่นนี้ติดต่อกันเป็นเวลาถึง ๓ ปี จิตใจของหญิงสาวผู้นี้จึงพร้อมอยู่ด้วยสติ สมาธิ และปัญญา ไม่เปิดโอกาสให้กิเลส ตัณหา อุปาทาน สอดแทรกเข้ามาได้เลย

พอครบ ๓ ปี ก็เผชิญเป็นเวลาที่ต้องค์สมเด็จพระสัมพุทธเจ้ากลับมายังเมืองนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อประทานคำสอนแก่ชาวเมืองทั้งหลาย ลูกสาวช่างทอหูกได้ยืนข่าวว่า วันนี้แหละพระองค์จะเสด็จมาแสดงธรรมในที่ประชุมแห่งนี้ เธอก็รู้สึกอยากจะไปฟังธรรมอย่างเหลือเกิน แต่เกิดมีกิจที่พอได้สั่งไว้ว่าจะต้องกรอด้ายให้เสร็จ เพื่อให้พอทอเป็นผ้าตามที่มีผู้มาสั่งไว้ หญิงสาวกลัวว่าพอจะดูลำทำงานไม่เสร็จ แต่อีกใจหนึ่งก็กริ่งเกรงว่า ถ้ามัวแต่กรอด้ายก็จะพลาดจากการฟังธรรมของสมเด็จพระศาสดา ขณะนั้นจิตตกอยู่ในวิจิกิจฉาไขว้หมอง ลังเลว่าจะทำอะไรก่อนดี แต่แล้วสติก็กลับคืนมา หญิงสาวตัดสินใจไว้ว่า ควรจะรีบทำงานของพ่อให้เสร็จก่อนแล้วจึงค่อยไปฟังธรรม

เมื่อตั้งใจกรอด้ายจนเสร็จแล้ว หญิงสาวก็เอาด้ายใส่กระบุงกระเดียดไปให้พ่อ ระหว่างทางขณะผ่านไปถึงบริเวณที่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่นั้น พระองค์ยังมีได้

แสดงธรรม หญิงสาวก็รู้สึกเหมือนว่าพระองค์กำลังทรงเล็งแลมาที่ตน และคงจะปรารถนาให้เธอได้เข้าไปฟังพระธรรมเทศนาเป็นแน่ จึงเดินเข้าไปในที่ประชุม วางกระบุงไว้ในที่แห่งหนึ่ง แล้วคลานเข้าไปกราบแทบพระบาท

พระองค์ก็ตรัสถามว่า “เธอจะไปไหน”

ฟังให้ดีๆนะ ตรัสถามว่า “เธอจะไปไหน”

หญิงสาวกราบทูลว่า “ไม่ทราบพระเจ้าข้า”

พระองค์รับสั่งถามว่า “แล้วเธอมาจากไหน”

หญิงสาวก็กราบทูลว่า “ไม่ทราบพระเจ้าข้า”

ทุกครั้งที่หญิงสาวกราบทูลว่า “ไม่ทราบพระเจ้าข้า” ที่ประชุมก็ส่งเสียงอื้ออึงด้วยความไม่พอใจ เพราะดูเหมือนว่าเด็กสาวผู้นี้มากราบทูลเล่นลิ้น ถามว่าจะไปไหน มาจากไหน ก็ต้องรู้สิ แล้วทำไมมาตอบว่าไม่ทราบ

องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสว่า เรากำลังถามด้วยภาษาธรรม ไม่ใช่ภาษาคนที่ประชุมนั้นก็เลยเจียบคอยฟังต่อไป พระองค์ก็ตรัสถามอีกว่า “เธอไม่ทราบจริงๆหรือ”

หญิงสาวกราบทูลว่า “ทราบพระเจ้าข้า”

พระองค์ก็รับสั่งถามเป็นคำถามสุดท้ายว่า “เธอทราบจริงๆหรือ”

หญิงสาวก็กราบทูลว่า “ไม่ทราบพระเจ้าข้า” ฟังแล้วงงใหม่

จากนั้นพระองค์ก็รับสั่งให้หญิงสาวอธิบาย ว่าที่ถามว่าจะไปไหน แล้วตอบว่าไม่ทราบนั้น หมายความว่าอย่างไร หญิงสาวกราบทูลว่า เธอไม่ทราบเลยว่าตายแล้วจะไปไหน

คำถามนี้เกิดขึ้นมาเพราะอะไร ก็เพราะหญิงผู้นี้พิจารณาอยู่แต่เรื่องของความตาย เรื่องเดียวมาเป็นเวลานานถึง ๓ ปี จิตใจมุ่งคิดอยู่แต่เรื่องของความตาย พอรับสั่งถามอย่างนั้นก็คิดไปถึงภายหน้าว่าเมื่อสิ้นลมแล้วจะไปไหน จึงตอบว่าไม่ทราบ

แล้วเธอมาจากไหนล่ะ หมายความว่าชีวิตนี้มีที่มาอย่างไร หญิงสาวก็ตอบว่าไม่ทราบอีกเหมือนกัน เพราะยังไม่มีโอกาสศึกษาธรรมให้ลึกซึ้งกว้างขวาง จิตสงบเป็นสมณะเพราะพิจารณาความตายแต่ยังไม่ได้พิจารณาจนถึงขั้นวิปัสสนาให้เกิดปัญญา ทุกครั้งที่หญิงสาวตอบพระองค์ก็ประทานสาธุการ อนุโมทนาว่าเธอผู้นี้มีจิตใจจดจ่ออยู่ในธรรม

แล้วที่ถามว่าไม่ทราบจริงๆหรือ แล้วเธอดตอบว่าทราบนั้น หมายความว่าอย่างไร หญิงสาวตอบว่าทราบว่าเกิดมาแล้วต้องตาย ส่วนที่พระองค์รับสั่งถามว่าเธอทราบจริงๆหรือ แล้วตอบว่าไม่ทราบนั้น หมายความว่า ไม่ทราบจริงๆว่าจากนี้แล้วจะไปไหน

พระองค์ก็ประทานสาธุการ อนุโมทนาการที่หญิงสาวผู้นี้พิจารณาความตายอยู่ตลอดเวลา จึงสามารถเข้าใจและกราบทูลตอบคำถามอันเป็นภาษารธรรมของพระองค์ได้ จากนั้นก็ทรงแสดงธรรมให้ที่ประชุมฟัง

หญิงสาวนั่งฟังด้วยความซาบซึ้ง ใคร่ครวญตามพระธรรมเทศนาที่ทรงแสดงนั้นตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วก็กราบทูลลา กระต๊อบกระบุงด้ายไปหาพ่อ ขณะนั้นพ่อกำลังนั่งหลับๆตื่นๆ คอยลูกสาวอยู่ จะด้วยเหตุบังเอิญหรือสะดุ้งอย่างไรไม่ทราบพอลูกสาววางกระบุงลงไป พ่อก็ปิดมือไปโดนกระสวยที่ใช้ทอผ้าซึ่งมีปลายแหลม กระเทือนหลุดจากที่พุ่งตรงเข้าเสียบที่หัวใจของลูกพอดิบพอดี ลูกสาวสิ้นใจตายทันที

ข่าวทอหูกร้องไห้เสียใจสุดประมาณ และคิดว่าคงไม่มีใครสามารถจะแก้ไขเยียวยาให้ตนหายโศกเศร้าได้ นอกจากองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงไปเฝ้ากราบทูลเรื่องราว พระองค์ก็ตรัสปลอบชายผู้เป็นพ่อว่า ไม่ต้องเสียใจ ลูกสาวที่สิ้นชีวิตไปแล้วนั้น มีคติคือทางไปดี เพราะเป็นผู้ที่ตกอยู่ในกระแสแล้ว จะไม่หวนกลับมาสู่หนทางที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจกิเลสอีกต่อไป ก็คือได้บรรลุโสดาบันแล้ว

ที่เล่าให้ฟังก็เพื่อให้เห็นว่า การพิจารณามรณสติเป็นอารมณ์อยู่ทุกขณะนั้นเกิดประโยชน์ต่อชีวิตอย่างไร หวังว่าผู้ประพุดติพรหมจรรย์หรือผู้มุ่งหน้าเข้าหาประพุดติพรหมจรรย์จะเป็นผู้ไม่ประมาท พยายามฝึกฝนตนให้เป็นผู้ไม่ประมาทในความตายที่แท้จริงได้ จะได้เป็นผู้มีชีวิตอิสระ อยู่เหนือความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตายทั้งปวง



ถ้อยคำสิริมงคล

๒. สุวลี

รหัสชีวิตส่งมาจากฟ้า ครั้งแล้วครั้งเล่า
รอการถอดรหัสอย่างสุขุม
ถอดได้ ถอดเป็น ย่อมพบความสุข
ถอดไม่ออก เพราะมัวแต่โวยวาย ย่อมพบแต่น้ำตาและความเสียใจ
รหัสจากฟ้ามิใช่ความลับ และมีไซ้ของยาก



ทำอย่างไรให้สนุก



เพียงเจ้าของชีวิตที่ตั้งสติ เราจะ
พบสังขารมากมายมหาศาล เป็นน้ำอมฤต
ดื่มกินไม่หมดไม่สิ้น

บางกนจึงเหมือนถูกสาป รหัส
ส่งมาซ้ำแล้วซ้ำเล่า กลับคร่ำครวญ ตีอกชก
ตัว !

วิถุสงสารจึงเกิดขึ้นด้วยประการ
ฉะนี้

“ทำงานให้สนุก” ถ้ายังไม่สนุก
ก็อย่าเพิ่งเลิก อย่าเพิ่งท้อ ทำต่อไป จนกว่า
จะพบเคล็ดลับอันยิ่งใหญ่

ค่าของชีวิตอยู่ที่การทำงาน
การทำงานเป็นคุณค่า เป็นมูลค่า
แต่จะสูงสุดสูงเมื่อเราสามารถทำไปพร้อมกับความสุข

ในสายธารแห่งการงาน มีเม็ด
ทรายแห่งความสุขซ่อนเต็มสายธาร

เพราะเหตุนี้ ยิ่งทำงานจึงยิ่ง
เบิกบาน ยังมีกำลัง

ผิดกับผู้หมดใจ ที่ยิ่งทำก็ยิ่ง
ท้อแท้ รังแต่จะเป็นโรคร้าย

“ทำงานให้สนุก” เตือนตน
เตือนจิต เพราะยังไม่สนุก ร่างกายจะตอบได้
ด้วยการหลั่งสารพิช (adrenalin) ออกมา
แผ่ซ่าน



ยิ่งทำงาน ยิ่งก่อเกิดปัญญา ยิ่งเห็นคุณค่างานของตัวเอง
“ทำงานให้สนุก” เพราะมีแต่งานที่จะพัฒนาให้ฉลาด และฝึกจิตใจให้เรา

แข็งแกร่ง

“ทำงานเพื่อใคร” ก็ “เพื่องาน ในงานมันมีคุณค่าของตัวเอง
งานที่สำเร็จ ย่อมทรงคุณค่า

งานที่ได้กระทำ แม้ยังไม่เสร็จ ก็ยังมีคุณค่า
คุณค่าอยู่ที่ไหนเอ่ย... อยู่ที่เรากำลังกระทำ !

“ทำงานให้สนุก” เตือนตน เตือนจิต

ปล่อยวางตาชั่งทุกชนิด ไม่คิดเล็กคิดน้อย ไม่คิดให้เสียกำลังใจ

เมื่อตั้งเป้าหมายยิ่งสูง เราก็จะยิ่งหนาว ความผิดหวังยิ่งทวี

เป้าหมายที่สั้นโดย ทำงานเพื่องาน ไม่จำเป็นต้องให้ใครรับรู้ เรารู้ของเราที่สุขใจ

“ทำงานเพื่องาน” ใครเอารัดเอาเปรียบ เป็นความขาดทุนของชีวิต

หากเป็นบุญกุศล ผู้เกียจคร้าน ผู้เฉいな เขาคือผู้จะบุญให้รั่วไหลหมดคุ่ม

หัวเราะทีหลังย่อมดีกว่านะเออ

“ทำงานให้สนุก” พยายามคิดมาก ทำความเต็มที่ให้ปรากฏ ทำความขยันให้เกิด

“สุขที่ได้กระทำ” ฝึกได้ใหม่ ใครฝึกได้ โลกนี้ย่อมสขยอยู่ได้ฟ้าเท่า

บุรุษสตรีมากมายบนathonตัวเองด้วยการครุ่นคิด ชั่งตวง เปรียบเทียบ ตัวเรากับ

เพื่อนร่วมงานคนอื่น

เมื่อเราทำมากกว่าเขาก็ทุกข์

เมื่อเขาไม่ทุ่มเทก็เศร้า

เมื่อเขาเกรงก็เสียใจ

เราปล่อยให้ความชั่ว ความเลวร้ายของคนอื่นมากำหนดชะตาชีวิต

ยกทั้งชีวิตให้เขา เอาไปต้มยำ !

จะร้องเพลงโศกอาดูรอีกกี่ชาติ ?

“ทำงานเพื่องาน” จึงเป็นปรัชญาแสนยิ่งใหญ่ที่จะทำให้งานมีชีวิต มีความสุข



ทุกครั้งที่จัดส้วม ห้องส้วมก็
จะขอบคุณเราที่มีน้ำใจ
ทุกครั้งที่เราหยิบเศษกระดาษ
จากพื้นไปทิ้งลงถัง พื้นเขาก็จะยิ้มแย้ม
เอ่ยขอบคุณผู้มีรู้อย่าง “ขอบคุณๆ ขอบ
คุณมั่งๆ”

“ทำงานให้สนุก” ดวงตา
ต้องมีปัญหา มีแสงเอ็กเซอร์เรย์ เจาะเห็น
โคตรเพชรที่ซ่อนอยู่ในงาน

ยิ่งทำงานเราจะได้เพชรที่
ซ่อนหลุดออกมาเม็ดแล้วเม็ดเล่า

ยิ่งได้ จะยิ่งเศร้าใจที่คนอื่น
ไม่ทำกระนั้นหรือ ?

“ทำงานให้มาก” งานหนัก
เป็นดอกไม้งามของชีวิต

ยิ่งทำงาน สติปัญญายิ่งก่อเกิด

ยิ่งทำงาน ไหวพริบปฏิภาณยิ่งแตกรากแตกกอ

คนทำงานหนักจึงรับกำไรเต็มร้อย

คนไม่ทำชิ เสียเปรียบทั้งชาติ

เมื่อมีแต่งานที่ทำให้ชีวิตได้พัฒนา จะไปมัวคร่ำครวญถึงคนไม่ร่วมมือกับเราทำไม

กัน...นำหัวเราะ !

ตกลงไหม อยากได้สิ่งดีๆ แต่กลับพากันหลีกเลี่ยง เกี่ยงการงาน

“ทำงานให้สนุก” ค้นหาแรงบันดาลใจให้เจอ เห็นอานิสงสีให้ชัด

เรานี้แหละโชคดีที่ซู้ด !



เข้าคิว... เราทำอะไร?

ได้อ่านคอลัมน์ “หยิบข่าวมาคุย” โดย คุณวีณารัตน์ เล่าหกกกุด จาก เนชั่น สุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์นี้ เกี่ยวกับการไม่ แชนกิว และการถ่มน้ำลายให้เป็นที่ของเมืองจีน เนื้อหาก็คือเป็นไปตามชื่อเรื่อง จุดหนึ่งที่สื่อออกมาได้ชัดเจนในการเรียกร้องให้คนจีนปรับเปลี่ยนนิสัยจากความเคยชินเดิมๆ เพื่อให้วิถีชีวิตมีระเบียบมากขึ้นก็คือ การส่งอาสาสมัครไปให้ความรู้กับประชาชนทั่วทุกมุมเมือง เช่น “การรู้จักเข้าคิวเป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะมัน บ่งบอกถึงความศิวิไลซ์” และเสริมว่า “เมืองจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมยิ่งใหญ่ แต่พวกเราก็ต้องปรับปรุงมารยาทและความประพฤติ”

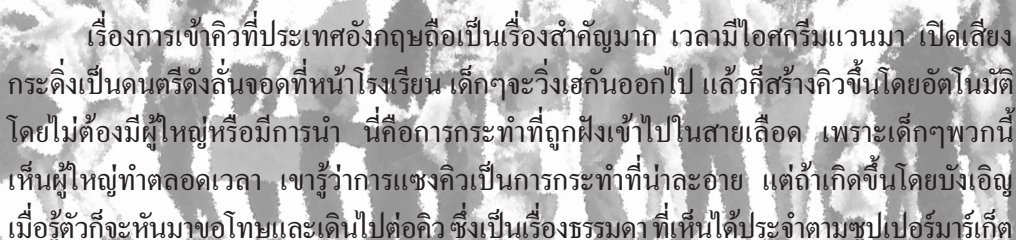
จากบทความนี้ทำให้ดิฉันนึกย้อนไปถึงการใช้ชีวิตที่ลอนดอน รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่ซึมซับมา ซึ่งบางครั้งก็นึกเปรียบเทียบชีวิตที่เมืองไทยเมื่อเจอเหตุการณ์บางอย่างที่คล้ายๆกัน

เมื่อประมาณ ๓-๔ ปีที่แล้ว ดิฉันไปใช้บริการไปรษณีย์สาขาหัวหมาก วันนั้นมีผู้มาใช้บริการมากพอสมควร ดิฉันคิดว่าจะใช้บริการอย่างไร เห็นช่องบริการช่องหนึ่งมีคนน้อยหน่อย ประมาณ ๔-๕ คน จึงเดินเข้าไปยืนเป็นคนหลังสุด ไม่นานก็มีเด็กวัยรุ่นสองคนมายืนข้างๆดิฉัน พอใกล้จะถึงคิวดิฉัน เด็กทั้งสองก็เอื้อมมือ ผ่านหน้าดิฉันไป แล้วตัวก็ตามไปด้วยเพื่อเข้าไปรับบริการก่อน ดิฉันพูดว่า “ทำไมไม่เป็นไปตามคิวล่ะคะ” เด็กทั้งคู่หันหน้ามาทันที เมื่อเห็นดิฉันเขาก็หัวเราะกัน แล้วหันกลับไปรับบริการต่อจนเสร็จ จากนั้นก็คุยกันเสียงดังลั่นว่า “อยากไปต่อกิวก็ไปต่อกันเองที่บ้าน..พ..ง ..ม..ง ซิ!” ดิฉันตกใจมาก นึกไม่ถึงว่าเด็กผู้หญิงไทยจะเป็นไปได้ถึงขนาดนี้ ตอนเราอายุเท่าเขา เราทั้งเคารพและเกรงกลัวคนที่เป็นผู้ใหญ่กว่าเรา ถ้าถูกผู้ใหญ่เตือนแบบนี้ เราคงเงินและขอโทษไม่หยุด



ญาติธรรมเข้าแถวตักอาหาร
ที่พุทธสถานสันติอโศก
กรุงเทพฯ ฯ

เรื่องนี้อยู่ในหัวดิฉันตลอดมาว่าสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนไป หรือเด็กไทยเริ่มเปลี่ยนไป ว่าไปแล้วก็ไม่ยุติธรรมเลยถ้าไปโทษเด็ก เพราะการเริ่มต้นทั้งหมดต้องมาจากผู้ใหญ่ ระเบียบแบบแผนต่างๆผู้ใหญ่เป็นคนจัดการ เคยอ่านหนังสือพิมพ์ที่อังกฤษ เขาเขียนถึงคนไทยว่า เป็นประเทศที่มีมรยาตดีมาก ผู้คนสุภาพโดยธรรมชาติ ชักไม่แน่ใจว่าเขาเอาข้อมูลปีไหนมาเขียน



เรื่องการเข้าคิวที่ประเทศอังกฤษถือเป็นเรื่องสำคัญมาก เวลามีไอศกรีมแวนมา เปิดเสียงกระดิ่งเป็นดนตรีดังลั่นจุดที่หน้าโรงเรียน เด็กๆจะวิ่งเสก้นออกไป แล้วก็สร้างคิวขึ้นโดยอัตโนมัติ โดยไม่ต้องมีผู้ใหญ่หรือมีการนำ นี่คือการกระทำที่ถูกฝังเข้าไปในสายเลือด เพราะเด็กๆพวกนี้เห็นผู้ใหญ่ทำตลอดเวลา เขารู้ว่าการแข่งขันเป็นการกระทำที่น่าละอาย แต่ถ้าเกิดขึ้นโดยบังเอิญเมื่อรู้ตัวก็จะหันมาขอโทษและเดินไปต่อคิว ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่เห็นได้ประจำตามซูเปอร์มาร์เก็ต เพราะบางครั้งก็ลืมมองทาคิวซึ่งแอบซ่อนอยู่ระหว่างชั้นวางสินค้า

การขึ้นรถเมล์ก็เช่นกัน ไม่ว่าจะมีคนยืนรอมากแค่ไหน ผู้คนจะรู้โดยอัตโนมัติเลยว่าใครมาขึ้นรถก่อน เมื่อรถมาก็เดินเรียงกันขึ้นไป ถ้ามีคนแก่ก็จะยอมให้ลัดคิว โดยผายมือให้ขึ้นไปก่อน ดิฉันเองเคยเจอหนุ่มๆผายมือให้ขึ้นก่อนอยู่บ่อยๆ ก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าเขาเห็นเราเป็นผู้หญิง หรือเห็นว่าเราเริ่มจะมีอายุ!

นอกจากนี้คำพูดว่าขอโทษ (sorry) ก็เป็นคำพูดที่ติดปากของคนอังกฤษ จะเดินผ่านใครก็บอกรอโทษ และรองนกว่าจะมีการให้ทางจึงจะเดินต่อ เดินชนใครก็จะพูดขอโทษตลอด คำนี้ใช้ได้หลายโอกาส ทำให้เห็นถึงความเกรงใจและอ่อนน้อมถ่อมตน ผู้ที่ได้ฟังก็จะไม่คิดใจหรือเอาสิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นอารมณ์

แล้วก็มาถึงเรื่องการถ่มน้ำลาย แทบจะพูดได้ว่าไม่เคยเห็นคนอังกฤษถ่มน้ำลายหรือขากเสลดบนถนน เคยเห็นหน-สองหนก็บอกได้เลยว่าไม่ใช่ชาวอังกฤษ (อยากรู้ว่าเป็นชาติไหนกระซิบถามส่วนตัว) นอกนั้นก็เรื่องแคะขี้มูก จี๊ดๆ ฯลฯ ชาวอังกฤษถือว่าเป็นเรื่องน่าสยดสยองมาก เคยนั่งรถใต้ดินครั้งหนึ่ง เห็นชายต่างชาตินั่งแคะขี้มูกอย่างเอาจริงเอาจัง ผู้คนในรถต่างพากันเบือนหน้าหนี และพร้อมที่จะกระโจนออกจากรถทันที ถ้าเขาติดไอ้สิ่งที่อยู่ในมือออกไป ไม่ว่าจะในทิศทางใดก็ตาม เรื่องแบบนี้มีรายการตลกออกมาล้อเลียนอยู่บ่อยๆทางทีวี พวกเขามองเป็นเรื่องไม่ควิไลซ์เอาமாகๆ

ดิฉันไม่เคยคิดหรือมองว่าคนไทยไม่มีมรรยาท ตรงกันข้าม คนไทยที่ดิฉันรู้จัก ส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนไทย เป็นกลุ่มชนที่มีมรรยาทและอ่อนน้อมมาก แต่เด็กไทยพบเห็นที่เมืองไทยต่างหาก ดิฉันกลับไม่ค่อยแน่ใจเท่าไร มันเป็นความบังเอิญที่ไม่สอดคล้องว่า เด็กไทยที่เมืองไทยต้องการแสดงออกเหมือนฝรั่ง เพราะคิดว่าเท่ หรือเป็นเพราะการอบรมจากผู้ใหญ่ไม่ศักดิ์สิทธิ์

เหมือนเมื่อก่อน ส่วนเด็กไทยที่อยู่ต่างประเทศ ก็ต้องการแอ็คเหมือนคนในประเทศที่ตนอยู่ อีกทั้งก็ไม่ลืมด้วยว่าเป็นคนไทย ก็เลยมีการเอาวัฒนธรรมทั้งสองประเทศมาผสมผสานกัน ผลก็เลยออกมาว่าคนไทยน่ารักที่สุด...

คุณวีณารัตน์ยังเขียนถึงเรื่องการทิ้งขยะในเมืองจีนด้วย เรื่องนี้เมืองไทยก็มีปัญหาเหมือนกัน ดิฉันเคยเห็นซองขนมขมขย้าเป็นก้อนโยนออกจากรถยนต์ที่กำลังแล่น หรือหนูน้อยเดินกับแม่ ขว้างแก้วพลาสติกใส่น้ำอัดลมลงกับพื้น แต่คุณแม่ก็ไม่ได้พูดอะไร นี่ก็สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นและถูกมองข้ามจากผู้ที่ไม่ถึงการฉะว่า สิ่งเล็กๆน้อยๆเหล่านี้จะสะสมเป็นปัญหาใหญ่ในภายภาคหน้า ถ้าเด็กในวันนี้ไม่ได้รับการอบรมและบอกกล่าวในสิ่งที่ถูกต้อง เขาจะมีอะไรไปบอกคนรุ่นต่อไปได้เมื่อเขาโตขึ้น

ดิฉันมีที่พักอยู่ที่ลอนดอน ในย่านที่เขาเรียกว่าเป็นเซ้นส์ซิทีฟ แอเรีย (sensitive area) เพราะอยู่ใจกลางกรุงลอนดอน ที่เรียกว่า The City หรือ Square Mile เป็นย่านธุรกิจที่เป็นหัวใจของประเทศ ความปลอดภัยจึงต้องสูงมากเพราะเคยถูกลอบวางระเบิดหลายครั้ง ดังนั้นทางการจึงไม่มีถังขยะไว้บริการประชาชนตามถนน นอกจากในตัวอาคารซึ่งมีการรักษาความปลอดภัยเคร่งครัด คนที่มีขยะต้องเก็บใส่กระเป๋ามาไว้จนกว่าจะพบที่ทิ้ง เรื่องแบบนี้สำคัญเพื่อเห็นแก่ความปลอดภัยของส่วนรวมก็ต้องร่วมมือกัน หรือแม้แต่ในรถใต้ดิน ดิฉันเห็นคนเคี้ยวหมากฝรั่ง เขาพับซองไว้ใช้เวลาต้องการคายหมากฝรั่ง และทิ้งในที่ที่สมควรทิ้ง

เรื่องแบบนี้ก็คงต้องยกให้ชาวอโศก เพราะนอกจากจะสามารถทิ้งขยะได้เป็นที่เป็นที่แล้ว พวกเขายังแยกขยะเป็นหมวดหมู่ให้ง่ายต่อการทำลาย หรือรีไซเคิล (recycle) อีกครั้ง เรื่องนี้ยาว แล้วค่อยคุยกันในคราวต่อไป

นี่ก็เห็นได้ว่า กลุ่มคนไทยที่มีความคิดและน้ำใจยังมีอยู่ เพียงแต่ว่าสังคมยังไม่ยอมรับว่ามองเห็นเท่านั้น เพราะฉะนั้น ไม่เฉพาะประเทศอังกฤษที่ดิฉันเห็นความศิวิไลซ์ในเรื่องนี้ แต่สังคมชาวอโศกในประเทศไทยนี่แหละ ที่ดิฉันเห็นว่าเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในเรื่องขยะจริงๆ



กรุณากรอกข้อความแล้วดึง ๔ หน้ากลางออกจากตัวเล่ม ส่งกลับไปรษณีย์

หมายเลขสมาชิก.....ชื่อ/สกุล.....
บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย/หมู่บ้าน.....
หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/
แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....

พัฒนารอบประ

กรุณาส่ง

แสดมบี
๓ บาท

บรรณาธิการนิตยสาร “คอกหญ้า”

สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถ. นวมินทร์

คลองกุ่ม บึงกุ่ม

กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

๑. ท่านคิดว่าปัญหาสำคัญที่สุดของสังคมไทยคือปัญหาใด

๒. ขอให้ท่านบอกเล่าปัญหาที่ท่านคิดว่าสำคัญที่สุดนั้น จากเหตุการณ์ที่ท่านเคยประสบ

๓. ในฐานะประชาชนคนธรรมดา ท่านคิดว่าตนเองจะช่วยแก้ปัญหาที่ท่านเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญที่สุดนั้นอย่างไร

๔. ถ้าท่านมีบทบาทในการบริหารประเทศ ท่านจะดำเนินการอย่างไร เพื่อแก้ปัญหาสำคัญดังกล่าว

๕. ทำอย่างไรประเทศไทยจะมีคนดีมากกว่านี้

การตอบปัญหาทั้ง ๕ ประการนี้ จะช่วยให้คุณคิดทบทวนปรากฏการณ์ในสังคมไทยอย่างจริงจัง และค้นพบว่าท่านควรจะมีส่วนร่วมอย่างไรในการสร้างสังคมที่ดี

คิดให้ดีแล้วทำให้ลึก

ชื่อผู้ตอบปัญหา (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....
จังหวัดที่เกิด..... อายุ.....ปี อาชีพ.....
จบการศึกษาสูงสุดระดับ..... จาก (ชื่อสถานศึกษา).....
จังหวัด.....

เก็บจากพระไตรปิฎก

พระจันทร์

จิตควรวางการงาน

พระไตรปิฎกที่มีอุปมากล่าวถึงเรื่องจิต มีปรากฏอยู่มากมาย เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาโลกุตระ เน้นเรื่องจิตเป็นพิเศษ ดังที่ปรากฏในพระสูตรต้นตปิฎกที่ ๑๒ (เล่ม ๒๐) อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต ได้กล่าวไว้ชัดเจนว่า

[๔๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เปรียบเหมือนห้วงน้ำที่ขุ่นมัวเป็นตม บุรุษผู้มีจักขุยืนอยู่บนฝั่ง ไม่พึงเห็นหอยโข่งและหอยกาบบ้าง ก้อนกรวดและกระเบื้องด้วยบ้าง ฝูงปลาบ้าง ซึ่งเที่ยวไปบ้าง ตั้งอยู่บ้าง ในห้วงน้ำนั้น ข้อนั้น เพราะเหตุไร เพราะน้ำขุ่น ฉนใด ภิกษุก็ฉนนั้นเหมือนกัน จักรู้ประโยชน์ตนบ้าง จักรู้ประโยชน์ผู้อื่นบ้าง จักรู้ประโยชน์ทั้งสองบ้าง จักกระทำให้แจ้งซึ่ง คุณวิเศษคือ อุดรिमนุสสรรม อันเป็นความรู้ความเห็นอย่างประเสริฐ อย่างสามารถได้ด้วยจิตที่ขุ่นมัว ข้อนี

ไม่ใช่ฐานะที่จะมีได้ ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะจิตขุน มัว ฯ

[๔๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เปรียบเหมือนห้วงน้ำใสแจ้ว ไม่ขุ่นมัว บุรุษผู้มีจักขุ ยืนอยู่บนฝั่ง พึงเห็นหอยโข่งและหอยกาบข้าง ก้อนกรวดและกระเบื้องด้วยข้าง ฝั่งปลาบ้าง ซึ่งเที่ยวไปบ้าง ตั้งอยู่ข้าง ในห้วงน้ำนั้น ข้อนั้น เพราะเหตุไร เพราะน้ำไม่ขุ่น ฉันทิใด ภิกษุก็ฉันทินั้นเหมือนกัน จักรู้ประโยชน์ตนบ้าง จักรู้ประโยชน์ผู้อื่นบ้าง จักรู้ประโยชน์ทั้งสอง บ้าง จักกระทำให้แจ้งซึ่งคุณวิเศษ

คือ อุดมรินุสสรธรรม อันเป็นความรู้ความเห็น อย่างประเสริฐ อย่างสามารถได้ด้วยจิตที่ไม่ ขุ่นมัว ข้อนี้นี้เป็นฐานะที่จะมีได้ ข้อนั้นเพราะ เหตุไร เพราะจิตไม่ขุ่นมัว ฯ

[๔๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ต้นจันทน์ บัณฑิตกล่าวว่าเลิศกว่ารุกขชาติทุกชนิด เพราะเป็นของอ่อนและควรแก่การงาน ฉันทิใด ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราย่อมไม่เล็งเห็นธรรม อื่นแม้อย่างหนึ่ง ที่อบรมแล้ว กระทำให้มาก แล้ว ย่อมเป็นธรรมชาติ อ่อน และควรแก่ การงาน เหมือนจิต ดูกรภิกษุทั้งหลาย จิตที่ อบรมแล้ว กระทำให้มากแล้ว ย่อมเป็น ธรรมชาติ อ่อน และควรแก่การงาน ฉันทินั้น เหมือนกัน ฯ

[๔๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราย่อมไม่เล็ง เห็นธรรมอื่นแม้อย่างหนึ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เร็ว เหมือนจิต ดูกรภิกษุทั้งหลาย จิต เปลี่ยนแปลงได้เร็วเท่าใดนั้น แม้จะอุปมา ก็ กระทำได้มีใช้อย่าง ฯ

การปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธ ศาสนา มีจุดมุ่งหมายที่พระนิพพาน หรือคือ ความหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง ก็แหละ นิพพานที่มุ่งหมายสูงสุดนี้มีวิเศษเป็นแดนดิน ถิ่นใดที่ต้องไปถึง แท้จริงแล้วเป็นภาวะของจิต ที่บริสุทธิ์จากไฟฝ้าราศีของกิเลสโดยสิ้นชาติ ลิ่นเชื้อ ลิ่นเชิง ไม่มีสิ่งใดสำคัญและมีคุณค่า มากไปกว่าจิต และไม่มีสิ่งใดให้โทษทุกข์แก่ เจ้าของชีวิตมากไปกว่าจิตของเขาผู้นั้นเอง การเรียนรู้ธรรมชาติของจิต และการอยู่เหนือ ธรรมชาติของกิเลสที่เป็นแขกจรในจิต จึง เป็นงานที่ควรทำอย่างยิ่ง

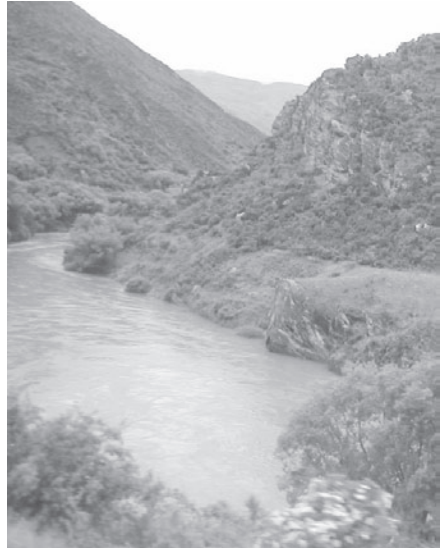
จิตที่ควรแก่การงาน คือจิตที่ผ่านการ อบรมแล้ว นั้นแปลว่างานอบรมจิต เป็นพื้น ฐานของการสร้างงานใดๆทั้งหมดทั้งมวล เพราะถ้าจิตมีคุณภาพ งานก็มีคุณภาพ ถ้าจิต ไม่มีคุณภาพ งานก็ไม่มีคุณภาพ ถ้าต้องการ ให้งานมีคุณภาพ จึงต้องฝึกจิตให้มีคุณภาพ คนที่เข้าใจว่าการฝึกจิตเป็นเรื่องที่ต้องแยก ส่วนไปอยู่ต่างหากจากการงาน

“

จิตที่ควรเฝ้าการทำงาน
คือจิตที่ผ่านการอบรมแล้ว
แปลว่างานอบรมจิต

”

เป็นคนที่เข้าใจพระพุทธศาสนาผิดพลาด
คลาดเคลื่อน การฝึกจิตนั้นต้องทำในขณะที่ทำ
งาน โดยให้ถือคติที่ว่า ทำงานไปด้วย ทำใจ
ไปด้วย อาศัยงานที่เป็นกุศลบำเพ็ญธรรม
โดยกำหนดจิตให้จดจ่อต่อเนื่อง มีอารมณ์
เป็นสมาธิในขณะที่ทำงาน (สมาหิตโต) อาศัย
เป็นกสิณ ไม่ให้จิตวอกแวกหวนไหวออกไป
จากงานในปัจจุบันขณะ พิจารณาอารมณ์
เห็นอาการของจิตอย่างชัดเจนในระหว่างการ
กระทบสัมผัสแต่ละต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งของ
และผู้คน ควบคุมจิตมิให้ตกไปสู่กระแสแห่ง
ความยินดียินร้าย ใช้ปัญญาพิจารณาเห็นทุก
สิ่งทุกอย่างตามความเป็นจริง มิใช่ตามความ
เป็นใจ พร้อมจะยอมรับกับทุกเรื่องที่เข้ามา
ในชีวิตด้วยจิตที่ฝึกดีแล้ว



ห้วงน้ำขุ่นมัวมองจั่ววน้ำ
มิเห็นจากสิ่งส่งไ้ในน้ำขุ่น
จิตโง่โง่ไม่อบรมสะสมบุญ
มิเห็นคุณวิเศษสุดทุกชาติ

ห้วงน้ำใสแม้พองแพ้วจิต
เห็นสิ่ง เห็นชีวิตใ้ในน้ำแจ่ม
จิตโง่โง่ใสส่วยเหตุหมั่นดูแล
สมควรแก่ภาวงานกำหนดเฮย

- พระจันทร์



เรื่องของกิ่งทอง

ไต้รู้จักกับกิ่งทองเมื่องานอโศก
รำลึกที่สันตอโศกปีที่แล้ว ขณะนั้นเป็นเวลา
ประมาณสองทุ่ม ที่ลานด้านล่างของตึกฟ้าอภัย
กิ่งทองกำลังกางมุ้ง โดยมีหนังสือพิมพ์สอง
แผ่นเป็นที่นอน ที่ตรงนั้นอยู่เกือบจะนอก
ชายคา ถ้าฝนตกก็ได้อาบน้ำฟรี คงเป็นเพราะ
เธอเพิ่งจะมาถึง เลยหาที่นอนด้านในไม่ได้

เราหยุดชะงักและมองดูด้วยความ
สนใจ เพราะเราเองกำลังจะเดินกลับบ้านที่มี
ที่นอนสะอาด สะดวกสบาย และอยู่ในห้อง
มิดชิดเป็นส่วนตัว มีหลังคาบ้านคุ้มหัว กัน
แดดกันฝน หูหกรกว่านัก

ตัดสินใจถามเธอว่าไปพักด้วยกันที่
บ้านไหม เธอสั่นหัวตอบด้วยท่าทางเงินๆ

ว่าไม่ค่ะ ในลักษณะของน้องนางบ้านนา ดู
บริสุทธิ์ไร้เดียงสา ซึ่งตัวเองเคยเห็นแต่ใน
หนังสือเมื่อยี่สิบกว่าปีมาแล้ว เราเดินไปที่
ศาลาฟังธรรมในวัด ไปหยิบเสื้อมาขี้นให้
พร้อมกับถามว่าชื่ออะไร มากับใคร เธอตอบ
ว่าชื่อกิ่งทอง มากับสามีซึ่งพักอยู่อีกด้านใน
เขตชาย ทำงานอยู่กับคุณจำลองที่เมืองกาญจน์
เมื่อได้ยินชื่อคุณจำลองเรายังหูผึ่ง เพราะ
ทราบอยู่ว่าท่านและภรรยาทำงานเพื่อสังคม
มานาน จนบัดนี้ยังไม่เห็นคนธรรมดา
สามัญคนไหน สามารถทำงานเสียสละอย่าง
มาก และอยู่ในศีลในธรรมได้อย่างท่าน



รุ่งเช้า กลับมาที่ได้ดูนบริษัทฟา
อภัยอีกครั้ง ไม่เจอกิ่งทอง แต่ใจยังครุ่นคิด
ถึงเธอเสมอ เพราะการได้สัมผัสกับความ
เรียบง่ายธรรมดาที่ไม่ธรรมดา ความสงบเย็น
และอ่อนน้อมถ่อมตน ทำให้เราประทับใจ ที่
แม้จะเป็นเพศเดียวกัน ระลึกถึงสถานะของ
ตัวเอง ความไร้สาระยังมีอีกมากมายท่วมหัว

เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์นี้เจอกิ่งทอง
อีกครั้ง ในงานพุทธาภิเษกที่ไพศาลี จ.นคร -
สวรรค์ คราวนี้ได้พบกับสามีของเธอ..คุณพยอม
จากการคุยกัน เขาทั้งสองเดินทางมาจาก
เมืองกาญจน์ โดยการเปลี่ยนรถถึง ๔ ต่อ !

เพื่อมาร่วมงานบุญครั้งนี้ เราได้รับทราบบอกว่า
ลูกสองคนกำลังเรียนอยู่ที่โรงเรียนสัมมาสิก
ขาปฐมอโศก จ.นครปฐม ที่ให้ลูกๆเรียนที่นี่
เพราะ “ต้องการให้พวกเขาได้มีเกราะป้องกัน
ตัวเอง” นี่เป็นคำตอบจากคุณแม่หน้าชื่อ

ก่อนที่จะมาร่วมทำงานปลูกผักกับ
กลุ่มโรงเรียนผู้นำของคุณจำลอง พยอมและกิ่ง
ทองเป็นชาวบ้านธรรมดาที่ไม่สนใจการทำ
งานศาสนา หรืองานคุณภาพของชีวิต พวก
เขามองเป็นเรื่องแปลกและตลก แต่ขณะนี้
คำพูดประโยคสุดท้ายที่ออกจากปากของเขา
ทั้งสองคือ มีความสุขมากที่ได้ปลูกผักปลอด
สารพิษให้คนอื่นกิน เพราะรู้ดีว่าเป็นการ
ช่วยเหลือสังคมด้านหนึ่ง ยิ่งไปกว่านั้น ตัว
เขาเองก็มีอาหารทางใจที่ไม่สามารถกินได้
หมดด้วย

สังคมนี้เต็มไปด้วยชนชั้นวรรณะ
ยุ่งเหยิง สับสน แต่เมื่อใดที่เรามองผ่านจุด
เน่าๆเหล่านี้ และเห็นความเรียบง่ายที่แฝงตัว
อยู่ มันเป็นความทิ้งที่ตัวเองรู้สึกประทับใจ
จนต้องขออนุญาตมาเล่าต่อ อีกทั้งเชื่อว่า ยัง
มีคนที่ยลลาดและรักความสงบดังเช่นพยอม
และกิ่งทอง ซ่อนเร้นในสถานที่ต่างๆไป
อยากจะพูดว่านี่คือแผ่นดินไทยใหม่ที่โชคดี
ที่สุดในโลก.





- อธรรมชวนคนทำชั่ว
ไม่กลัวก่อกรรมบาปใหญ่
ไม่เคยขลิบทางให้ใคร
สุดท้ายแพ้ภัยตัวเอง

แพ้นะที่เหตุผล

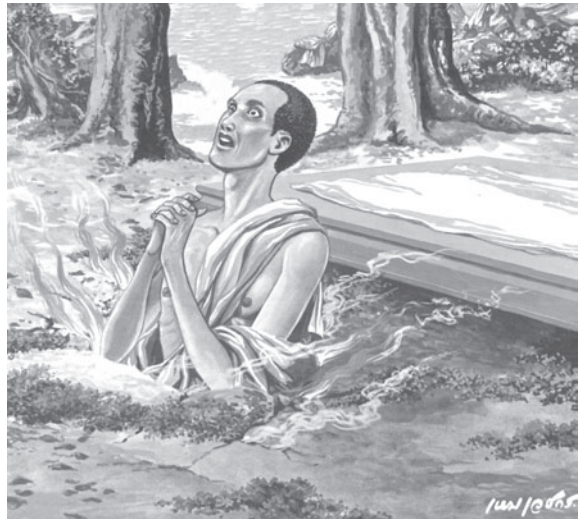
(ธรรมเทวปุตตชาดก)

ที่โรงธรรมสภา เหล่าภิกษูกำลังพากันสนทนาถึง.....

“พระเทวทัตนั้นชั่วร้าย ได้เกี่ยวกราดใส่พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้รับวิบากกรรมถูกแผ่นดินสูบเสียแล้ว”

พอดีพระศาสดาเสด็จมาได้ตรัสถามเรื่องที่ภิกษุสนทนากัน เหล่าภิกษุจึงกราบทูลให้ทรงทราบ พระองค์ก็ได้ตรัสบอกกับภิกษุเหล่านั้นว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย มิใช่แต่ในบัดนี้เท่านั้น ที่พระเทวทัตหมายประทุษร้ายเรา แล้วถูกแผ่นดินสูบ แม้ในกาลก่อน ก็เคยหมายทำลายธรรมจักร(การหมุนกงล้อแห่งธรรม)ของเรา แล้วถูกแผ่นดินสูบเข้าสู่เวณีมหานรกเช่นกัน”



ทรงนำอดีตชาตกันนั้นมาตรัสเล่า



ในอดีตกาล ณ กามาวจรเทวโลก(โลกของเทวดาซึ่งท่องเที่ยวไปในกาม) มี **เทพบุตร**องค์หนึ่งนามว่า **ธรรม(ดี)** กับอีกองค์หนึ่งนามว่า **อธรรม(ชั่ว)** เทพบุตรทั้งสองมีอุปนิสัยตรงกันข้ามดุจฟ้ากับดิน

ธรรมเทพบุตร(เทวดาดี)นั้น ประดับด้วยเครื่องตกแต่งอันเป็นทิพย์(วิเศษ) ทรงรททิพย์อันประเสริฐ แวดล้อมไปด้วยหมู่เทวดา(ชายที่มีใจสูง)และนางฟ้า(หญิงที่มีใจสูง) พอถึงวันเพ็ญอันเป็นวันอุโบสถ(วันพระถือศีล ๘) ก็จะไปหาพวกมนุษย์(ผู้มีใจประเสริฐ) ที่คามนิคมชนบท และราชธานี ลอยตัวอยู่กลางอากาศ กล่าวชักชวนหมู่ชนให้ถือน้ำนึ่งในกุกุศลกรรมบถ(ทางแห่งการทำดี)ว่า

“ท่านทั้งหลายจงงดเว้นจากอกุศลกรรมบถ(ทางแห่งการทำชั่ว) ๑๐ ประการ คือ

๑. เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
๒. เว้นจากการลักขโมย
๓. เว้นจากการประพฤตินิโคตติในกาม
๔. เว้นจากการพูดปด
๕. เว้นจากการพูดล่อลวง
๖. เว้นจากการพูดคำหยาบ
๗. เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ
๘. เว้นจากการโลภอยากได้ของเขา
๙. เว้นจากการคิดปองร้ายผู้อื่น
๑๐. เว้นจากความเห็นที่ผิดธรรม

แล้วจงพากันบำเพ็ญ(เพิ่มพูน)ธรรม คือการบำรุงบิดามารดา พร้อมทั้งประพฤตินิสัยดีธรรม ๓ ประการ คือประพฤติดีถูกต้องตรงทั้งทางกาย-วาจา-ใจ โดยทั่วหน้ากันเกิด

หากพวกท่านเพิ่มพูนบุญกุศลได้อย่างนี้ ก็จะมีสวรรค์(สภาวะสุขสบาย) เป็นที่ไปในเบื้องหน้า ได้รับยศอันยิ่งใหญ่แล้ว”

กล่าวจบก็แสดงความเคารพด้วยการกระทำประทักษิณ แล้วรทวนรอบไปทางขวา อยู่บนอากาศ



ขณะนั้นเอง...**อธรรมเทพบุตร(เวทดาชั้ว)**ก็ได้มาชักชวนผู้คนทั้งหลาย
ให้**กระทำในอกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ**นั้น คือ ๑. จงฆ่าสัตว์ตัดชีวิต.....
๑๐. จงมีความเห็นผิดธรรม แล้วก็ลอยอยู่ในอากาศ เล่นรถวนรอบไปทางซ้าย
ด้วยเหตุนี้เอง รถของทั้งสองฝ่ายต่างก็มาเผชิญหน้ากันที่
กลางอากาศ เหล่าบริวารพากันตะโกนร้องถามไปว่า
“พวกท่านเป็นฝ่ายไหน”

ต่างฝ่ายต่างก็ตะโกน
บอกว่า

**“พวกเราเป็น
ฝ่ายธรรมเทพบุตร”**

**“พวกเราเป็น
ฝ่ายอธรรมเทพบุตร”**

ทั้งสองฝ่ายต่าง
ก็ไม่มีใครหลีกเลี่ยงให้กัน
ธรรมเทพบุตรได้เอ๋ย
ขึ้นว่า

“ดูก่อนอธรรม-

เทพบุตร เราเป็นฝ่ายธรรมะ(ความดี)หนทางนี้สมควรแก่พวกเรา ท่านเป็นฝ่ายอธรรม
(ความชั่ว) จงขับรถของพวกท่านหลีกเลี่ยงไปเถิด

เพราะเราเองไม่ค้ายศ ไม่ค้ำบุญ เหล่าสมณะและพราหมณ์พากันสรรเสริญทุกเมื่อ
เป็นผู้มีธรรมอันเทวดาและมนุษย์บูชาแล้ว คู่ควรแก่หนทาง ท่านจงหลีกเลี่ยงให้ทางนี้แก่เราเถิด”

อธรรมเทพบุตรได้ยินอย่างนั้น ก็ประกาศตนบ้างว่า

“เราได้ชื่อว่า อธรรม ยืนอยู่บนรถแห่งอธรรมอันมั่นคง ไม่เคยกลัวใคร เรามีกำลัง
เข้มแข็ง ไม่เคยหลีกเลี่ยงให้ใครเลย แล้วทำไมจะต้องหลีกเลี่ยงให้ท่านในวันนี้ด้วย”

“ก็เพราะในโลกนี้ ธรรมนั้นเกิดก่อน อธรรมเกิดขึ้นภายหลัง เราเป็นผู้เจริญกว่า

ประเสริฐกว่า ทั้งอายุมากกว่า จงให้ทางแก่เราเถิด น้องเอ๋ย”

“เราจะไม่หลีกทางให้ เพียงเพราะท่านขอร้อง หรือเพราะท่านเป็นผู้สมควร ในวันที่เราทั้งสองฝ่ายจงมารบกัน แล้วหนทางนี้ก็จะเป็นผู้ชนะในการรบ”

“เราชื่อว่าธรรมะ เป็นผู้ขึ้นชื่อลือชาไปทั่วทุกทิศ มีกำลังมาก มียศยิ่งใหญ่ประมาณไม่ได้ ไม่มีผู้ใดเทียบเท่า มากด้วยคุณทั้งปวง อธรรมเอ๋ยท่านจะชนะเราได้อย่างไร”

อธรรมเทพบุตรได้ฟังเหตุผลเหล่านั้นแล้ว อดไม่ได้ที่จะโต้เหตุผลกลับไปบ้างว่า

“เรามีแต่ใช้ฉ้อหนี้ยกเล่ห์ของคำเพียงอย่างเดียว ไม่มีใช้ฉ้อหนี้ยกเล่ห์ของคำมาตีเหล็ก ถ้าหากว่าอธรรมอย่างเราฆ่าอธรรมอย่างท่านในวันนี้ได้ เหล็กจะนำดูน่าชมเหนือทองคำแน่ๆ”

อธรรมเทพบุตรเห็นชัดเจนแล้วว่า อธรรมเทพบุตรมีแต่ความก้าวร้าวรุนแรง มุ่งแต่จะให้ชนฆ่ากัน ทำลายกัน ดังนั้นจึงตัดสินใจบอกไปว่า

“แม้ท่านจะมีกำลังในการรบ แต่ในสนามรบนี้ผู้ใหญ่และครูของท่านล้วนไม่มี ท่านไม่อาจเอาชนะเราได้เลย น้องเอ๋ย เราไม่อาจได้ชื่อว่ารังแกท่าน ฉะนั้นเราจะยอมหลีกทางให้ อตโทษต่ออาการอันไม่น่ารักของท่าน อตหนต่อถ้อยคำชั่วหยาบของท่าน”

ได้ฟังคำพูดนี้จบ อธรรมเทพบุตรถึงกับเจ็บใจยิ่งนัก แค้นใจใหญ่หลวง ถึงกลับชว่นเซตกลางจากรถ ศีรษะหันลงดิน เท้าชี้ฟ้า พร้อมกับรำพันพ้อว่า

“เราอยากจะรบ ก็ไม่ได้รบ”

อธรรมเทพบุตรตกลงถึงพื้นดิน แผ่นดินก็แยกออกเป็นช่อง เปิดทางให้หล่นสู่เวจีมหานรกแล้ว ฝ่ายอธรรมเทพบุตรจึงได้หนทางขั้บรถกลับสู่เทวโลก



พระคาสดาตรีสรเรื่องนี้แล้ว ทรงสรุปว่า

“อธรรมเทพบุตรเป็นผู้มีขันติเป็นกำลัง มีจิตเที่ยงตรง มีกำลังมาก มีความบากบั่นอย่างแท้จริง สามารถชนะในการรบได้แล้ว

ฉะนั้นบิดามารดาและสมณพราหมณ์ หากไม่ได้รับความนับถือในเรื่องของใคร



คนนั้นเมื่อทอดทิ้งกายไว้ในโลกนี้ ตายไปแล้วยอมพากันไปสุนทร เหมือนธรรมเทพบุตรผู้มี
ศีระะดิงลงสู่เวจีมหานรก

แต่ถ้าบิดามารดาและสมณพราหมณ์ ได้รับความนับถือเป็นอย่างดีในเรื่องของ
ใคร คนนั้นเมื่อทอดทิ้งกายไว้ในโลกนี้ ตายไปแล้วยอมพากันไปสู่สุคติ(ทางไปดี) เหมือน
ธรรมเทพบุตรขั้บรรดของตนไปสู่เทวโลก”

สุดท้ายพระศาสดาทรงเฉลยชาตานั้น

“ธรรมเทพบุตรในกาลนั้น ได้มาเป็นพระเทวทัตในบัดนี้ แม้พวก
พ้องของธรรมเทพบุตร ก็ได้มาเป็นพวกพ้องของพระเทวทัต ส่วนธรรมเทพ
บุตรได้มาเป็นเรตถาคต และพวกพ้องของธรรมเทพบุตร ก็ได้มาเป็นพุท
บริษัทของเราเอง”



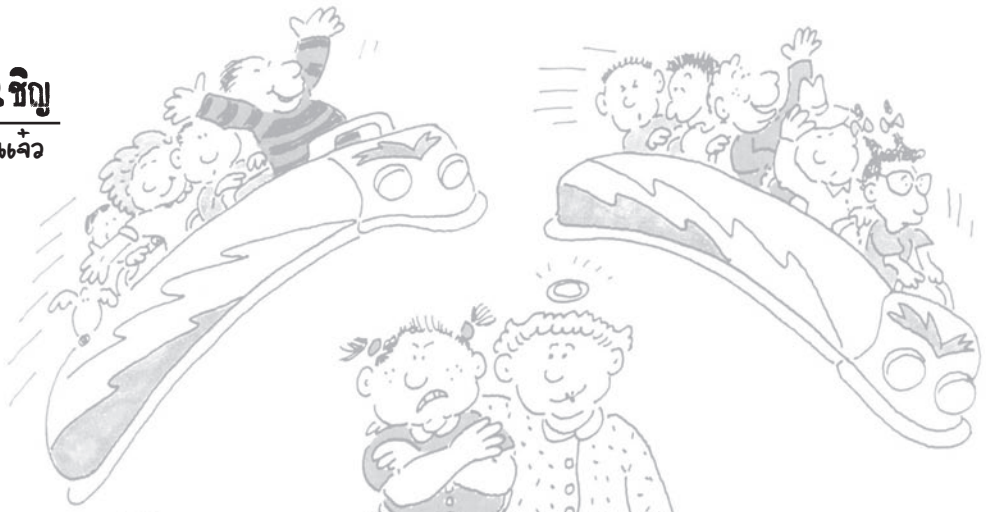
ฉวมษุขธ

จันทร ๒๙ ม.ค.๒๕๕๐

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๑๕๑๕

อรรถกถาแปลเล่ม ๖๐ หน้า ๒๓)

รับเชิญ
แม่แก้ว



แม่ครับ ! ผมอยากได้...
แม่ครับ ! ผมอยากได้...





ในโลกแห่งวัดถุนิยม และการแข่งขันกัน โฆษณาที่ค่อนข้างสูง เช่นยุคปัจจุบันนี้ คุณแม่เกือบทุกคนคงต้องได้ยินคำร้องขอนั้นขอนี้จากลูกๆ พ่อแม่หลายคนมักปฏิเสธลูกไม่ได้ ลูกมักอ้างว่า เพื่อนๆมี ถ้าตนไม่มีเท่าเทียมหรือมากกว่า ก็จะน้อยหน้าเพื่อนฝูง แทบจะต้องถูกตัดขาดจากกลุ่มเพื่อนไปเลย ในยุคโลกาภิวัตน์ที่คิดว่า การสนองความต้องการของลูกๆ คือสิ่งที่สมควรกระทำ จึงต่างพากันเพียรชวนขวายเป็นหนักมากขึ้น หาทรัพย์สินให้ได้มากขึ้น เพื่อสนองทั้งสิ่งที่ตนเองและสมาชิกในครอบครัวคิดว่าต้องได้ – ต้องมี

ลูกๆของดิฉันก็ไม่ต่างกับลูกๆของท่านอื่นๆ ที่มีจะร้องขอในสิ่งที่เพื่อนๆมีเช่นกัน ทุกเช้าหลังจากไปส่งจ๊อบ ลูกชายคนเล็กอายุห้าขวบที่โรงเรียนแล้ว ดิฉันก็จะเลยไปออก

กำลังกายที่สวนสาธารณะใกล้บ้าน ดิฉันใช้เวลาออกกำลังกายเกือบสองชั่วโมงทุกเช้า และกลับถึงบ้านประมาณเก้านาฬิกาเป็นประจำทุกวัน

เช้าวันนี้ก็เช่นกัน เมื่อเดินเข้าบ้าน แจ็ค ลูกชายคนโตอายุ ๑๖ ปี นั่งอยู่หน้าจอทีวี ไม่ได้ไปโรงเรียน เพราะเป็นช่วงเปิดเทอมใหม่ โรงเรียนเด็กโตและเด็กเล็กเปิดไม่พร้อมกัน

“แม่ครับ แม่จะออกไปไหนหรือเปล่า”

“มีอะไรล่ะ” ดิฉันถามลูก

“แจ๊คจะไปซ้อมบาสที่โรงเรียน ถ้าแม่ออกไป แจ๊คจะติดรถไปด้วย”

“หนูจะซ้อมบาสกี่โมง”

“ซ้อมช่วงบ่าย แต่แจ๊คจะไปโรงเรียนก่อน นัดเพื่อนไว้หลายคน”

“นัดเพื่อนทำอะไรกัน” ถามตามประสาแม่ที่ต้องมีคำถามเสมอ



“น้ดคุยกัน”

“อ้อ ! ดี” อุทานตามประสาแม่อีกเช่นเคย “งั้นให้แม่อาบน้ำกินข้าวก่อน แล้วค่อยไปได้ใหม่”

“ครับ” ลูกรับคำและนั่งดูทีวีรอ

ดิฉันไม่ห้ามลูก เพราะรู้จักเพื่อนลูกเกือบทุกคน และลูกเรียนหนังสือค่อนข้างดี อย่างเรื่องเล่นบาสเก็ตบอลก็เหมือนกัน เมื่อลูกสอบเข้ามัธยมปีที่หนึ่งของโรงเรียนค่อนข้างดี ในย่านลาดพร้าวได้แล้ว ดิฉันบอกลูกว่า ให้ลูกเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ระหว่างเล่นกีฬาหรือเรียนดนตรี ด้วยหมายใจว่า ถ้าลูกมีกิจกรรมที่ตนชอบแล้ว ก็จะไม่มัว่สนใจในเรื่องยาเสพติดหรืออบายมุขอื่น ๆ

หลายครั้งที่ลูกขอให้ไปรับเมื่อซ่อมบาสฯ จนเย็นมาก ดิฉันพยายามไปให้ได้ทุกครั้ง แม้ลูก

จะขอให้ไปส่งเพื่อนที่บ้านในย่านใกล้เคียง ดิฉันก็ไม่เคยปฏิเสธ ถือว่า เป็นเรื่องดีที่ได้รู้จักบ้านและพ่อแม่ของเพื่อนลูกๆ เพราะทำให้เราประเมินได้ว่า ลูกเลือกคบเพื่อนแบบไหน รวมทั้งเรื่องที่เด็กๆ คุยกันในรถ เราก็ได้รับรู้ความคิดอ่านของเด็กไปด้วย

ดังนั้น จึงมีบ่อยๆ ที่ผู้พบเห็นจะยื่นยิ้ม เมื่อเด็กนักเรียนชายตัวโตๆ อัดกันเข้าไปในรถครั้งละ ๖-๗ คน จนรถไหวยวบ หน้ารถแอ่นเขิด

“เฮ้ ! แม่เรียบบ่อยแล้ว จะไปหรือยัง” ดิฉันเรียกลูกเมื่อพร้อมแล้ว

“ครับ” ลูกรับคำ ปิดทีวี และเดินไปขึ้นรถ

ดิฉันไม่ค่อยปฏิเสธเวลาลูกขอให้ไปรับส่งที่โรงเรียน เพราะเวลาที่นั่งอยู่ในรถ เป็นเวลาที่เราจะคุยกันได้มากในทุกๆ เรื่องเมื่อลูกยังเล็กอยู่

ดิฉันจะขับรถไปส่งทุกเช้าเย็น และถือว่าเวลานั้นเป็นเวลาที่มีค่ามาก ที่จะได้พูดคุยซักถาม เรื่องที่โรงเรียนของเขา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน เรื่องเพื่อน เรื่องครู ลูกก็จะเล่าให้ฟัง ตามที่เขาอยากจะทำ จะอบรมสั่งสอนเรื่องอะไรก็ใช้เวลาเกือบชั่วโมงที่นั่งกันอยู่ในรถให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้เพราะรู้ว่า ถ้าเข้าบ้านแล้ว การบ้าน ที่วี อาหาร ของเล่นเกม ฯลฯ จะดึงความสนใจของลูกไปหมด

การเปิดเครื่องเสียงในรถก็เช่นกัน ถ้าไม่มีเรื่องคุยกันมาก การเปิดวิทยุหรือเทปคาสเซ็ท ดิฉันจะเลือกเปิดนิทานธรรมะ นิทานชาดก หรือธรรมะที่สนุกๆ อย่างของท่านหลวงพ่อพระพยอม เป็นต้น บางครั้งลูกๆขอให้เปิดเพลงฟังบ้าง ดิฉันก็จะบอกว่า แม่ฟังเพลงแล้วขับรถไม่ได้ ง่วงนอน แต่ถ้าฟังธรรมะแล้วดาสว่าง ขับรถปลอดภัย ลูกๆก็อึ้งกันสองสามครั้ง ดิฉันจึงบอกว่า “อีกหน่อยลูกขับรถได้ ลูกจะเปิดเพลงฟังอะไรก็ได้ แม่จะไม่คัดค้าน” ภายหลังลูกเริ่มชอบฟังธรรมะโดยไม่รู้ตัว

ในครั้งนั้นก็เช่นกัน เราคุยกันเรื่องที่โรงเรียน เป็นส่วนใหญ่ เมื่อรถติดไฟแดงที่สามแยกใกล้บ้าน ลูกถามว่า “แม่ แม่รู้จักอาตี..ดา..ส มัย”

“เสื้อหรือรองเท้าละ” ดิฉันถาม

“แม่รู้จักด้วยหรือ” ลูกอุทาน

“ทำไมละ ทำไมถึงคิดว่าแม่ไม่รู้จัก” ดิฉันถามลูกยิ้มๆ

“เปล่า แจ็กไม่คิดว่าแม่จะรู้จัก” ลูกตอบด้วยคำที่เป็นวัฒนธรรมการพูดของคนสมันนี่คือ “เปล่า” ไว้ก่อนด้วยสีหน้าที่เงินๆ “เห็นว่าแม่แก่แล้ว ไม่น่าจะรู้จักหรือ ลินค้ายี่ห้อนี่มีมาตั้งแต่สมัยแม่เป็นวัยรุ่นแล้ว เดียวนี้ น่าจะราคาเป็นพันแล้วมั้ง เพื่อนหนูใครมีละ เสื้อหรือรองเท้า” ดิฉันอธิบาย และถามลูกไปด้วย “ไอ...มีทั้งเสื้อกับรองเท้า” ลูกเอ่ยชื่อเพื่อนคนหนึ่ง

“ราคาเท่าไรละ ทั้งเสื้อทั้งรองเท้า” ดิฉันถามพร้อมออกรถเมื่อได้สัญญาณไฟเขียว

“รองเท้าสองพันกว่า เสื้อพันกว่า” ลูกตอบ

“อ้อ ! สองอย่างตั้งเกือบห้าพันบาท แม่เพื่อนหนูเขาทำงานอะไรหรือ”

“ก็ทำงานบริษัท แม่ถามทำไม” ลูกถามดิฉันด้วยความสงสัย

“เปล่า” ดิฉันตอบด้วยคำยอดนิมเช่นกัน “แล้วเขามีพี่น้องกี่คนละ”

“มีน้องอีกสองคน ถามทำไมแม่” ลูกสงสัยมากขึ้น

“ถ้าแม่เพื่อนหนูทำงานได้เดือนละห้าพันบาท หรือมากกว่านิดหน่อย แต่ต้องเจียดเงินค่ากับข้าว-ค่าน้ำ-ค่าไฟ มาซื้อเสื้อกับรองเท้าแพงๆให้ แม่เขาก็ต้องทำงานหนักขึ้น อาจต้องทำงานหารายได้พิเศษเพื่อหาเงินมาให้พอกับกับข้าวกับค่าใช้จ่ายอื่นๆในบ้าน แม่สงสารแม่ของเพื่อนหนูจึงเลย” จบคำพูดของดิฉัน ลูกนิ่งเงียบ



ไม่พูดอะไรแม้แต่คำเดียว

เรานิ่งกันชั่วครู่ใหญ่ ดิฉันก็พูดขึ้นว่า “สมัยแม่เป็นวัยรุ่น แม่ก็อยากได้ของแบรนด์เนมเหมือนเพื่อนคนอื่นๆเหมือนกัน แต่แม่เกรงใจอางูง(คุณตาของลูก) เพราะอางูงมีลูกหลายคน ถ้าซื้อของแพงให้ลูกคนหนึ่งก็ต้องซื้อให้ลูกคนอื่นๆด้วย และอางูงก็ต้องทำงานหนักมากขึ้น แม่เลยคิดว่า เอาไว้แม่โตขึ้นทำงานมีเงินมากพอแล้ว ค่อยเอาเงินน้ำพักน้ำแรงของตัวเองมาซื้อดีกว่า ภูมิใจดีด้วย” จบคำพูด ดิฉันก็นิ่งไปชั่วครู่ เมื่อเห็นว่าลูกไม่พูดอะไรต่ออีก จึงเปลี่ยนเรื่องคุยจนถึงโรงเรียน

สองวันต่อมาเจ้าลูกชาย(คนเดิม)เข้ามาถามว่า “แม่ แม่รู้จักตลาดนัดจตุจักรมั๊ย”

“รู้นิดหน่อย มีอะไรล่ะ”

“เพื่อนแจ็กเขาชวนไปซื้อกางเกงยีนส์ Lee...ปปลอม ตัวละสี่ร้อยบาทเอง แม่จะให้แจ็กซื้อหรือเปล่า” ลูกยื่นรอคำตอบด้วยดวงตาที่เต็มไปด้วยความหวัง

ดิฉันส่งเบ๊นค์ห้าร้อยให้ลูกพร้อมกับ “เฮ้อ !” (อยู่ในใจ)



เรื่องนี้เป็นเรื่องจริง เกิดขึ้นกับชีวิตของผู้เป็นแม่คนหนึ่ง

สามีแม่เป็นลูกครึ่งจีน คำขายประสบความสำเร็จ ร่ำรวยอยู่ในชั้นเศรษฐี

สามีแม่ทำมาหากินอย่างเดียว ลืมนึกถึงสังขาร กินอาหารทุกอย่างไม่เลือก น้ำหนักตัวมากกว่าส่วนสูง เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจตั้งแต่อายุน้อย

แม่จึงเป็นสาวหม้ายวัย ๔๐ เศษ สวยสง่ามีราศีเมื่ออยู่ในวงสังคม

• อัถฐ์ พึ่งประยูร



งานราตรีหรืองานกุศลที่สโมสรโลออนส์จัดขึ้น แม่เป็นสตรีที่เด่นคนหนึ่งของงาน ลำคอ ลำแขน และนิ้วคล้ายลำเทียนของแม่ส่องแสงวูบวาบ สตรีมีระดับที่มาในงานลอบชำเลืองดู บางคน (อาจ) วิชาอยู่ในใจในความสง่างามของแม่

แม่มีลูกสาวสองลูกชายหนึ่งลูกสาวสองออกเรือนไปแล้วเหลือลูกชายคนเล็กซึ่งสำเร็จปริญญาโท สายวิทย์ รับราชการซี ๗

แม่อยู่กับลูกชายคนเล็กในคฤหาสน์หลังงามเพียงสองคน ไม่รวมแม่บ้านกับลูกมือ อีกหนึ่งคอยช่วยงานบ้าน

แม่คิดเสมอชีวิตนี้หาความแน่นอนไม่ได้
วันนี้อยู่วันพรุ่งนี้อาจจากโลกอันแสนรกลกปรก
ไม่มีใครรู้ล่วงหน้า ความรักลูก ห่วงว่าลูกจะ
ไม่มีทรัพย์สิน แม่เรียกลูกทุกคนมาพบ แบ่ง
สมบัติที่มีอยู่ให้เท่าๆ กัน ที่ดินพร้อมบ้านไม้
เก่าที่หัวหินให้ลูกชายเป็นพิเศษ สำหรับตัวแม่
คิดว่าเงินสดในธนาคารให้ดอกให้ผลพอดำรง
ชีวิตได้ไม่เดือดร้อน

วันหนึ่งลูกชายพาสาววัยรุ่นในชุดสวย
เดี่ยวมากราบแม่

สารภาพว่าผิดพลาดในเรื่องเพศเป็นเหตุ
ให้สาวสวยเดี่ยวท้อง ๒ เดือน ขอแม่จัดการ
แต่งงานให้ แม่หรือจะปฏิเสธ

แหวนมรดกวงใหญ่ของแม่ถูกนำไปให้
ร้านเพชรหัวเม็ดแปลงรูปเป็นแหวนหมั้น
สำหรับลูกสะใภ้สวมในวันแต่งงาน พาลูกชายกับ
ลูกสะใภ้ไปตัดชุดวิวาห์ที่ร้านเสื้อผ้าหรูใน
เมืองกรุง

งานวิวาห์อันโอ่อ่า มโหฬาร ท่ามกลาง
แขกผู้มีเกียรติในวงสังคีตร่วมเป็นสักขีพยาน
มากมาย เริ่มขึ้นและจบลงด้วยคำอวยพรของ
อดีตรัฐมนตรีสูงอายุก่อนหน้า

๒ ปีผ่านไป เศรษฐกิจจืดจางเหมือน

ใบไม้ร่วง เหมือนน้ำแห้งขอดลำธาร กระทบ
ไปทั่วทุกตัวคน

ธนาคารลดดอกเบี้ยที่เคยเหลือกลับไม่
พอใช้ เงินต้นถูกเบิกมาใช้ร่วมกับ
ดอกเบี้ยที่เรียกต่ำติดดิน ความเป็นผู้มีอันจะ
กินหายไป เหลืออยู่เพียงความทรงจำกับเพลง
“คิดถึงแหวน”

แม้กระหมัดกระหม่อมด้วยการตัด
ค่าใช้จ่าย วันสุดท้ายมาถึงเมื่อแม่นำ
เครื่องเพชรที่แสนรักออกมาขาย จะได้มีเงิน
สำรองจ่ายในบ้าน ลูกชาย ลูกสะใภ้ ไม่ออก
ค่าใช้จ่าย โทรศัพท์ น้ำ ไฟ คนงานอีก ๒ คน
ภาระแม่ทั้งนั้น

ฐานะการเงินของแม่ไม่เหมือนเดิม

ความสะเทือนใจ เสียใจเกิดขึ้นในวันหนึ่ง
ที่แม่เอ่ยปากยืมเงินลูกชาย ๓ หมื่น

ลูกชายตอบ “ครับแม่ เดี่ยวผมเอาเช็ค
มาให้” เป็นคำตอบน่ารัก ขึ้นใจแม่อะไรอย่าง
นั้น

ตกค่ำ ลูกสะใภ้ยิ้มแฉ่งมาหา ชวนแม่คุย
โน่นคุยนี้ ลงท้ายเอ่ยปากขอเช็คการันตีเงิน
สามหมื่น แม่ฟังด้วยความงุนงง ซ่อนน้ำตาไว้
เดินเข้าห้องทำงาน ลักครู่ออกมาพร้อมยื่น

เช็ดไม่ลงวันที่ให้ ลูก
สะใภ้ยกมือไหว้ รับเช็ด
ด้วยใบหน้าระรื่น
“ขอบคุณค่ะแม่” เสียง
แผ่วออกจากลำคอ
สาวยตาหลบลงต่ำ แล้ว
ลากลับไป



มนุษย์เกิดมาใน

โลกพอโตมีปีก บินไปมาได้ก็ “หลงโลก”

ต่อไปทำตัว “ลืมโลก” ไม่รู้บุญคุณ ไม่
ทำบุญให้ใคร ศิลหาไม่รู้จัก

ไม่คิดถึงสายเลือดที่ม้วนตัวเข้ามาสู่
ชายคาเดียวกัน ควรถ้อยทีถ้อยอาศัย

ใกล้ข้างขึ้น เดือนจะสวยสว่างตา แม่รู้ว่า
หาดหัวหินท่ามกลางแสงจันทร์อร่ามงาม
เพียงไร แม่ขอปลิกตัวไปพักที่บ้านหลังเก่า
“หัวหิน” เพื่อดับเพื่อลืมทุกขลักพักหนึ่ง เรือน
ไม้เก่าสามปีปลูกไว้โทรมเต็มที เป็นบ้านชั้น
เดียวได้ถุนสูง เสาหู ปลูกกินจนเว้าแหง่น่า
กลัว หากพายุที่เรียกว่า “ลมทะเล” พัดสู่ง
แรงๆ เสาเหล่านี้จะทนไม่ได้ พังลงทับคนเฝ้า
ซึ่งอยู่กันเป็นครอบครัว

กลับกรุงเทพฯ แม่คิดอยู่สองสามคืน

ตัดสินใจบอกลูกว่า ขอสร้างบ้านพักหลังย่อม
ขึ้นในที่ว่างติดทะเล ลูกชายหัวเราะ
รื่น “เอาซิแม่ ผมจะได้ไปนอนด้วยความสบาย
ใจซักที”

แม่ลืมไปว่าแม่ยกที่ดินและบ้านหลังนี้ให้
ลูกแล้ว คำนั้นแม่หลับสนิท หลับไปด้วย
อารมณ์แจ่มใส แม่ฝันดีตลอดคืน

บ่ายแก่ๆ วันรุ่งขึ้น ลูกสะใภ้ยืมรถเข้ามา
ยกมือไหว้เหมือนเดิม คราวนี้พูดเรื่องบ้าน
ชายหาดทันทีไม่อ้อมค้อม

“แม่คะบ้านชายหาดหลังเก่าหนูว่าดีแล้ว
เพียงเปลี่ยนไม้กระดานสามสี่แผ่น ซ่อมหลัง
คาอีกนิด ฉีดยากันปลวกหนอยก็ดีเท่าเดิม
หากแม่ปลูกหลังใหม่บังลมหลังเก่า เคยเห็น
ทะเลก็ไม่เห็น”

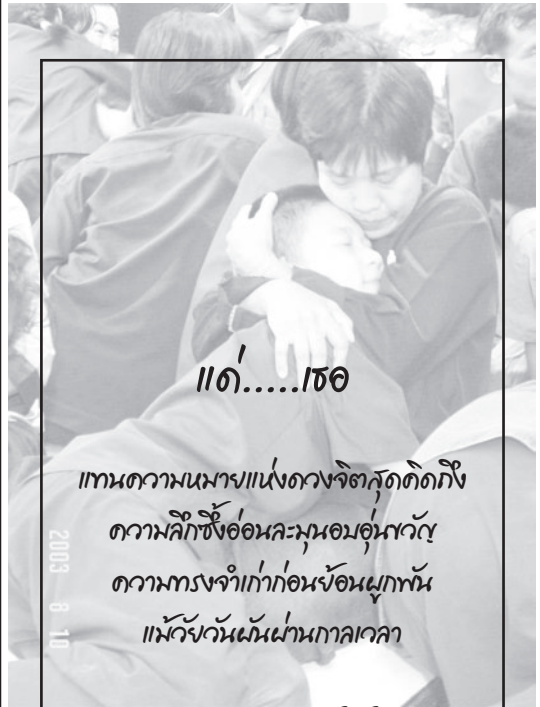
สิ้นเสียงลูกสะไภ้ แม่ซ่อนละอ้นไว้ในอก “ดี เหมือนกัน ซ่อมก็พอนะ...” แม่ปิด เปลือกตาไว้ไม่ให้ น้ำตาไหลขอตัวขึ้นชั้นบน เข้า ห้องพระ จุดธูปปักลงตรงกระถางหน้าพระพุทธร มือที่ประนมสันระริก ตาจับอยู่ที่องค์พระ เมื่อ ระวังไม่ได้ ไม่กล้าแล้ว แม่ปล่อยให้ น้ำตาไหล พราวออกมา มาล้างความซำ้ให้ละเอียด ลูกเอ๋ย นี่หรือความรักของลูกที่มีต่อแม่ ไม่อยากเชื่อ ถ้าพ่ออยู่ แม่มีที่ปรึกษา แม่คงไม่เสีย น้ำตา คงไม่ต้องคิดมาก อายากกลั่นใจตาย แต่หลาน ตัวน้อยๆ ใครจะช่วยเลี้ยง แม่อาจรักหลาน มากไป

แม่สะอื้นกลืนความซำ้ไว้ในอก ก้มกราบ พระ ๓ ครั้ง น้ำตาหยดลงบนพื้นห้อง น้ำตา ของความรันทดสุดกล้าวเป็นตัวอักษร ตายังจับที่องค์พระ น้ำตาไหลรินราวเพชร ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครได้ยินว่าแม่กราบพระ แล้วพิมพ์ว่าอะไร?



ขอแสดงความยินดีกับคุณฉัตร ผ่องประยูร ที่ได้รับรางวัลและรูป
ประจำปี ๒๕๕๙ จากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

กอบบ.ก.



๖๑.....๖๐

แทนความหมายแห่งดวงจิตกุศลติดถึง
ความลึกซึ้งอ่อนละมุนหอมอ่อนหัวใจ
ความทรงจำเก่าก่อนจับนผูกพัน
แม้จะจางผ่านผ่านกาลเวลา

รู้ว่าความผูกพันนั้นล้ำลึก
รู้ว่าความรู้สึกนั้นล้ำค่า
รู้กลางอ่างความหมายผ่านสวางธา
และสร้งตราสองเรานานเท่านาน

ร้องรอรักแรงใจให้มีตรมึง
แทนสรรพสิ่งสุนทรอันอ่อนนาน
มีมตุคนต่ำความผูกพันนั้นรัตนธรรกาล
ดินวิญญูณรักแทนนี้แต่ใจ

● ชนกนาก ทักมื่นธรรม



สารุโธ สิบ ปกนุณาม อปี ยากิสกิกิลี

ขึ้นชื่อว่าศิลปวิทยา ไม่ว่าจะอย่างไรๆ ก็ประโยชน์ได้ทั้งนั้น

ปีนสมัยก่อนกว่าจะได้ศิลปวิทยา จากครูบาอาจารย์ ต้องใช้ความอดสาหะ พยายามอย่างมาก ต้องเดินทางไกลไป ฝากตัวเป็นศิษย์ และคอยดูแลรับใช้ อาจารย์จนกว่าจะเรียนสำเร็จ

แต่ปัจจุบันทางราชการอุดหนุนออก ค่าใช้จ่าย ค่าเดินทาง ค่าศึกษาอบรมให้ ชาวบ้านทุกอย่าง เพื่อให้ได้ความรู้จะได้ ฟังตนเองได้ จะได้พ้นจากความลำบาก ยากจน หมดหนี้หมดสิน

ทางเครื่องข่ายกสิกรรมไร้สารพิน แห่งประเทศไทย ซึ่งมีศูนย์อบรมอยู่ทั่ว

ประเทศเกือบ ๓๐ แห่งทั่วประเทศที่ทาง ราชการเลือกให้เป็นแหล่งความรู้และเป็น ชุมชนตัวอย่างที่จะให้การอบรมประชาชน หรือเกษตรกร เพราะศูนย์อบรมในแต่ละ ชุมชนของเครื่องข่ายกสิกรรมไร้สารพิน แห่งประเทศไทย(ครร.) มีวิถีชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน ฟังตนเอง ได้ในเรื่องปัจจัยสี่ ทำกสิกรรม ไร้สารพิน ได้ประสบผลสำเร็จมานานกว่า ๓๐ ปี สมาชิกในชุมชนไม่มีรู้ร้าวในเรื่องของ อบายमुख จึงไม่มีใครเป็นหนี้เป็นสิน ใช้ คุณธรรมนำความรู้ ทุกศูนย์อบรมจะเน้น

พัฒนาการทางด้านจิตภาพ เน้นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ลดละเลิกอบายมุข ให้อัจฉกษัยัน ประหยัด ชื่อสัตย์ เสียสละ ทางด้านกายภาพ ให้ความรู้เรื่องสัมมาอาชีวะที่จะพึ่งตนเองได้ เช่น รู้จักทำปุ๋ยหมักทำน้ำหมักชีวภาพใช้เอง รู้วิธีทำเกษตรอินทรีย์เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ต้องเป็นคนมีน้ำยา คือ รู้จักทำน้ำยาอเนกประสงค์ใช้เอง ต้องเป็นคนเอาถ่านคือเผาถ่านให้ได้ ทั้งถ่านและน้ำส้มควันไม้ซึ่งมีประโยชน์ในด้านกำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ยังรู้จักการสร้างพลังงานทดแทน

ทำไบโอดีเซล ไบโอดีเซล จะได้มีแก๊สมีนํ้ามันใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องจักรเครื่องยนต์

นอกจากนี้ยังสอนให้อัจฉกษัยันแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น ทำนาข้าวอินทรีย์มาสีบรรจุถุงขายและนำรำข้าวมาบีบนํ้ามันขายนํ้ามันรำข้าวได้ราคาดี ช่วยเพิ่มรายได้และยังมีความรู้ที่จะพึ่งตัวเองได้มากมาย เช่น การเพาะถั่วงอกตัดรากไร้สารพิษ การทำน้ำปรุงรสจากใบไม้ผลไม้ แทนน้ำปลา ซีอิ้ว ทำน้ำผึ้งจากผลไม้ใช้แทนน้ำตาล และรู้จักใช้สมุนไพรใกล้



ตัวยากเจ็บไข้ได้ป่วย

สอนให้เกือบทุกอย่างขนาดนี้ ชาวบ้านที่หน่วยราชการพามาอยู่ได้วันสองวันก็จะหนักกลับบ้านกันแล้ว โดยปกติตามหลักสูตรจะต้องอบรมให้ครบ ๕ วัน ๔ คืน แต่ชาวบ้านจะอ้างว่าเป็นห้วงบ้านเป็นห้วงไร่ เป็นห้วงนา

ผู้เขียนดูแลอยู่ที่ศูนย์อบรมชมรมเพื่อนช่วยเพื่อนซึ่งเป็นศูนย์อบรมหนึ่งของเครือข่ายกสิกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทย ก็มีปัญหาเช่นนี้เหมือนกัน ผู้เข้าอบรมขอกลับบ้าง หนักกลับบ้าง ประมาณ ๕-๑๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ผู้ที่อยู่อบรมตลอดหลักสูตรร้อยละร้อยจะบอกเป็นเสียงเดียวกันเลยว่า คุ่มเกินคุ้ม ถ้ากลับไปก่อนคงเสียดายมาก เพราะได้ทั้งความรู้ ได้ลงมือปฏิบัติและได้ฟังเทศน์ฟังธรรมอีกนิด

ผู้เขียนเห็นคนที่หนักกลับไปก่อนก็รู้สึกเสียดายแทน ทำไมอ่อนขนาดนั้นอบรมมาเกือบร้อยรุ่น ก็จะมีขอกลับหนักกลับทุกรุ่น ตอนหลังๆก็เลยต้องใช้วิธีเตือนสติแรงๆ ช่วงปฐมนิเทศน์ว่า“มาอบรมณที่นี้เราจะสอนให้หายจนให้หมดหนี้หมดสิน ซึ่งมีตัวอย่างศิษย์เก่าของเราที่ผ่านการอบรม

ไปแล้ว หมดหนี้ไปเป็นร้อยๆครอบครัว ขนาดมีหนี้เป็นล้านยังหมดได้ภายในสองปีที่มาอบรมคราวนี้ถามแล้วก็บอกว่าเป็นหนี้กันหมดทุกคน ถึงรีบกลับไปบ้านก็ยังไปนั่งจนอยู่เหมือนเดิมชีวิตก็ไม่มีอะไรดีขึ้น อดทนอยู่อบรมแค่ ๕ วัน ๔ คืน ยังจะได้ความรู้ความคิดดีๆไปปรับปรุงวิถีชีวิตให้ดีขึ้นบ้าง แต่ถ้าอยู่ไม่ไหวใครจะไปก็ไป พวกเปลือก กระทบี่ จะไปก่อนเพราะพวกนี้ไม่ใช่แก่นสาระ เราจะคิดคนเอาจริงจะดูซิว่า จะมีคนจริงมีแก่นเหลือสักกี่คน มากน้อยไม่เป็นไร ช่วยคนเอาจริง แม้คนเดียวก็คุ้มแล้ว จะได้ถ่ายทอดความรู้ให้เต็มที่ เพื่อให้เขาไปช่วยคนด่า”

ปรากฏว่าบรรยาการดีขึ้น คนหีน้อยลงเพราะกลัวจะเป็นเปลือกกระทบี่ เหตุสำคัญที่ชาวบ้านไม่ค่อยอยากอยู่อบรมเพราะ....

๑. ติดความสบาย ติดตามใจตัวเอง พอมายู่อย่างมีกฎเกณฑ์มีวินัยก็ไม่ค่อยชอบ เช่นให้ตรงต่อเวลา ให้ตื่นฟังธรรมแต่เช้ามีดประมาณ ๐๔.๐๐ น. ฯลฯ

๒. เคยกินแต่เนื้อสัตว์ พอมายึดกินมังสวิรัตก็มีปัญหาทั้งๆที่รู้ว่าอาหารมังสวิรัต

การฝึกอบรมโครงการส่งเสริมการผลิตสิ่งทำเกษตร
ที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย ของจังหวัดสิงห์บุรี
ที่มีกรมเขื่อนช่วยเขื่อน ส.สิงห์บุรี



ช่วยให้สุขภาพดี และเป็นบุญแก่ชีวิต เพราะไม่ต้องเอาชีวิตเลือดเนื้อของผู้อื่น

๓. พวกข้า้เหล่าข้า้จะอยู่ยากมาก เพราะเราห้ามเด็ดขาด มาอบรมดำเล็ก อบายมุขไม่ได้ก็แก้ปัญหาคความยากจนไม่ได้

กฎเหล็ก ๓ ข้อนี้แหละที่ชาวบ้านไม่ค่อยยอมรู้ แต่ถ้ารู้ได้เขาก็จะสบายไปทั้งชีวิต สิ่งที่ทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่ยอมกัดฟันสู้ก็เพราะความสามารถของวิทยากร และทีมพี่เลี้ยงที่สามารถเอาชนะใจเขาได้ เพราะเราให้อย่างสุดชีวิตจิตใจ

เรามีของจริงที่พิสูจน์ให้เห็นว่าการทำเกษตรอินทรีย์ดีกว่าการทำเกษตรเคมีอย่างไร มีตัวอย่างในกลุ่มของเรามากมาย ทั้งข้าว ผัก ผลไม้ อุดมสมบูรณ์ งอกงาม ดีกว่า ต้นทุนก็น้อยกว่า ชีวิตและสิ่งแวดล้อมก็สะอาดปลอดภัยกว่า เป็นการเกษตรที่ยั่งยืนมั่นคงไปชั่วลูกชั่วหลาน

วิหลณฺยติ จิตฺตฺวานฺวตฺติ

ผู้ทำตามใจย่อมอยู่ลำบาก

ใจคนมักจะทำตามกิเลส ไป

ในทางเลวทางต่ำ ตามค่านิยมผิดๆ ได้ง่าย บางเรื่องทั้งๆที่รู้ว่าไม่ดีก็ยังชอบทำ เช่น

รู้ว่าการพนันไม่ดีก็ยังเล่นทั้งห่วยบนดิน ใต้ดิน ถั่ว โป ไฮโล ไพ่ ยิงเล่นยิงจน เบียร์เหล้า ดื่มแล้วขาดสติ เสียทรัพย์สินเสีย สุขภาพ เกิดปัญหาครอบครัว ก็ยังนิยมดื่ม กันทุกวงการ แม้แต่สิ่งเสพติดบางชนิด กินแล้วบ้า ก็ยังแอบเสพ ทั้งที่กฎหมาย เรื่องยาบ้ามีโทษถึงประหารชีวิต ถ้าผู้คน เห็นโทษภัยของอบายมุขจริง ไม่ติด อดอบายมุขก็จะไม่ยากจน ไม่ลำบาก

ทุกวันนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ยังยากจนและเป็นหนี้เป็นสิน รัฐบาลพยายามหาทางแก้ไข แต่ยังไม่สามารถทำได้ บางนโยบายยิ่งแก้กลับยิ่งแย่ เพราะแก้ไม่ตรงจุด มองข้ามปัญหาพื้นฐาน ชาวนาก็ แ่่งลง เหมือนคนป่วยใกล้จะตาย ถูกหมอ ที่ไม่ชำนาญโรคคลองยาจนบอบซ้ำ

ผู้เขียนขอวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกษตรกรยากจนทุกข์ยากอยู่ทุกวันนี้ไปที่ละประเด็นดังนี้

สาเหตุที่ ๑ เกษตรกรไม่รู้จักรักอุดหนุนตัวเอง ติดอบายมุขจนมกมั่ง ทั้งเหล้า ยา การพนัน มหรสพการละเล่น ดูแล้วก็ คลั่งไคล้ หลงไหลตามแฟชั่นนักร้องเสีย เงินเสียทอง เสียเวลาให้แก่สิ่งเหล่านี้ เงิน

จึงไม่พอใช้ในที่สุดก็ต้องไปกู้ยืมเขา

สาเหตุที่ ๒ เกษตรกรตกเป็นทาสทุนนิยม เลิกใช้ชีวิตเรียบง่ายเยี่ยงบรรพบุรุษกลับมาหลงแต่วัตถุ เครื่องทุนแรง ต้องลงทุนในการผลิตสูง ตกเป็นทาสการโฆษณาของนายทุน

แต่ก่อนเราใช้วัว ควาย ทำไรไถนาเทียมเกวียน เดี่ยวนี้เอามาฆ่ากิน เปลี่ยนไปใช้ควายเหล็กแทน ต้องสิ้นเปลืองมากขึ้น เพราะจำเป็นต้องเร่งผลผลิตให้คุ้มกับดอกเบี้ยที่ไปกู้ยืมมา ไม่เหมือนแต่ก่อนที่ใช้ต้นทุนการผลิตน้อย เพราะปลูกมุ่งกินมิใช่มุ่งขายจึงไม่ต้องเครื่องมือมาก

ความหลงผิดนี้จึงทำให้ชาวนาตกอยู่ในสภาพของสังคมสุนัข(หมา) หอบแดดต้องเหน็ดเหนื่อย หาไม้ทันทใช้หนี้ ไหนจะค่ารถไถ ค่าปุ๋ย ค่ายาป้องกันแมลงและปราบวัชพืช ...ฯลฯ

คนสมัยก่อนใช้วัวใช้ควาย ยาป้องกันศัตรูพืชก็ไม่ต้องใช้มาก เพราะความสมดุลทางธรรมชาติยังไม่ถูกทำลาย ป่าไม้และนกนานาชนิด ช่วยกำจัดแมลงศัตรูพืชได้มากนกเค้าแมวก็นช่วยจับหนูได้มากด้วย

ปัจจุบันสัตว์ที่ช่วยจับแมลง จับหนูถูกชาวไร่ชาวนาฆ่ากินหมด ทั้งนก กบ อึ่งอ่าง คางคก ป่าไม้ ภัยธรรมชาติจึงกระทบน้ำหนักมนุษย์มากขึ้น เป็นเหตุให้ต้องสิ้นเปลืองในการเอาชนะภัยเหล่านี้

นอกจากจะหลงเครื่องมือที่ใช้ทำอะไรทำนาราคาแพงแล้ว ชาวนายังหลงเครื่องใช้ในบ้าน มีราคาแพงเกินฐานะที่ไฟและค่าซ่อมแซม ในอนาคตอีกไม่รู้เท่าไร แล้วอย่างนี้จะมีอะไรเหลือ ความสุขทางกายดูเหมือนจะมีมากขึ้น แต่จิตใจต้องว่านุ่นเป็นโรคประสาทกันมากมาย เพราะหลงความเจริญทางวัตถุจิตใจก็เลยเสื่อมทรามไปหมด

ยังมีอีกหลายสาเหตุจริงๆแล้วปัญหาเหล่านี้เรามีวิธีแก้ เราทำได้แล้วในกลุ่มของเรา และกำลังพากลุ่มอื่นๆที่มาฝึกรอบรมกับเรา ได้ผลจนหมดหนี้สิน พ้นจากความยากจนไปเป็นจำนวนไม่น้อย

สนใจข้อมูลการทำเกษตรอินทรีย์ และวิธีการพึ่งตนเองแบบเศรษฐกิจพอเพียง สามารถรับชมวีซีดี กิจกรรมต่างๆของชมรมเพื่อนช่วยเพื่อนและการถ่ายทอดวิทยุของสมณะเสียงศีล ชาตวโร ได้ทาง internet

โดยเปิดไปที่ www.asoke.com และ
<http://streaming.bunniyom.com>

-ชมวีซีดี คลิกไปที่โทรทัศน์ออนไลน์
-ฟังวิทยุ คลิกไปที่วิทยุออนไลน์

ในเมนูสมณะเสียงศีลชาตวโร กสิกรรม
ไร่สารพิชขมรมเพื่อนช่วยเพื่อน

และเปิดวิทยุกระจายเสียงเพื่อการ
เกษตร AM 1386 KHz ฟังรายการวิถี
ชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ได้ทุกวันเวลา
๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.

หรือเปิดไปที่ [WWW.Friend Helping
Friend Circle.com](http://WWW.Friend Helping Friend Circle.com)

ติดต่อขอรายละเอียดได้ที่ ชมรม
เพื่อนช่วยเพื่อนโทร : (๐๓๔ ๓๐๖๒๒๔-๕,
๐๘๑-๘๓๕๖๑๐๘, ๐๘๑-๕๕๖๒๘๘๗,
๐๘๑-๕๔๑๕๐๗๐, ๐๘๕-๖๖๗๘๒๔๕

**กณฺหิ ฌมฺมํ วิปฺปหยา สุกฺกิ ภาเวถ
ปญฺชิตฺโต**

*ผู้มีปัญหาควรเว้นความชั่ว บำเพ็ญ
ความดี*

ใครทำความชั่วเข้าแล้วก็จะมี
แต่ความ ทุกข์ความเศร้าหมอง แม้จะไม่มี
ใครรู้ ตัวผู้กระทำความชั่วแก่ใจ แม้กรรมชั่ว

จะยังไม่ตามสนองก็อย่าคิดว่าไม่มี เมื่อ
กรรมส่งผลก็ต้องชดใช้วิบากกันทุกคน จึง
ไม่ควรประมาทแม้กรรมชั่วเพียงเล็กน้อย
ผู้มีปัญหาจึงเว้นความชั่ว แต่ทำความดี
เพราะความดีทำให้ชีวิตมีแต่ความสุข
ความสบายใจ

ขอวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้
ให้เกษตรกรลำบากจนต่อสาเหตุที่
๓ ทุกรัฐบาลที่ผ่านมาไม่สามารถแก้
ปัญหาความยากจนของเกษตรกรได้เลย มี
แต่จะหนักยิ่งขึ้นเรื่อยๆ หนี้สินก็มากขึ้น
เพราะไม่พยายามแก้ที่ต้นเหตุ ไปแก้ที่
ปลายเหตุ แบบปิดสว่ให้พันตัวไป
ชั่วคราวเท่านั้น ยิ่งแก้ยิ่งยุ่งและยิ่งยาก
ยิ่งจนหนักกันไปเรื่อยๆ

ตัวอย่างเช่นรัฐบาลเห็นปัญหาชาว
ไรชานาเดือดร้อนเรื่องเงินลงทุน ค่าครอง
ชีพ ก็แก้แบบตื้นๆด้วยการเปิดระบบเงินกู้
ในรูปแบบต่างๆ เช่น ธนาคาร ชกส.กอง
ทุนหมู่บ้าน กองทุนฟื้นฟูหรือสหกรณ์ต่างๆ
โดยให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำและผ่อนส่ง
ระยะยาว เป็นเหตุจูงใจล่อให้เกษตรกร
อยากกู้มากขึ้น

เมื่อกู้ง่ายก็ใช้คลองแทนที่จะเอาเงิน

ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์กลับเอาไป
สุร่ยสุร่าย ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย หนักเข้าไปอีก
เป็นการส่งเสริมให้ชาวนาชาวไร่เป็นหนี้
มากขึ้น แม้จะเอาไปลงทุนจริงก็ตาม
แต่อาชีพเกษตรกรรมไม่แน่นอน ต้องพบ
ปัญหาและอุปสรรคมากมาย เช่น น้ำท่วม
ฝนแล้ง น้ำมั่งแพง แผลงลง เงินที่กู้มาก็
หมดไปกับการลงทุน ถึงเหลือบ้างก็ไม่พอ
ใช้หนี้ ชีวิตอยู่ไปก็เพื่อหาเงินใช้หนี้ กู้หนี้
หมุนวนอยู่อย่างนี้ตลอดปีตลอดชาติ เรียก
ว่าหนี้ข้ามชาติ(ไม่ใช่ต่างชาติแต่ใช้หนี้
ชาติหน้าก็ไม่หมด)เกษตรกรไม่มีทางที่จะ
ล้มตาอำปากได้เลย

นอกจากนี้ การแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
ของประเทศ รัฐบาลก็เอาแต่ขึ้นภาษี เพิ่ม
เงินเดือนข้าราชการ สินค้าต่างๆ ก็แพงตาม
แต่รายได้ของกรรมกร ชาวไร่ชาวนา
ไม่ได้ขึ้นตามบ้างเลย แถมยังต้องขายข้าว
ถูกซื้อข้าวแพงอีกต่างหาก เพราะไม่
สามารถกำหนดราคาเองได้ ที่เก็บก็ไม่มี
พอค่าให้ราคาถูกก็ต้องขาย

วิธีแก้ปัญหาเรื่องนี้ก็คืออยากให้
เกษตรกรรู้จักประมาณตัวเอง มีทุนน้อยก็
ทำไปตามน้อยก่อน อย่าคิดแต่จะกู้หนี้

ยืมสิน ต้องมีเหตุผลให้มากๆ ต้องคิดให้ดี
ว่าสิ่งที่ทำจะคุ้มหรือไม่ ต้องหมั่นศึกษาหา
ความรู้อยู่เสมอจะไม่มีภูมิคุ้มกันไม่ถูกใคร
หลอกลวงง่ายๆ สรุปก็คือต้องรู้จักเอาแนวคิด
เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต

สนใจรายละเอียด เรามีข้อมูลเป็น
หนังสือและ VDO ให้ศึกษาตัวอย่างของ
ผู้ใช้เศรษฐกิจพอเพียงและมีความสุข
อย่างเพียงพอ มากมายหลายตัวอย่าง
หรือจะเปิดฟังจากรายการวิทยุได้ที่สถานี
วิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร AM 1386
KHz ทุกวันเวลา ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.

หรือเปิดดูได้ทาง Internet โดยเปิด
ไปที่ Website

www.friendshelpingfriendscircle.com

www.siangsil.com

www.asoke.info

www.boonniyom.net

คลิกไปที่โทรทัศน์ออนไลน์หรือวิทยุ
ออนไลน์ เปิดดูได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ถ้า
เครื่องไม่ขัดข้อง





Twins อรรถสิทธิ์

ย่ำสมุนไพรรักษาอาการ ท้องเสีย

๑. เถ้มน เต้าเจี้ยว, เกลือ
๒. หวาน มะพร้าว, ผลไม้ต่างๆ, ถั่วงอก
๓. มัน มะพร้าวสด, ถั่วต่างๆ(งอก,คั่ว,ต้ม), งา(แช่น้ำ,คั่ว)
๔. เผ็ดร้อน จิง,ป่า,พริก(แดง เหลือง เขียว), หัวหอม, กระเทียม, ตะไคร้, พริกไทย, ดีปลี, กระชาย
๕. ผัด ขมิ้น, เม็ดมะม่วง, เม็ดมะขาม(ดิบ), เม็ดขนุน(ดิบ), เม็ดมะปราง
๖. ขม เม็ดมะนาว, เปลือกมะนาว, เม็ดสะเดา, มะแว้ง, งามอก
๗. ชื่น มะเขือขื่น
- ๘.เปรี้ยว มะนาว, มะยม, มะเฟือง, มะขามป้อม, มะดัน, มะอึก, มะปริง, มะขาม, สับปะรด, ส้มโอ, มะดัน

ทั้งหมดในข้อ ๒-๘ ในแต่ละรสอย่างน้อย ๑ อย่าง(มากกว่า ๑ ได้) หั่น-ฝาน-ซอย(ถ้า
ก็ได้ถ้าฟันไม่ดี) ใส่ภาชนะแล้วใส่เต้าเจี้ยวหรือเกลือ คนให้เข้ากัน กินกับผักสดพื้นบ้าน, ดอกไม้, ผล
อ่อน หลากๆดี หลากๆรส

ปริมาณที่ใช้ ประมาณเอาเอง รสไหนไม่ชอบ กินยากให้ใส่น้อย เช่น รสผัด รสขม รสชื่น
รสเผ็ดร้อน (ถ้าพอดีจะอร่อย ถ้าไม่อร่อยให้ปรับเอาเอง)

ประโยชน์

๑. ขับลมในร่างกาย
๒. ให้สารอาหารหลากหลาย
๓. กินกับผักสด ดอกไม้ ผลไม้อ่อนมากๆ เก็บใหม่ๆ จะให้ความสดชื่น ไม่ง่วงนอน
๔. ปรับธาตุในร่างกาย

ขอแนะนำผลไม้ชั้นสูง ที่มีคุณสมบัติในการหล่อลื่น ได้แก่ มะพร้าว แต่ต้องกินแบบไม่ผ่าน
ไฟ เป็นมะพร้าวสดหรือกะทิสด โดยกินพร้อมอาหารอื่น เช่น กะทิสดหั่นผลไม้ต่างๆใส่



ตั้งยาคำมีปะดะโชนนี้เพียงคำหนึ่ง ที่คนพั้งแล้วส่งไป
ยลมดีกว่า ๑,๐๐๐ วาชาเทสวไศล ไม่เป็นไปเพื่อปะดะโชนนี้
ส. ชัยยตา
แปลจากคชสมบทา





(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

‘นี่ แม่ลูกสาว หนูใส่ชุดแบบนี้จะออกไปไหนจ๊ะ’

แม่ตำหนิเพราะพอเธอใส่กระโปรงมันก็สั้นเต๋อ ครั้นใส่กางเกงมันก็รัดรูปเกินไป และเมื่อพวกเขาย้ายมาอยู่มาดริต พ่อจึงตักเตือนอย่างจริงจังว่า

‘เบโรนิก้า หนูต้องระวังเรื่องการแต่งกายหน่อยนะ ที่นี่ไม่มีใครรู้จักหนูเหมือนที่ต่างจังหวัด แล้วไม่รู้เขาจะคิดกันยังไง’

และเนื่องจากเบโรนิก้ารักและเชื่อฟังพ่อ จึงสวมกระโปรงยาวขึ้น แต่ก็ยังเรียกความสนใจอยู่ดี เพราะเธอรูปร่างดี ถึงขนาดเป็นนางแบบได้เลยทีเดียว

โรงเรียนของเธอซึ่งอยู่ใกล้ๆ โรงเรียนของเบโรนิก้า ก็ต้อนรับเธอด้วยดี เพราะเธอ

สวยและไม่ถือตัว ยิ่งกว่านั้นเบโรนิก้ายังโชคดีที่โรงเรียนของเธอมีสโมสรละคร เธอจึงรีบสมัครเป็นสมาชิก ขณะที่เบโรนิก้ายังหลงทางตกอยู่ในความสับสนและความหวาดกลัวแทบจะไม่มีเพื่อนเพิ่มขึ้นเลยนอกจากการ์ล่า พี่สาวของเขากลับปรับตัวได้ดี อย่างที่เธอว่าไว้ ด้วยเหตุนี้เบโรนิก้าจึงรู้เรื่องราวต่างๆ ที่น้องชายไม่รู้

เรื่องชุมชนแออัดเป็นเรื่องร้อนของย่านนั้น บางครั้งเพื่อนบ้านย่านใกล้เคียงถึงกับประท้วงเพื่อขับไล่ชาวชุมชนออกจากพื้นที่ เพราะพวกเขาเป็นตัวอันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงสุดสัปดาห์จะมีผู้คนทุกประเภทมาซื้อยาเสพติดที่นั่น แต่ที่โรงเรียนของเบโรนิก้าก็มีครูสอนวรรณคดี ซึ่งมีชื่อในเรื่องความเป็นคนช่างฝัน ถ้ามว่า ‘พวกเธอคิดว่า

นั่นเป็นวิธีแก้ปัญหาหรือไง'

แล้วเขาก็พานักเรียนกลุ่มหนึ่งไปเยี่ยม
ชาวชุมชนในวันเสาร์อาทิตย์เพื่อหาทางช่วยเหลือ

ครูคนนี้เป็นหนุ่มหน้าตาดีและมีนักเรียน
ที่ชื่นชอบมากมาย โดยเฉพาะนักเรียนสาว ๆ
บางคนเมื่อทราบว่าครูมีแฟนเป็นทางการ ขนาด
จะแต่งงานด้วย ก็รู้สึกผิดหวัง แต่พอรู้ว่า
แฟนครูอยู่ที่เกาะคานารี ก็พูดว่า 'เฮ้อ! ค่อย
ยังช้าหน่อย'

ชาวชุมชนแออัดส่วนใหญ่เป็นพวกยิปซี
ที่มาจากเมืองเอ็กซ์เตรมาดูรา เคยขาย
ผลไม้ตามท้องถนน ทว่าตั้งแต่มีการห้าม
ขายหาบเร่ พวกเขาก็เลยไปขายยาเสพติดแทน
และก็มีพวกที่มาจากบ้านนอก ชาวสเปนเองก็มี
รวมทั้งพวกที่มาจากประเทศอื่นๆในยุโรป

'สำหรับครูแล้ว ครูไม่สนใจหรอกว่า
พวกเขาจะมาจากที่ไหน' โรเบิร์ตได้ ครูสอน
วรรณคดีบอก

'แต่ที่แน่ๆ คือพวกเขาไม่โง่ ถ้าเธอไป
บอกว่าจะสอนหนังสือให้ลูกเขาละก็ รับรอง
ว่าไม่มีใครปฏิเสธเธอแน่'

แล้วครูกับนักเรียนก็เริ่มต้นด้วยการ
สอนอ่านและเขียน จากนั้นจึงขยายไปถึงการ
แสดงละคร ซึ่งพวกเด็กยิปซีชอบมาก พวก
เขาจะจัดงานดนตรีลีลาศในเทศกาลคริสต์มาส
และอีกงานเมื่อจบการศึกษา เด็กที่ได้รับ
เลือกให้แสดงละครเวทีจะเป็นที่ภาคภูมิใจ

ของพ่อแม่

'คนที่ไม่มาเรียนหนังสือจะไม่ได้แสดง'
ครูโรเบิร์ตได้เตือน และไม่ต้องเป็นห่วงเลยว่า
จะมีใครขาดเรียน

ก็เรื่องการแสดงละครนี่แหละที่ทำให้
เบโรนิก้าเริ่มหันมาสนใจชุมชนแออัด ถึงแม่
แม่จะพูดว่า "ระวังตัวให้ดีนะลูก ว่าหนูจะ
เข้าไปยุ่งกับเรื่องอะไร"

'ไม่ต้องห่วงหรอกค่ะ แม่' เด็กสาวตอบ
'หนูไปกับคนดีๆ ทั้งนั้นค่ะ'

เบนิโต้จึงไม่ใช่คนดีในสายตาของพี่สาว
และเพื่อไม่ให้เสียคะแนน เด็กชายจึงสัญญา
อย่างเสียไม่ได้ว่าจะไม่กลับไปขอให้แม่พระทำ
อัศจรรย์ประเภทนั้นอีก

การเลิกสวดขอและการกลับมาของโอ
โนราได้เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน และเขาก็กลับมา
อย่างน่าตกอกตกใจยิ่ง เพราะตำรวจเป็นคน
นำตัวเขามา

'ใส่กุญแจมือมาเลยหรือ' เบนิโต้ถาม
การ์ล่าซึ่งเป็นคนคาบข่าวมาบอกเขา

'เรื่องนั้นฉันไม่รู้หรอก แต่ที่แน่ๆ คือ
ตำรวจคุมตัวเขามา'

วันที่โอโนราได้กลับมาอีกครั้งนั้น เบนิโต้
ไม่ได้ไปโรงเรียน เพราะเขาป่วยและคราวนี้ก็
ป่วยจริง แถมยังมีไข้อีกด้วย การ์ล่าจึงมาที่
บ้านเพื่อเล่าให้เด็กชายฟัง

คนที่บ้านเบนิโต้ชอบการ์ล่า เพราะเธอ

เป็นเด็กมีมารยาท และถูกพี่น้องรอบห่าบนพรหม
เซ็ดเท้าหน้าประตูก่อนเข้าบ้านเสมอ แม่บอก
เบนีได้ว่ารายละเอียดเหล่านี้ทำให้รู้ได้ว่าคน
ไหนมีมารยาท ครอบครัวของทั้งสองอาศัย
อยู่ในตึกใกล้ๆ กัน อีกทั้งแม่ของเด็กทั้งคู่ก็
รู้จักกันที่ซูเปอร์มาร์เก็ต และที่นี้เองที่แม่
ของเบนีได้รู้ข่าวใหญ่ที่ว่าแม่ของการ์ล่าเคยเป็น
มิสอันดาลูเซีย และอาจเป็นถึงมิสสเปนได้ถ้า
ต้องการ หรือจะพูดให้ถูก ถ้าแฟนของเธอ
ในขณะนั้นซึ่งเป็นนักดับเพลิงต้องการ

แม่ของการ์ล่าเป็นคนเปิดเผยเช่นเดียวกับลูกสาว เธอเล่าให้ฟังด้วยสำเนียงชาวใต้
อย่างสนุกสนานว่า

“ตอนนั้นแปเป้แฟนฉันบอกอย่างชัดเจนว่า
‘ผมไม่เคยรู้จักนักดับเพลิงคนไหนที่แต่งงาน
กับมิสสเปนหรอกนะ คุณคิดดูเอาเองก็แล้วกัน’
ฉันก็เลยตอบเขาไปว่า ‘ก็ควรจะมีสักคนเป็นคน
แรก’ แต่เขาว่า ‘ไปให้คนอื่นเป็นก็แล้วกัน’
แล้วฉันจะทำยังไงล่ะ ก็ฉันพร้อมจะสละทุกสิ่ง
ทุกอย่าง นอกจากพ่อนักดับเพลิงของฉัน
แล้วดูสิว่าเขาทำให้ฉันอยู่ในสภาพใด!”

แล้วเธอก็ชี้ห้องที่หนูออกมาอย่างเห็น
ได้ชัด เพราะเธอห้องได้สี่เดือนแล้ว แม้ว่าดู
เหมือนเธอจะตกเป็นเหยื่อ แต่ก็ด้วยความยินดี
จากที่ดูผลอัลตราซาวด์รู้สึกว่าจะเป็นเด็กผู้หญิง
ซึ่งพวกเขา ก็อยากได้ลูกสาวมากกว่าลูกชาย
อยู่แล้ว

เบโรนีก้าเองก็สนใจเรื่องแม่ของการ์ล่า
ซึ่งมีโอกาสาจได้เป็นถึงมิสสเปน และไปเป็น
ดาราอย่างที่นางงามหลายคนทำกัน

“แม่ไม่คิดว่าเธอจะมีความสุขกว่าถ้าได้
เป็นนางงาม” แม่ให้เหตุผล “ก็ดูสิว่าบรรดา
นางงามที่น่าสงสารหลายคนมีชีวิตอย่างไร
ในทางกลับกัน เอสเตลากับสามีและลูกๆ
ของเธอก็มีความสุขจะตายไป สามีเธอก็ดีใจหาย
ช่วยเหลืองานทุกอย่างตอนที่เธอแพ้ห้อง เขา
นั้นแหละที่เป็นคนดูแลบ้านช่องและยังทำ
ครัวอีกด้วย”

แม่พูดพลางชำเลืองมองสามีของตนซึ่ง
แม้ว่าจะเป็นคนดี แต่ก็ไม่เคยแม่แต่จะอุณ
กาแพเอง

และก็มีการพูดกันพอสมควรในครอบครัว
ว่า เอสเตล่าสวยถึงขั้นเป็นมิสสเปนหรือไม่ หรือ
ตอนนี้ดูไม่ออกเพราะเธอท้อง แล้วว่าการ์ล่า
เหมือนแม่ไหม โตขึ้นเธอจะสวยหรือเปล่า
แล้วเบนีได้จะชอบการ์ล่าไหม แต่สิ่งที่ทุกคน
เห็นพ้องต้องกันก็คือ การ์ล่าเล่าเรื่องต่างๆ
ได้สนุกสนานเหมือนแม่ เพียงแต่จะเวอร์กว่า
นิดหน่อย

ดังนั้นตอนเธอเล่าเรื่องโอโนราโต้และ
ตำราวจให้เบนีได้ฟัง เด็กชายจึงถามว่า

“นี่เธอไม่ได้เติมสีใส่ไข่เองนะ”

“จะให้สาบานก็ได้”

“ไม่ต้องหรอก”

แล้วเรื่องก็จบลง

ในปีนั้นคนเป็นไข้หัวและไข้ขึ้นสูงกันมาก เบนีได้ก็เช่นกัน

ถึงขนาดต้องเอาผ้าชุบน้ำเย็นมาวางบนหน้าผากเพื่อให้อุณหภูมิในร่างกายลดลง เขาเป็นไข้อยู่สามวันแถมยังฝันร้ายอีกด้วย เขาฝันเห็นโอโนราได้ถูกตำรวจสามคนถือไม้กระบองไล่หลังมา และเมื่อถึงโรงเรียน ก็มัดเด็กชายไว้กับโต๊ะเรียนเพื่อไม่ให้หนี แต่เขาก็หาทางแก้มัดจนได้ และตัดสินใจว่าจะแก้แค้นใครก็ตามที่เขาเจอเป็นคนแรก แล้วคนนั้นก็คือ เบนีตัวเอง โอโนราได้ชักมีดสปริงเสนาหน้ากลัวออกมา เบนีได้พยายามขัดขึ้นเพื่อไม่ให้เขาตัดส่วนสำคัญของตน แล้วสะดุ้งตื่นเหงื่อท่วมตัว และคิดว่าคงไม่มีทางอื่นนอกจากกลับไปขอให้แม่พระทำอัศจรรย์อีกครั้ง

ถึงแม้ไม่รู้ว่าจะผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม เมื่อไข้เริ่มลด เบนีได้จึงถามพี่สาวซึ่งทำหน้าที่เป็นพยาบาลและคอยชุบน้ำเย็นมาวางบนหน้าผากเขาว่า

“จริงหรือที่ถึงขนาดว่าตำรวจต้องคุมตัวโอโนราได้ไปโรงเรียน”

“ถึงโรงเรียนนะ ไม่หรอก แต่เป็นความจริงที่ตำรวจเข้ามาเกี่ยวข้อง ต้องขอบคุณที่ครูโรเบิร์ตได้ช่วยเหลือ ไม่งั้นพี่ก็ไม่รู้ว่าเรื่องจะจบลงยังไง”

ที่ตำรวจต้องมาเกี่ยวข้องเพราะช่วงพัก

การเรียนสิบห้าวันผ่านไปแล้ว แต่โอโรโต้ก็ยังไม่มีแววจะกลับมาอย่างที่เขาคเคยชู่เอาไว้

“แล้วครูใหญ่ของพวกเธอ” เบโรนีก้าอธิบาย “จึงพูดกับครูโรเบิร์ตได้ว่า ‘คุณรู้จักย่านนั้นดี ไปดูซิว่ามันเกิดอะไรขึ้นกับเด็กนั้น ยังไงแกก็ต้องกลับมาเรียนหนังสือ’ ครูโรเบิร์ตได้จึงตอบไปว่า ‘พวกคุณก็นึกถึงพระถึงเจ้าเฉพาะตอนมีเรื่องเท่านั้น’ แต่เขาก็ไปให้ ถ้าจะพูดให้ถูกก็คือ พวกเราก็ไปกัน”

เบโรนีก้าเล่าด้วยวิธีที่ทำให้เข้าใจอย่างชัดเจนว่า พวกนักเรียนชั้นโตๆ ภายใต้การนำของครูโรเบิร์ตได้ เป็นนักเรียนที่มีวุฒิภาวะ และต้องเป็นผู้แก้ปัญหาเรื่องนี้แทนคนอื่น พวกเขาจึงไปชุมชนแออัดในโอกาสนี้ เพื่อคุยกับแม่ของโอโนราได้ เพราะไม่รู้ว่าจะเด็กชายอยู่ที่ไหน แม่ของเขาดูสิ้นหวัง พร่ำแต่ว่า ‘ไม่มีลูกชายใครจะดีเท่าโอโนราได้อีกแล้ว’ และถ้าเกิดเคราะห์กรรมขึ้นกับเด็กชายเพราะโรงเรียน ผิดละก็ เธอจะฟ้องร้องทุกคน

แต่ครูโรเบิร์ตได้ยังยืนยันหยัดยืนยันและพูดความจริงให้แม่เด็กชายฟังว่า ‘คุณควรบอสิ่งแรกที่คุณต้องทำเพื่อช่วยลูกคุณก็คือออกจากสภาพเลวร้ายที่มีนกำลังฆ่าคุณอยู่ขณะนี้’

เธอก็เริ่มร้องไห้แล้วพูดว่า ‘ทำไมฉันจะไม่อยาก’

ครูโรเบิร์ตได้จึงตอบว่า ‘พวกเราเหมือนกัน

ถึงนี่ก็เพื่อจะช่วยให้คุณนี้แหละ’

แต่เธอก็แย้งว่า ‘ทุกคนที่มาก็พูดแบบนี้กันทั้งนั้น แล้วก็ไม่เห็นมีใครทำอะไรสักอย่าง’

มันน่าเศร้าที่เห็นแขนผอมๆ ของเธอ เต็มไปด้วยรอยเข็มฉีดยา

แม่เผชิญเข้ามาจ้วงหวนั้นพอดีจึงถาม เบโรนีก้าว่า “ทำไมหนูต้องเล่าเรื่องอย่างนั้น ให้น้องฟังด้วย ไม่เห็นหรือว่าน้องไม่สบาย”

“แม่คะ” ลูกสาวค้าน “เพื่อแกะจะได้รู้ บ้างว่าชีวิตนะมันเป็นยังไง พวกเราอยู่กันสุขสบาย และมันไม่ดีเลยที่เราจะไม่ทุกซักร้อนกับเรื่องของคนอื่น”

เบโรนีก้ายกคางเล่าเรื่องต่อ เพราะเธอ ภูมิใจภูมิใจกับการได้มีส่วนร่วมเอาโอโนราโต้ กลับมาเข้าเรียนอีกครั้ง

“แม้ว่าพี่จะไม่ได้ทำอะไร” เธอพูดอย่าง ถ่อมตน “นอกจากไปกับครูโรเบิร์ตได้และ นักเรียนอีกสามคน เพื่อให้แม่โอโนราโต้เห็นว่าพวกเราไม่ได้มีใครต่อต้านเขา แต่เธอก็ยังว่าทุกคนต่อต้านลูกชายเธอ เพราะพ่อเขา ติดคุก ในที่สุดเธอก็สารภาพว่าเด็กชายไป แอบอยู่ในชุมชนแออัด

อีกแห่งที่มียาเสพติดเช่นกัน เพราะไม่ ยอยากไปโรงเรียน ครูโรเบิร์ตได้จึงถามว่า ‘แล้ว คุณไม่คิดหรือครับว่า ในสภาพการณ์เช่นนั้น ลูกชายคุณอาจไปติดยาเสพติด แล้วจะเกิด อะไรขึ้น’

‘ถ้าติดยา ฉันอยากเห็นเขาตายมากกว่า’ แม่ผู้เคราะห์ร้ายของโอโนราโต้ตอบ

“เธอจะหัวใจสลายเลยละ ถ้าได้ยินแม่ ของโอโนราโต้พูด แต่ครูโรเบิร์ตได้กลับเก็บ ความรู้สึกและพูดอย่างใจเย็นว่า ‘เราไปหา โอโนราโต้กันเดี๋ยวนี้ดีกว่า’ หล่อนก็ตอบตกลง ทันทีเพราะรู้สึกได้ว่าครูโรเบิร์ตได้เป็นคนจริงจัง และมีแต่ความปรารถนาดีต่อลูกชายหล่อน เราจึงขับรถไปยังชุมชนอีกแห่งซึ่งอยู่ใกล้ๆ บนถนนสายเอ็มสี่สิบ แต่ไม่พบเพราะโอโนรา โต้เกิดรู้แถวหายตัวไปก่อน พวกเราทั้งหมด จึงไปสถานีตำรวจซึ่งครูโรเบิร์ตได้มีเพื่อนอยู่ ตำรวจสองนายได้ออกตามหาโอโนราโต้ ตั้งนั้นผู้ที่พาโอโนราโต้กลับโรงเรียนไม่ใช่ ตำรวจท้องถิ่น แต่เป็นตำรวจนครบาล”

เบโรนีก้าพยายามอธิบายความแตกต่าง ระหว่างตำรวจท้องถิ่นกับตำรวจนครบาล แต่แม่ซึ่งกำลังติดตามฟังเรื่องอยู่รีบตัดบทว่า “เอาเถอะๆ แล้วเกิดอะไรขึ้นเมื่อเด็ก ปรากฏตัว”

“ก็วางท่าอย่างที่เขาเป็นนั่นแหละ (ซึ่ง เบนนี่ได้รู้ดี) แต่พอเห็นแม่อยู่ที่สถานีตำรวจ เข้าเท่านั้น เขาก็คิดว่าแม่จะถูกจับขัง จึงหลง ลงและรีบสาบานว่า แม่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ที่เขาหนีออกมาและขอให้ปล่อยแม่ไป ครู โรเบิร์ตได้พาเด็กชายไปห้องทำงานของสถานี ตำรวจและอบรมสั่งสอนเขา แล้วครูก็เล่าให้

พวกเราฟังภายหลังว่า ได้อธิบายให้โอโนราได้ ฟังอย่างชัดเจนว่าถ้าไม่กลับไปเรียนหนังสือ เขาจะถูกจับเข้าบ้านพักเยาวชนและแม่ของเขาจะถูกยกเลิกสิทธิในการดูแลผู้เยาว์อีกด้วย

“แล้วผู้เป็นแม่ผิดตรงไหน” แม่ของ เบนินี้ได้รู้สึกแปลกใจ

“ก็แม่ลองคิดถึงสิ” เด็กสาวที่ได้เรียนรู้ เรื่องชีวิตอย่างเบโรนีก้าอธิบาย

“แม่ที่ติดยาและไม่พยายามออกจาก ชุมชนรก แถมยังไม่เป็นห่วงว่าลูกชายจะไป โรงเรียนหรือเปล่า มันก็เป็นธรรมดาที่เขาจะ ตัดสิทธินั้น”

“แล้วใครจะได้สิทธินั้นแทน” แม่เบนินี้ ได้ถามต่อ

“สิทธิอะไรล่ะคะ”

“ก็สิทธิในการดูแลเด็กที่ว่านั่น”

“ก็รัฐไงคะ” เบรินีก้าชี้แจง

แม่ของเบนินี้ได้รู้สึกแปลกใจที่รัฐจะทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูแทน เธอถอนใจอย่างปวดร้าว พลังว่า

“ขอให้พระเจ้าช่วยให้เด็กชายกลับใจ ด้วยเถิด”

“และแม่ของเขาด้วยที่ต้องกลับมาใจ” เบรินีก้าย้ำ และพูดเสริมโดยหันไปทางเบนินี้ได้ “แล้วเธอก็ไม่ต้องไปเล่าเรื่องนี้ให้ใครต่อใคร ฟังหรอกนะ บอกแค่ว่า โอโนราได้กลับมาโรงเรียนอีกครั้งด้วยเหตุที่ดีก็พอแล้ว”

๕



เบนินี้ไม่ได้สนใจว่า โอโนราได้จะกลับมาด้วยเหตุผลที่ดีหรือไม่ดี สิ่งเดียวที่เขาเป็นห่วงก็คือเรื่องแซนด์วิชซึ่งนอกจากจะเกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีและความอายเวลาถูกแย่งแซนด์วิชแล้ว ตอนนั้นเขายังต้องกินอาหารอย่างดีและสม่ำเสมออีกด้วย เพราะโรคเหอกริทาได้แพร่ระบาดในโรงเรียนมิเกล เด เซרבันเตส แห่งนี้แล้ว โดยเฉพาะการวิ่งแข่งขัน

เดือนกุมภาพันธ์ หลังจากที่เปเป็นนักดับเพลิงได้มาคุยกับเด็กๆ นักเรียนเกรดหกจำนวนหนึ่งก็เริ่มฝึกวิ่งในสนามกีฬาภายใต้การนำของโค้ชมอนโซ ตอนแรกมีแต่นักเรียนชาย ต่อมานักเรียนหญิงมาร่วมด้วย เพราะครูหนุ่มสามารถพิสูจน์ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ว่า การวิ่งจะช่วยให้ร่างกายหลังสารเอ็นโดรฟิน ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อสุขภาพและความงาม

“ความงามแบบไหนกันคะ” พวกเด็กหญิงเริ่มสนใจ

“การวิ่งจะทำให้ร่างกายยืดตัวในไม่ช้า และเกิดสมดุลง อีกทั้งยังช่วยไม่ให้หลังไหล่มีเนื้อหนา พวกเธอเคยเห็นนักกรีฑาจริงๆ คนไหนมีเนื้อพอกอยู่ที่ไหล่หรือเปล่า”

แล้วครูก็เอานิตยสารกีฬาซึ่งมีรูปสีของสาวชาวอาฟริกันสวยๆ รุ่นเปรี้ยว ขาวยวที่กำลังก้าวอย่างอง่างดงามมาให้ดู

“ตามด้วยเรื่องสารเอ็นโดรฟิน” ครูมอนโซ้อธิบาย

“มันช่วยทำให้ผิวเต่งตึง พวกเธอลองดูผิวของผู้หญิงเหล่านี้สิ คนที่วิ่งอยู่เสมอจะไม่มีตีนกาและรอยยับย่น”

“ก็เกินไปนะคะ ครู” พวกเด็กหญิงว่า แต่ก็เริ่มไปฝึกซ้อมที่สนามกีฬา เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การล่าเป็นหนึ่งในคนแรกๆ ที่ไปเพราะลึกลับๆ แล้วเธอเชื่อเรื่องไร้รอยย่นและตีนกา เธอเป็นคนรักสวยรักงาม เบนิตโต้ก็เช่นกัน แต่ไม่ใช่ไปวิ่ง หากไปว่ายน้ำเพราะเขารู้สึกว่ามันทรูหามากที่มีสระว่ายน้ำอยู่นอญ์ถัดจากบ้านเพียงสองช่วงตึก นอกจากนั้นในฤดูร้อนที่เขาไปทะเลสาบรูยเดร่า และว่ายน้ำแข่งนั้น เขาเป็นคนหนึ่งที่ชนะบ่อยๆ

“แต่ที่นี่คงไม่หวานหมูสำหรับเธอแน่” ครูมอนโซ้เตือนเมื่อเห็นเขาว่ายน้ำ “เด็กอายุ

ขนาดเธอบางคนเข้าไปแข่งชิงแชมป์ยุโรปกันแล้วอีกอย่าง เธอไม่ได้มีหุ่นนักรว่ายน้ำเลย”

“ผมก็แค่อยากว่ายน้ำสนุกๆ” เบนิตโต้พูดอย่างอายๆ

“เธออาจสนุกอย่างนี้ได้ด้วยการวิ่ง และเธออาจจะได้รางวัลอะไรบ้างเพราะมีหุ่นนักวิ่ง ขาที่มีแต่กล้ามเนื้อ ปราศจากไขมันอย่างของเธอนั้นะ ถ้าได้เรียนรู้การหายใจเข้าออกลึกๆ ด้วยท้องแล้วล่ะก็ คงไปได้ดีทีเดียว”

ในฐานะครูพลศึกษาครูมอนโซ้ดูแลกีฬาหลายประเภทที่โรงเรียน แต่เขาชื่นชอบการกรีฑาเป็นพิเศษจึงยืนยันกับเด็กชายว่า

“นี่เบนิตโต้ ครูน่าจะตาแหลมนะสำหรับเรื่องพวกนี้ ครูบอกเธอได้เลยว่าเธออาจประสบความสำเร็จถ้าวิ่งระยะกลางคือ แปดร้อย หรือ หนึ่งพันห้าร้อยเมตร”

ไม่จำเป็นต้องให้ครูพูดซ้ำหลายครั้ง เพราะเบนิตโต้เองรู้สึกมีปมด้อยเล็กน้อยเกี่ยวกับรูปร่างของเขา เด็กชายจึงตื่นตื้นตันยิ่งนักกับสิ่งที่ครูพูด แม่ทำให้เขาหงายเพราะบอกว่าเขาผอมจนเห็นซี่โครง แต่ครูกลับบอกว่าเป็นสิ่งดี

“ดูพวกอาฟริกันสิ” ครูให้กำลังใจ “ทุกคนมีอกไก่ เพราะปอดจุกอากาศได้มาก ดังนั้นระบบการหายใจจึงดีกว่า ตอนนี้อายุเท่าไรแล้ว”

“สิบสี่ครับ”

“อายุกำลังดี การวิ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานธรรมชาติที่สุดของมนุษย์และเป็นสิ่งที่เด็กทำตามได้โดยธรรมชาติ ดูตัวอย่างเด็กเล็กๆ เมื่อเริ่มวิ่งได้ก็จะวิ่งและไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย เธอไม่ใช่เด็กแล้วและก็ไม่ใช่ม้าใหญ่ด้วย เพียงแต่วิ่งให้เป็นธรรมชาติแล้วเราก็จะใช้เทคนิคที่ครูจะสอนเธอเข้าช่วย”

ครูมอนโซ่นอกจากจะรู้เรื่องกรีฑาเป็นอย่างดีและได้รับรางวัลสำคัญๆ จากการวิ่งพันห้าร้อยเมตรแล้ว ยังเป็นคนมีอัธยาศัยดียังเป็นครูคนเดียวที่นักเรียนกล้าสนทนมาด้วยและให้ความเคารพในขณะเดียวกัน ไปไหนๆ ก็มักจะมียกเรียนชายหญิงห้อมล้อม และครูเองก็มีเรื่องตลกสนุกสนานเล่าให้เด็กๆ หัวเราะกันอยู่เสมอ

ครูมักจะให้กำลังใจลูกศิษย์ด้วยการพูดถึงแต่สิ่งดีๆ ที่น่าชื่นชม กับเบนนี่ได้ครูบอกหลายครั้งว่า เขาจะรู้สึกเป็นคนละคนในเวลาอันรวดเร็ว จะเปลี่ยนจากเด็กเซื่องซึม ขายาวแก้งก้างและอกแพบกลายเป็นนักวิ่งต้นแบบระยะกลาง

หลังจากซ้อมได้สิบห้าวัน บณลุฝึกซ้อมมาตรฐาน ครูมอนโซ่ก็ยืนยันว่า

“ครูดูไม่ผิดเลย หนุ่มน้อย เธอทำได้” เป็นเรื่องสนุกที่นักเรียนชายหญิงได้วิ่งด้วยกันและเบนนี่ได้ก็รู้สึกพอใจยิ่ง เมื่อวิ่งนำเด็กคนอื่นๆ ในช่วงท้ายจนครูต้องดูหลายครั้งว่า

“เก็บแรงเอาไว้เวลามีการแข่งขันของโรงเรียนเถอะ นี่ไม่ได้เป็นเรื่องจะมาอวดกันหรอกนะ เธอต้องทำตามที่คุณบอก”

เบนนี่ได้มักจะทำทุกอย่างที่ครูสั่ง แต่ก็ยังไม่วายอยากโซ่วลีลาเพื่อทึ่งคนอื่นๆ ไว้เบื้องหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการล่า ไม่ใช่เพราะว่าเขาตกหลุมรักเด็กหญิงอย่างที่พี่สาวบ๊องๆ ของเขาไว้ ทว่าเพื่อให้เธอโกรธ เพราะการล่าหิ่งในศักดิ์ศรีของตนเองมาก เธอเคยชนะผู้ชายได้หลายคน แต่ไม่ใช่เบนนี่ได้

ในช่วงเวลาที่ดีที่สุดและประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เบนนี่ได้กลับเป็นใช้หัดดีใหญ่ซึ่งทำให้เขาอ่อนแรงมาก ซ้ำยังมีข่าวว่าโอโนราโต้จะกลับมาโรงเรียนอีก นั่นยิ่งทำให้เขาหมดแรงทุกสิ่งทุกอย่างคู่มิตร

“เธอเป็นใช้หัดหรือ โชคดีจริง!” ครูมอนโซ่เอ่ยทันทีที่พบเบนนี่ได้

โชคดีเพราะช่วงที่ต้องนอนอยู่บนเตียงนั้นตัวของเด็กชายยัดขึ้นอีกเล็กน้อยซึ่งเป็นผลดีทำให้ช่วงก้าวยาวขึ้น ตอนนี้เขาต้องกลับมาซ้อมใหม่อย่างค่อยเป็นค่อยไป และในอีกหนึ่งสัปดาห์ก็จะดีกว่าเก่า ครูอธิบายอย่างมั่นใจจนเบนนี่ได้คิดว่า ตนเรียกพลังกลับคืนมาได้และเห็นตัวเองวิ่งนำหน้ากลุ่มอยู่

แต่ปัญหาที่ยังคงเป็นเรื่องโอโนราโต้กับแซนด์วิช ซึ่งเป็นเรื่องที่เบนนี่ได้ไม่พร้อมจะยอม ตั้งแต่เป็นนักกรีฑาเขาต้องดูแลเรื่อง

โภชนาการเป็นพิเศษ โดยกินธัญพืชเป็นอาหารเช้าและกินแป้งมากๆ รวมถึงเขาไม่อาจดกินแซนดวิชจากบ้านได้ ด้วยเหตุนี้เขาจึงคิดถึงเรื่องน่ายายที่อาจต้องขอให้แม่ทำแซนดวิชสองอัน ซึ่งก็จะดูแปลกประหลาดมากหรือแอบทำเองอีกอัน หรือเก็บเงินเพื่อซื้อที่โรงเรียน ไม่ก็กินโดนัทหรือขนมอื่นๆถึงแม้ว่าครุมอนโซจะเตือนไว้ว่า ไม่ควรกินขนมจากรองาน ต้องเลือกกินแต่อาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพเท่านั้น

แล้วเบนิต้าก็ดีใจอย่างยิ่งเมื่อเช้าขึ้นเรียนเด็กชายพบว่าได้เกิดอัศจรรย์โดยที่เขาไม่ต้องวิ่งวอนขอ และคราวนี้ก็ไม่เกี่ยวกับแม่พระ

หากแต่เป็นคุณครูสอนภาษาอังกฤษชื่ออังเคลสที่ขอร้องให้ครูใหญ่ย้ายโอโนราโต้ไปเรียนห้องอื่น

“ใช่ ใช่” การ์ล่อธิบาย “เขาถูกย้ายไปห้องซี เกรดหก ซึ่งครูอังเคลสไม่ได้สอนนอกจากจะจัดการโอโนราโต้ไม่ได้แล้ว เขายังจะทำให้ครูเป็นโรคประสาทอีกด้วย”

เมื่อเช้านี้เบนิต้ายังเป็นเด็กเคราะห์ร้ายที่สุดในโลกอยู่เลย แต่พอตกสาย เขาแทบไม่ยากเชื่อว่าเขาจะมีความสุขได้ถึงเพียงนี้

ครั้นถึงเวลาพัก เด็กชายไม่พยายามออกไปที่สนามโดยอ้างว่ายังไม่พ้นใช้ดีและขณะกัดแซนดวิช (ซึ่งอร่อยมาก) เขาพยายามมองหา

โอโนราโต้ซึ่งเห็นได้แต่ไกลจากหน้าต่างที่ยืนอยู่ เช่นเคย โอโนราโต้เที่ยวผลัดคนโน้นคนนี้ ร้องตะโกน และที่แน่ๆ คือแย่งแซนดวิชจากเด็กเคราะห์ร้ายคนอื่น

วันต่อมา เบนิต้าก็ยังเลี่ยงการลงไปในสนามในช่วงพัก ด้วยข้ออ้างหลายประการ และถ้าจะออกไปก็พยายามอยู่ห่างโอโนราโต้มีอยู่ครั้งหนึ่งที่เขาเผลอ เลยเผชิญหน้ากันและโอโนราโต้ก็พูดขึ้นทันทีว่า

“ดูซิ ใครกันนี่ อ้อ นังเบนิต้า นี่เอง” เบนิต้าพยายามออกห่างด้วยการวิ่งหนี โอโนราโต้จึงเอามาวางไว้ทำให้เบนิต้าสะดุด แต่ไม่ถึงกับเสียหลัก และแม้ว่าจะรู้สึกเสียศักดิ์ศรี เขาก็ยังคงวิ่งต่อไปและสร้างท่าเสมีอนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ครั้งต่อมาที่เบนิต้าถูกเรียกว่า นังเบนิต้า นั้น ไม่ง่ายนักที่จะให้เขาทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ เขาอยู่ในสนามก็กำลังฝึกซ้อมยืดเส้นยืดสายตามคำสั่งของโค้ชสาวผู้ช่วยครุมอนโซ เมื่อได้ยินประโยคน่ารังเกียจว่า

“ดูซิ ใครกันนี่ อ้อ ก็ นังเบนิต้า ไง”

และอีกครั้งหนึ่งที่ต้องเผชิญหน้ากันคราวนี้โอโนราโต้มาทับครุมอนโซซึ่งชี้แจงว่าเด็กชายตัวสูงแข็งแรงผู้นี้จะมาร่วมทีมกรีฑาด้วย เขาอาจมีอนาคตเพราะมีแววจะเป็นแชมป์

“เงิ่เง่า” แชมป์ในอนาคตก้าวและเด็กๆ ก็หัวเราะกันครืน

क्रमอนโซ่จับแขนและลากเด็กชายออกมา พลังกล่าวอย่างจริงจังว่า

“นี่นะ พ่อหนุ่ม ถ้าอยากจะฝึกซ้อมกับพวกเรา เธอคงจะได้สนุก แต่หากเธอฝันใช้กำลังในสิ่งที่ไม่ควรละก็ บอกครูตรงๆ เหมือนครูเป็นเพื่อน และเธอก็ไปตามทางของเธอได้เลย”

“ผมยังไม่ได้พูดอะไรสักหน่อย” เด็กชายพิมพ์

“เธอพูดในสิ่งที่ไม่ควรพูด และอีกอย่าง” ครูเสริมพลังขึ้นไปที่เบนิตโต้ “เขาไม่ได้ซื้อเบนิตโต้เข้าใจใหม่”

แต่สิ่งที่ชัดเจนมากสำหรับเบนิตโต้ก็คือ การกรีธาสำหรับเขามันจบสิ้นลงไปแล้ว เขารวมจะกลับไปว่ายน้ำดังเดิม แม้จะไม่มีโอกาสได้อะไรเลยก็ตาม หรือจะพูดให้ถูกก็คือ เขาคงไม่กลับไปสนามกีฬาอีก เพื่อจะได้ไม่ต้องเจอปัญหาใดๆ แต่ในคืนนั้นเขาซัดไม่แน่ใจ เพราะเบโรนิก้า ซึ่งแม่มักจะเรียกว่า ผู้ปกป้องกรณีลึกลับ พุดขึ้นขณะรับประทานอาหารเช้า

“ครูโรเบิร์ตได้มีความคิดเข้าท่า...”

“แปลกจริง” พ่อล้อ “ที่นายโรเบิร์ตได้มีความคิดเข้าท่ากับเขา”

เบโรนิก้าซึ่งเป็นคนไม่ค่อยมีอารมณ์ขัน และเอาจริงเอาจังกับทุกเรื่องแย้งว่า

“จริงๆ นะคะพ่อ ครูเป็นคนที่เป็นห่วง

เป็นใยผู้อื่น ครูคุยกับนักสังคมสงเคราะห์ของโอโนราโต้ ซึ่งบอกว่าเด็กชายคนนี้เป็นคนกระตือรือร้นมากและมันจะดีทีเดียว ถ้าเขาได้ออกกำลังกายเยอะๆ ครูโรเบิร์ตได้จึงไปพูดกับक्रमอนโซ่ซึ่งบอกว่าการวิ่งเป็นสิ่งที่ดีที่สุด และเขาจะทำได้ดีด้วย”

“क्रमอนโซ่นะ อะไรๆ ก็แก้ด้วยการวิ่ง” เบนิตโต้แทรก พลังนึกว่าครูโรเบิร์ตได้อยู่ในใจ

“เธอก็ร่วมอยู่กับเขาด้วยไม่ใช่หรือ และเห็นเขากันว่าเธอวิ่งได้ดีทีเดียว” พี่สาวขัดจังหวะ

“ก็ใช่ แต่ไม่แน่ ผมอาจจะเลิก มันน่าเบื่อ”

“โอ๊ย จะเลิกทำไมกันล่ะลูก” แม่ขัดขึ้น “แม้อย่างชอบให้ลูกวิ่งมากกว่าเล่นฟุตบอลด้วยซ้ำ แล้วแม่ของการ์ลาก็บอกว่าลูกวิ่งชนะทุกคนเลย”

“เงิงง่า” เบนิตโต้หลุดปากออกมาตามแบบโอโนราโต้

“ลูกพูดว่าเงิงง่า” พ่อดู “อยู่ที่บ้านพูดจาดังๆ หน่อย”

ที่แย่ที่สุดก็คือเมื่อเขาอยู่ตามลำพังกับพี่สาว เธอพยายามพูดโน้มน้าวให้เขาช่วยโอโนราโต้จนเขารู้สึกมีเงิงง่า พี่สาวกล่าวว่าถ้าชินปล่อยโอโนราโต้ไว้ในสภาพที่เป็นอยู่ เขาจะต้องถูกส่งตัวไปยังบ้านพักเยาวชน และนั่นจะเป็นเรื่องที่สาหัสสากรรจ์มาก โดยเฉพาะสำหรับแม่ของเขา และเบโรนิก้ายังเล่าว่าครู

โรเบิร์ตได้ทำนั่นทำนี่ รวมทั้งใกล้จะทำให้แม่ของไอโนราได้ยอมเข้ารับการบำบัดเลย ยาเสพติด แล้วก็วกกลับมากล่าวว่าเธอเป็นผู้หญิงที่น่าสงสาร มีสามีขี้ยาและติดคุก ไอโนราได้ก็เป็นเด็กดีที่เคราะห์ร้ายที่สุดในโลกทุกๆ คนช่างน่าสงสารและเคราะห์ร้ายไปหมด ยกเว้นเบนนี่ได้ผู้เดียวซึ่งเป็นผู้รับหมัด ถูกแก๊งค์ชดชาและถูกเจ้าวายร้ายนั้นแย่งแซนด์วิช

“ก็จริงที่ไอโนราได้เป็นจอมวายร้าย” พี่สาวยอมรับ “แต่ถ้าเขาทำอะไรเธออีก ให้บอกพี่ พี่จะบอกครูโรเบิร์ตเอง แล้วเธอจะเห็นว่าครูจัดการให้ได้นะ”

เบนนี่รู้สึกหวาดหวั่น เมื่อคิดว่าเรื่องน่าอายของเขาจะรู้กันไปทั่ว จึงพูดกับพี่สาวว่า “ถ้าพี่บอกใครล่ะก็ ผมจะไม่เล่าอะไรให้พี่ฟังอีกเลย”

“ก็ได้ ก็ได้ พี่จะไม่พูดอะไรทั้งนั้น แต่พวกเธอต้องพยายามรับไอโนราได้เข้ากลุ่ม และปฏิบัติกับเขาเหมือนสมาชิกคนหนึ่งด้วย”

เวลาเบโรนิก้าพูดซ้ำๆ ด้วยน้ำเสียงของผู้ปกป้อง ถึงสิ่งที่ได้ยินจากครูโรเบิร์ตได้ เด็กชายรู้สึกเหมือนถูกระที่บลีนนี่ และคงไม่ใช่เขาคนเดียวในครอบครัวที่คิดเช่นนั้น เพราะเบนนี่ได้แอบได้ยินพ่อพูดกับแม่วันหนึ่งว่า

“นี่คุณ เราไม่ต้องระวังเรื่องเบโรนิก้า

กับอิตาครูโรเบิร์ตได้นั้นหรือไง ทุกอย่างที่เขาพูดดูศักดิ์สิทธิ์เสียเหลือเกิน”

“ไม่นานแกก็หายเองแหละ” แม่ตอบ เพราะตอนอายุสิบห้า แม่ก็เคยหลงรักครูสอนดนตรีเช่นกัน

ฤดูใบไม้ผลิมาถึงอย่างมีชีวิตชีวา



ทำให้ทั้งหมดๆสาวๆและคนเฒ่าคนชรา รู้สึก สับสนงงวยอยู่บ้าง แต่คนที่กระเทือนมากที่สุดเห็นจะเป็นเบโรนิก้า เธอตัดสินใจไม่เป็น ดารา นักแสดงหรือผู้ประกาศข่าว แต่จะเป็น นักสังคมสงเคราะห์แทน เพื่อจะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้มากขึ้น

“โอโนราโต้เข้าร่วมกลุ่มแล้วเป็นไงบ้าง”
พี่สาวมักจะถามด้วยท่าที่รับผิดชอบ

“ก็ดี” เบนินโต้ตอบโดยไม่อธิบายอะไร
เพิ่มเติมเพื่อตัดความยุ่งยาก

เรื่องที่ได้ดีของโรงเรียนมิเกล เด
เซรบันเตส ก็คือการกรีธา ดังนั้นโอโนราโต้
ก็ไปได้ดีด้วยในสิ่งที่เขาเกี่ยวข้อง ความ
กระตือรือร้นของครูมอนโซ่ทำให้เปเป้ นัก
ดับเพลิงซึ่งมาเดินที่สนามนี้ทุกเย็นที่ว่าง
ร่วมช่วยฝึกซ้อมให้ด้วยและประกาศกับ
สาธารณชนว่า

“ที่นี่เป็นแหล่งที่มีอนาคตนะนี่ เด็กๆ
มีแววทีเดียว ครูมอนโซ่”

อีกทั้งในปีนั้นเผชิญเป็นปีที่มีการแข่งขัน
โอลิมปิกที่ซิดนีย์ และโทรทัศน์ก็ถ่ายทอด
การแข่งขันซึ่งนักกรีฑาดูจะเป็นวีรบุรุษกัน
มากอยู่ และบรรดาวีรบุรุษที่คว้าเหรียญทอง
ให้ประเทศสเปนได้ ก็จะได้รับเงินสิบเอ็ดล้าน
กว่าเปเซต้า บางคนจึงมาฝึกเพื่อร่างกายจะ
ได้แข็งแรง และเมื่อในอนาคตจะเข้าไปทำงาน
ในหน่วยดับเพลิง ในขณะที่บางคนก็ฝันหวาน
ว่าอาจจะมีโอกาสได้เงินล้านกับเขาบ้างเมื่อโตขึ้น
เด็กๆ จึงมาซ้อมวิ่งหรือกระโดดไกลกันมาก
หน้าหลายตา ครูมอนโซ่ประกาศว่า

“ปีนี้โรงเรียนเซรบันเตสของเราจะคว้า
ชัยชนะในการแข่งขันกีฬา”

เบนินโต้ได้กำไรกว่าใครเพื่อน เพราะใน

การฝึกซ้อม ดูเขาจะเก่งที่สุด และเขาก็เลี้ยง
โอโนราโต้ได้ ตามที่ครูมอนโซ่บอก โอโนราโต้
เป็นนักวิ่งทรงพลัง และมีหุ่นของนักวิ่งลม
กรดซึ่งเปเป้ นักดับเพลิงก็ยืนยันเช่นกัน เขา
เคยพูดต่อหน้าทุกคนว่า

“เธอทำได้ถ้าต้องการพอหนุ่ม เธอมี
ศักยภาพและคงวิ่งสี่ร้อยเมตรได้ดีใช้ไหม
ครูมอนโซ่” นักดับเพลิงถามครูพลศึกษา

“เขาคงทำได้ถ้าต้องวิ่งสี่ร้อยเมตร
และอย่างอื่นอีกถ้าเขามีสติกว่านี้” ครูตอบ

โอโนราโต้ฟังคำเยินยอด้วยสีหน้ายียวน
อันเป็นปกติของเขา แถมยังแอบสบถอีกด้วย
แต่พอถึงเวลาวิ่งเขาตั้งใจที่เดียวแหละ

โอโนราโต้เป็นนักวิ่งระยะสั้น ขณะที่
เบนินโต้เป็นนักวิ่งระยะกลาง จึงแยกกันฝึกซ้อม
มานานๆ ครึ่งจะบังเอิญเจอกัน โอโนราโต้ก็
ไม่เคยพลาดโอกาสที่จะดูถูกเบนินโต้และถ้า
เป็นไปได้ก็ขุดขาหรือเอาข้อศอกกระทุ้งสี่ข้างเขา
เบนินโต้ไม่ใช่คนเดียวที่ต้องทนทุกข์กับ ‘ความ
กระตือรือร้น’ อย่างยิ่งของโอโนราโต้ แต่เป็น
คนเดียวที่ถูกแกล้งเป็นประจำ ยิ่งดีที่ตอน
เย็นไม่ใช่เวลากินแซนด์วิช ปัญหาเดิมจึงไม่
เกิดขึ้น



(อ่านต่อฉบับหน้า)

กิกกามหนังสือ

ตระกูลหยาง

trakulyang@myself.com



หนังสือคำพิพากษา อาญาชีวิต

นับแต่ฉบับนี้เป็นต้นไปจะเล่าเรื่องผู้พิพากษาเอมีและครอบครัวของเธอจากละครชุด *Judging Amy* ชื่อไทยว่า หนังสือคำพิพากษา อาญาชีวิต ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ยูบีซี เหตุที่เลือกเรื่องนี้เพราะประทับใจการทำงานของเธอและแม่ของเธอ เพราะพวกเขาจริงจังและเข้มแข็งกว่าเราหลายเท่าตัว แม้จะเป็นแค่ละครแต่ก็ไม่ได้เกินจริง ชีวิตมีอุปสรรค ความยากลำบาก ความเหน็ดเหนื่อย ความท้อแท้ พวกเขาผ่านมาได้อย่างไร เป็นบทเรียนชีวิตที่ดี วันนี้จะเล่าเรื่องตอนจบ ฉบับหน้าค่อยมาดูตอนเริ่มต้นกัน

เอมี ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน เสียใจที่ผู้ช่วยที่ทำงานร่วมกันมาหลายปีมีความเห็นขัดแย้งกับเธอรุนแรงจนถึงขั้นลาออกจากการงาน และยังเสียใจมากที่เด็กสาวที่เธอพยายามช่วยให้กลับตัวใหม่ถูกทำร้ายเสียชีวิตในคุก เอมีจึงตัดสินใจลาออกจากการงาน เมื่อแม่ก็ขึ้น แม่ของเธอซึ่งเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานช่วยเหลือเด็กมาตลอดชีวิตเช่นกันทักท้วงการตัดสินใจในช่วงเวลาที่จิตใจซึมเศร้า เพราะอาจจะเสียใจภายหลัง เอมีบอกแม่ว่า



แมกซีน เป็นนักสังคมสงเคราะห์
แม่ของเอมี



ดอนน่า อดีตเจ้าหน้าที่ศาล
ผู้ร่วมงานของเอมี

หนูเสียใจกับหลายเรื่อง เสียใจที่เห็นงานสำคัญกว่าชีวิตตัวเอง เสียใจที่นั้งอยู่ในห้องทำงานเล็กๆ แล้วผิดหวังซ้ำแล้วซ้ำเล่าหมดเวลาพวกนั้นแล้ว ตอนนี้หนูจะคิดถึงตัวเอง ชีวิตของตัวเอง บางทีหนูอาจไม่ต้องเสียใจแบบนี้

วันสุดท้ายที่เอมีไปทำงานที่ยังเหลือค้างอยู่ เธอพิจารณาคดีของโคลบี้ซึ่งเคยมาที่ศาลก่อนหน้านี้แล้วเนื่องจากนี่เรียนไปเล่นสเก็ตบอร์ดที่บันไดพิพิธิภัณฑ์ คราวนี้โคลบี้ถูกดำเนินคดีข้อหาพยายามฆ่า โคลบี้ทำร้ายเพื่อนร่วมชั้นบนรถโรงเรียนจนจมูกหัก โหนกแก้มแตก และตีเขาจนหมดสติ โคลบี้ให้การว่าเขาไม่รู้สึกรู้ว่าได้ทำอย่างนั้น จิตแพทย์วินิจฉัยสภาพจิตใจของโคลบี้ว่า เขาเป็นทุกข์กับสังคมอย่างอ่อนๆ และผิดปกติด้านขาดความตั้งใจ แพทย์ของครอบครัวให้ยาเหมาะสมแล้ว แต่ให้ปริมาณมากเกินไปทำให้โคลบี้มีอาการเหมือนวันที่เกิดเหตุทำให้เกิดอาการหวาดระแวงสูง นำไปสู่พฤติกรรมรุนแรง เนื่องจากเหตุที่ก่อคดีเป็นเพราะฤทธิ์ยาและโคลบี้ไม่เคยมีประวัติกระทำความผิด เอมีจึงตัดสินใจให้โคลบี้มีความผิดเพียงทำร้ายร่างกายและให้เข้าโปรแกรมที่ศูนย์อายุรกรรมนิวเบอร์รี่เพื่อ

ควบคุมปริมาณยาและเข้ารับการรักษาที่เหมาะสม และให้กลับมารายงานตัวที่ศาลในอีก ๓ เดือนข้างหน้า

วันสุดท้ายที่เอมีทำงานนี้เองที่มีข่าวว่าจะมีการทำประชามติที่วุฒิสภาเกี่ยวกับกฎหมายต่อต้านแก๊งและความรุนแรงบนถนน ซึ่งจะทำให้ใช้กฎหมายอาญากับเด็กอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป สำหรับวงการศาลคดีเด็กและเยาวชนแล้ว กฎหมายนี้จะทำลายกระบวนการยุติธรรมเด็ก มีคนขอร้องให้ผู้พิพากษาเอมีแสดงบทบาทคัดค้านกฎหมายนี้ แต่เธอปฏิเสธเพราะ “ฉันไม่พร้อมจะเป็นผู้เสียสละแล้ว ให้คนอื่นปกป้องโลกเถอะ”

คอน่า อดีตเจ้าหน้าที่ศาลซึ่งเคยทำงานกับเอมี พาเด็กๆ ที่เอมีเคยพิจารณาคดีมาให้กำลังใจเอมี เช่น มิเกลมีความผิดที่พ่นสเปรย์ตามที่สาธารณะ เอมีลงโทษโดยให้ทำจิตกรรมฝาผนังตรงจุดที่พ่นสีสเปรย์ไว้ จิตกรรมฝาผนังสวยงามจนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมาทำข่าว และมิเกลได้รับข้อเสนอให้ไปสอนที่โรงเรียนศิลปะของเมือง จูเลียน เมนโดซา ทำงานชดใช้สิ่งที่เธอขโมยไปจากห้างแบร์ริงตัน และเขาเสนองานประจำให้เธอทำ และยังมีเด็กอื่นๆ อีกหลายคนที่มาศาลในวันนั้น

คอน่าบอกเอมีว่า

เด็กเหล่านี้ทุกคนมีเรื่องราวว่าคุณได้สัมผัสชีวิตพวกเขาอย่างไร ด้วยการลงโทษที่สร้างสรรค์ของคุณ ผู้พิพากษาคนอื่นคงลงโทษมิเกลด้วยกฎหมายแก๊ง เขาคงไม่ได้ไปสอนที่โรงเรียนศิลปะ เด็กกลุ่มนี้คงไม่ได้อยู่ในที่ที่เขาอยู่ทุกวันนี้ถ้าไม่ใช่เพราะคุณ พวกเขาจะมาเพื่อขอบคุณ สำหรับโอกาสที่คุณให้พวกเขา สำหรับชีวิตที่เขาได้จากโอกาสนั้น พวกเขาจะมาเพื่อขอให้คุณพิจารณาเรื่องการลาออกจากผู้พิพากษาอีกครั้ง

แม้เอมีจะซาบซึ้งใจกับความเจริญก้าวหน้าและน้ำใจของเด็กๆ แต่เธอก็ยังไม่เปลี่ยนใจ เวลานั้นเอง ทนายของโคลบีมาบอกว่าศูนย์อายุรกรรมนิวเบอร์รี่ไม่รับตัวโคลบีเนื่องจากถูกตัดงบประมาณเพราะกฎหมายใหม่ที่สภากำลังพิจารณา โครงการสำหรับเด็ก ถูกตัดออกหมด เอมีเศร้าใจมากที่สังคมไม่มีที่สำหรับเด็กที่ทำความผิด เธออุทานว่า

ประเทศนี้เป็นอะไรไป เราไว้มากกับการฉลองให้เด็กที่ประสบความสำเร็จ ให้พวกนักแสดง นักกีฬา แต่ละทิ้งพวกเด็กๆ ที่ต้องการเรามากที่สุด ฉันจะไม่ละเลยผล และสิ่งที่ถูกต้องเพียงเพราะถูกตัดงบประมาณ ฉันจะไม่โยนอนาคตของเด็กทิ้งในวันสุดท้าย



ที่ฉันทำงาน

เอมีให้กรมสวัสดิภาพเด็กและครอบครัวดูแลโคลบี้จนกว่าจะหาความช่วยเหลือให้
โคลบี้ได้

เอมีอีดีอัดใจมากจนต้องร้องตะโกนออกมาคนเดียวในห้องทำงาน และในที่สุดเธอก็
ตัดสินใจไปร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ และลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นวุฒิ
สมาชิกต่อไป ตอนแรกครอบครัวไม่เห็นด้วย ลูกสาว (ลอเรน) คิดว่าแม่จะไม่ค่อยได้อยู่บ้าน
ที่ชายคิดว่าสมาชิกในครอบครัวจะเสียความเป็นส่วนตัวไปด้วย แม่คิดว่านักการเมืองไม่ได้สร้าง
ความเปลี่ยนแปลงได้จริง การเป็นผู้พิพากษามีอำนาจเปลี่ยนอะไรได้มากมาย

เมื่อขยายกับแม่มีความเห็นต่างและโต้เถียงกันรุนแรง ลอเรนจึงตัดสินใจสนับสนุนแม่
แม็กซีนเดินหนีจากโต๊ะอาหารที่สมาชิกครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้าเข้าไปในห้องส่วนตัว ขณะ
นั้นมีโทรศัพท์มาขอความช่วยเหลือ เด็กผู้หญิงหนีเข้าไปอยู่ในห้องน้ำเพราะแม่ของเธอกำลังจะ
ขายเธอให้ผู้ชายคนใหม่ เมื่อแม็กซีน เกรย์ กับตำรวจไปถึงบ้านของเด็กจึงทราบว่ามีแม่ของเด็ก
เป็นหญิงขายบริการและกำลังเสนอขายลูกสาวให้ผู้ชาย

ถึงแม้จะช่วยเด็กได้ทันเวลา แม็กซีน ก็ยังทำใจไม่ได้กับเรื่องที่เกิดขึ้น ในที่สุดแม็กซีน
ก็ต้องสนับสนุนลูกสาวให้เดินไปตามทางที่เธอเลือกเอง

ละครชุด Judging Amy (เหนือคำพิพากษา อาญาชีวิต) จบลงที่ฉากการปราศรัย
ของเอมี ไม่รู้ว่าถ้าผู้ประพันธ์เขียนบทละครต่อให้เอมีได้เป็นวุฒิสมาชิก เธอจะสร้างความ
เปลี่ยนแปลงให้สังคมคุ้มครองเด็กได้ดีขึ้นหรือเปล่า

ขอเอาใจช่วยทุกคนที่กำลังทำงานเพื่อเด็กและเพื่อผู้ด้อยโอกาสรูปแบบต่างๆ แม้จะ
มีบางเวลาที่ท้อ ก็โปรดอย่าถอย ขอให้คิดที่จะสู้เหมือนครอบครัวเกรย์



ปริศนาธรรมอักษรไขว้ Buddhist Crossword

ก้าว ๒



มาผ่อนคลายสายตาและผ่อนคลายหัวใจด้วยเกมปริศนาธรรมอักษรไขว้
ซึ่งเขียนขึ้นเป็นพิเศษเพื่อสมาชิก “ดอกหญ้า” โดยเฉพาะ
มาลองดูกันว่าความรู้และความจำของคุณยังคงมีอยู่หรือเปล่า เกมชุดนี้อยู่ที่ระดับปกติ
คือง่าย แต่ไม่ง่ายมาก จะเฉลยคำตอบให้ในฉบับหน้าค่ะ

แนวตั้ง :

๑. ผ้าที่พระในพุทธศาสนาใช้นุ่งห่ม
๒. รับอาหารที่คนเฝ้าลงในบาตร
๔. ไม่นั่นต้นที่พระพุทธรูปประดิษฐานและประณีต
๖. พราหมณ์ผู้สร้างคัมภีร์ บรพฤษะนันทองที่ใช้ดวงแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ
๗. วงการพระพุทธรูป
๘. เดินทางเพื่อศาสนา
๑๑. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำกล่าว, คำอธิบาย
๑๒. การกระทำโดยเจตนา
๑๔. ข้าวต้ม

แนวนอน :

๒. พ่อ
๓. ทานเพื่อสงฆ์ ถวายเป็นกลางๆ ไม่จำเพาะเจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง
๕. หู
๖. ปฐมสาวกของพระพุทธรูป
๗. รอยเท้าของพระพุทธรูป
๘. ผู้ประพาศิพรมจรรย์
๑๐. ตา
๑๑. มือ, แขน
๑๒. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำกล่าว, คำอธิบาย
๑๓. ความไม่ยากให้คนอื่นได้ดี, เห็นเขาได้ดีทนอยู่ไม่ได้
๑๕. คนวรรณะสูงสุดใน ๔ วรรณะ
๑๖. เดินไปมาโดยมีสติกำกับ
๑๗. ผู้ฟัง, ผู้ฟังคำสั่งสอน, ศิษย์



ปรีชัชฌิมค

กอง บก.



อยากให้สมาชิกร่วมคิดเห็นเกี่ยวกับการตอบคำถามของหนังสือดอกหญ้าของรางวัลอาจจะเป็นหนังสือหรือเทปก็ได้

ธนากร ผลเจริญศรี / ชลบุรี

Good idea! เริ่มกันฉบับนี้เลยดีไหม



ปัจจุบันอายุ 30 ปีแล้วร่างกายก็เริ่มเสื่อมเช่นเป็นภูมิแพ้ (แพ้อากาศเย็น) มีสารพิษตกค้างในร่างกาย (กินผักตลาดใช้สารพิษต่างให้ชีวิตตามประจำวัน) คิดวันโรคจากการทำงาน อยากไปทำงานภาคใต้แต่ไม่ห่อที่จะทำความดีในแต่ละวัน

เขาวเรศ ดิสง / อุบลราชธานี

ขอเอาใจช่วย ธรรมชาติคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม



นิตยสารดอกหญ้าให้ความรู้กว้างขวางดีอยู่แล้วค่ะ แต่ทำไมจึงไปดูงานที่เกาะได้หวัน ควรถ่ายทอดให้ละเอียดก็ดีค่ะ ได้ทราบด้วยทั้งที่ไม่ได้ไป

รัชณี มีลาก / พิจิตร

โลกนี้กว้างใหญ่ มิใช่เพียงแค่เราเท่านั้น ที่อยู่

อาศัย



๑. ทำไมคนไทยส่วนมากจึงสอนยาก เอาใจยาก เห็นแก่ตัวมาก

๒. ทำไมคนไทยจึงใช้คำพูดว่า “ชาวพุทธ” ชาวพุทธอะไรแน่

๓. ใครเป็นคนพูดว่า “ชุมชนรากหญ้า, ชุมชนชั้นกลาง” เพราะอะไร

๔. เมื่อไรจะมีคนพูดว่า “ชนชั้นพันทุกข์” ของประเทศบ้าง

๕. ทำไมคนชอบฉวยโอกาสไม่ค่อยจะให้โอกาสคนอื่นยับยั้งความคิดในทิศทางของตัวเอง

๖. ทำไมถ้าเหตุการณ์ไม่ดีเกิดขึ้นจึงพูดว่า “มีคนอยู่เบื้องหลัง”

๗. คนไทยโง่มากกว่าคนไทยฉลาดหรือคนฉลาดมากกว่าคนโง่

วิศิษฐ ชัยศรี / อุตรธานี

ท่านผู้อ่านท่านใดจะช่วยตอบคำถาม ๗ ข้อนี้ เรามีรางวัลให้ ตอบมากี่ข้อก็ได้ค่ะ



๑. ทำไมมนุษย์ทั้งหลายจึงไม่สามารถหยุดความโลภ ความโกรธ ความหลง ทั้งๆที่มีให้เป็นตัวอย่างมากมาย แต่มนุษย์ยังควบคุมตัวเองไม่ได้เลยครับ

๒. อยากให้ประเทศไทยมีคนดีมากกว่านี้ เพราะเดี๋ยวนี้ได้ฟังข่าวว่ามีปล้น, ใจ, ฆ่ากันไม่เว้นแต่ละวัน รู้สึกหดหู่มากเลย

ไม่รู้เมื่อไรจะถึงพระศรีอริยเมตไตรยสักทีนะครับ อยากให้ประเทศไทยร่มเย็นเป็นสุขอย่างมากครับ

สิทธูธิเกษม สุธรรมสาโรจ / สมุทรปราการ

๑. เพราะจิตใจอ่อนแอ

๒. คำถามนี้ก็อยากให้สมาชิกดอกหญ้าช่วยกันตอบทีว่า ทั่วประเทศประเทศไทยจะมีคนดีมากกว่านี้

ใครตอบดีมีรางวัลให้เหมือนกัน

*✍️ ผู้ทำงานเกี่ยวกับศาสนาพุทธ และเผยแพร่ให้
คนได้รู้จักให้มากที่สุดเท่าที่สามารถมีจะเป็นบุญ เป็น
ประโยชน์ต่อสังคม ต่อโลกมากเพราะว่าคนยุคนี้ทุกข์
มาก เหมือนคนกรรคนขาดธรรมแต่ไม่รู้จักหาธรรมะ มี
แต่หาเงินทองอย่างเดียวโดยลืมไปว่า ธรรมะคือสิ่งที่ขาด
ที่สุดและจำเป็นที่สุดในชีวิต

นงกัณฑ์ โพธิ์ศรี/ เลข

สาร..

*✍️ ๑. ทำไมเยาวชนไทยปัจจุบันนี้จึงเสื่อมถอยใน
หลักธรรมะต่างๆที่เขาเป็นชาวพุทธจะแก้ปัญหาความ
เสื่อมถอยในจริยธรรมอย่างไร

๒. โรงเรียนต่างๆเน้นการฝึกสมาธิแต่ไม่เห็น
เด็กๆและเยาวชนจะดีขึ้นจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร

๓. รอยสักแฟชั่นของเยาวชนเป็นจุดแห่งจิต
ตกจะหยาบซ่าหรือไม่และดารานักแสดงนักร้องคือต้น
เหตุดังกล่าวท่านคิดอย่างไร

กัธธ เสนจันทร์มิไชย / พิษณุโลก

๑. สังคมไทยไม่ได้ส่งเสริมจริยธรรมจนเด็กฯ
เห็นความสำคัญ แก้ไขได้โดยเราทุกคนปฏิบัติธรรม เป็น
แบบอย่างให้เด็กเห็น

๒. คุณครูรักชาติและสอนเด็กนักเรียนให้
รักชาติคือ

๓. ผู้ใหญ่ในครอบครัวหรือที่โรงเรียนไม่เป็นที่
พึ่ง เด็กก็เลยไปพึ่งดารานักแสดง

*✍️ เมื่อไหร่สังคมไทยจะมีความสงบสุขขึ้นกว่านี้
การเห็นแก่ตัวของคนในสังคมไทยเริ่มมีมากขึ้น
วัฒนธรรมตะวันตกแทรกซึมคนไทยมากขึ้นเรื่อยๆซึ่งผู้



ใหญ่เองก็เริ่มทำอะไรที่ไม่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

สว่าง กิตติวิชัยพันธ์ุ / นครราชสีมา
เมื่อเอยกี่เมื่อนั้น...ทุกอย่างเริ่มต้นที่ตัวเรา
วัฒนธรรมตะวันตกไม่ใช่สิ่งที่เลวร้ายเสมอไป

เพราะอาจจะเหมาะสมกับประเทศและประชาชนของ
เขา การเปิดรับสิ่งใหม่ๆ จึงต้องทำอย่างมีปัญญา และ
ไม่ขัดแย้งในศีลธรรม

*✍️ การที่ผู้นำขาดจริยธรรมเช่นปัจจุบันจะทำให้เกิด
ผลเสียหายอย่างไรต่ออนาคตของประเทศและการลอก
เลียนแบบของเด็กและเยาวชน

พัฒน์ธร โทโวยะ / ลำปาง
ผลเสียหายนั้นใหญ่หลวง ไม่มีสังคมไหนอยู่ได้
อย่างราบรื่น ถ้าความเจริญนั้นมาจากด้านวัตถุเพียงอย่าง
เดียว โดยไม่มีจริยธรรมควบคู่ไปด้วย

*✍️ จะทำอย่างไรเยาวชนสมัยนี้จึงจะอ่านหนังสือ
สมาธิ ตำรานุบำรุง / ขอนแก่น
การปลูกฝังตั้งแต่เด็กเป็นสิ่งสำคัญ แต่ในขณะ
เดียวกัน ค่านิยมในสังคมด้านการอ่านหนังสือในเมือง
ไทย ยังไม่ทำให้เยาวชนรู้สึกว่าการอ่านหนังสือ เท่าว่า
การคุยเรื่องฟุตบอล หรือเรื่องแต่งตัว


*✍️ ๑. รู้ว่าไม่ดี แต่ก็ทำอยู่ จะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

๒. เสียอารมณ์ง่ายมาก เมื่อเรารู้สึกว่าโดยเอา
เปรียบเมื่อถูกก้าวก่าย จะมีวิธียังไรครับ

จรัญ แสกลประเสริฐนที / แม่ฮ่องสอน


๑. ทำโทษตัวเองโดยงดทำสิ่งที่ตัวเองชอบ เช่นงดดูละคร ภาพยนตร์ งดตัดเสื้อผ้า หรือทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทดแทนการกระทำที่ไม่ดีนั้น เช่นตื่นเช้า มาทำกับข้าวใส่บาตร ช่วยทำงานในบ้านที่เคยทำมาก่อน

๒. เปลี่ยนวิธีคิด หักคิดเสียสละและให้อภัยมากขึ้น

 เมื่อถูกทำร้ายและถูกเบียดเบียน ทำอย่างไรจิตใจจะไม่เจ็บปวดและเศร้าหมอง ดินฉันเจ็บมากเพราะเคยช่วยเหลือเขามาก่อน


เอมอร เตถึงเกียรติกุล / ดร้ง

เพราะใจไปเรียกร้องว่า บุญคุณต้องทดแทน เลยเจ็บมาก ก็ลองช่วยเขาอีกสักครั้งโดยการให้อภัย ความเศร้าหมองก็จะพอนคลาย และไม่ต้องคิดถึงการแก้แค้น เพราะไม่มีอะไรอยู่ค้ำฟ้า

 เห็นแต่สันตือโสภณเท่านั้นที่พยายามให้แก่นแท้ของพุทธศาสนากับชาวพุทธ ถึงแม้ว่ายังไม่เพียงพอแต่ก็ยังมีหวังว่า ชาวพุทธเรายังมีแก่นแท้เหลืออยู่และคงจะสร้างคามเข้มแข็งต่อไป ขอเป็นกำลังใจและร่วมเดินทางกับท่านด้วยคนหนึ่ง

ทวีศักดิ์ สุภานัน / อุครธานี

กราบขอบพระคุณ

 ขณะนี้สังคมมนุษย์กำลังร้อนขึ้นทุกวันมีน้อยหนักที่จะหันหน้ามาปรึกษากันไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัว สังคม หรือปัญหาบ้านเมือง ทุกกรณีล้วนแต่ต้องการจะเอาชนะให้ได้ ไม่ว่าจะถูกหรือผิด ถ้ามีการอภัย ยอมรับกันบ้างก็จะเป็นสุขบ้าง พ่อท่านโพธิ์ริกษ์ทำดี ทำขอบแล้ว..สาธุ

ปาริชาติ ศรีลิขิต / อุบลราชธานี

อนุโมทนา...

 - มีบทความของนักคิดที่มีชื่อเสียง เช่น ส.ศิวลักษณ์


- แนะนำวัดสายปฏิบัติสมาธิทางภาคอีสาน
- ควรมีควมเผยแพร่งานวิจัยทางพุทธศาสนา
- เผยแพร่พระกณียกิจในโอกาสครบรอบ 60

ปีที่ทรงครองราชย์

- เผยแพร่งานด้านต่างๆ ของชาวโอศกและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
- ช่วยสัมภามณั NGO ด้วย (ที่ทำช่วยสังคม)


227052-11101

ขอบคุณสำหรับคำแนะนำ

 คำถามคงไม่มีอะไรเพราะฟังรายการท่านจันทร์ทุกวัน ความคิดเห็นอยากให้คนที่นับถือศาสนาพุทธ รู้จักศาสนาพุทธในด้านที่ดีมากขึ้น สังคมตอนนี้เสื่อมมาก ๆ สื่อลามกเต็มบ้านเต็มเมืองไปหมด เขาชนไม่มีศีลไม่มีธรรมในจิตใจ น้อยครอบครัวที่มีศีลมีธรรม อยากให้หนังสือธรรมะมีมากขึ้นในประเทศไทย

อิน รัตน์สุนทร / ละเชิงเทรา


มาช่วยกันทำงานดีไหม

 คำถามที่ตอบตัวเองไม่ได้คือตายแล้วเกิดทันที มีกับไม่มีมาแต่ใด ในเมื่อสมัยรัชกาลที่ ๕ มีประชากร ๘ หมื่นกว่าคน ทำไมเวรกรรมและการชดใช้กรรมเป็นเพราะคนแตกจิตเข้าไปประจูดามวัตถุและเนื้อตัวคน และสัตว์ที่ผสมพันธุ์กันจริงหรือไม่อย่างไร?

ผองไพร ทนกลีส/ เชียงใหม่

นี่เป็นคำถามที่ไม่น่าตอบ เพราะจะไปกินเนื้อที่ของคนอื่นมาไป สงสัยเรื่องปากท้องและความเป็นอยู่


ของตัวเองจะดีกว่าไหม

 อยากให้คนไทยสามัคคีกันเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลกับในหลวงของเราในวาระที่ท่านครองราชย์สมบัติครบ ๖๐ ปี เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของปวงประชา และประเทศชาติและศาสนาต่อไป


สมศักดิ์ พุทธิวงศาสูตร / กรุงเทพมหานคร
เชื่อว่าคนไทยทุกคน(ส่วนใหญ่)ทำกันอยู่แล้ว

 แล้วเราจะบรรลุได้ไหม

มานพ ศรีตุลยโชติ / กรุงเทพมหานคร
อันนี้คุณต้องตอบตัวเองแล้วละค่ะ


 ได้อ่านดอกหญ้า และสารอโศก มานานกว่า ๑๘ ปี แล้วได้ปฏิบัติตาม มีข้อคิดดีๆมากมาย ทำให้ชีวิตดีขึ้นกว่าเดิม

สถิต วิวัฒน์วงศ์ธร / กรุงเทพมหานคร

 รู้สึกไม่เคลียในเรื่องการตีความว่าสิ่งใดเป็นกรรมเก่า กรรมใหม่ เพราะทุกเรื่องถ้านำไปเป็นเรื่องกรรมทุกลมหายใจ มีสักช่วงระยะขณะที่จิตเป็นอิสระในการคิดพูด ทำ โดยเจตนาจิตใจสำนึก ที่ถูกหล่อหลอมมาจากสังขาน แล้วกระทำที่เบียดเบียนเป็นกองลื้อฉล กลโกง ความฉลาดมาเป็นตัวแรงในการสร้างกรรมโดยไม่คิดว่าเป็นความสามารถ


อมาวสี พร้อมอนันท์ / นนทบุรี

ทุกอย่างมีต้น กลาง ปลาย ถ้าคุณสามารถเรียงคำถามให้คนอื่นเข้าใจได้ คุณก็จะสามารถตอบคำถามตัวคุณได้

 ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดรุนแรง หรือพูดกระแทกมนุษย์โลก ในเมืองเขาไม่ชอบไม่พอใจ เขาก็พูดกระทบกระทั่งไป แล้วมันก็ไม่มีความรักสามัคคี สมาคมผู้ปฏิบัติธรรมคิดอย่างไร ที่พอท่านสอนไว้ว่ามีศัตรูหนึ่งคนก็ว่ามาก หากมีมิตร ๑๐๐ ก็ว่ายังมีน้อย

สมนึก ป่องหลักคำ / นครพนม

เห็นด้วย

 ช่วงทำกิจกรรมมือบเรียวร้องหาความเป็นธรรมจากผู้นำของประเทศมี เทป วีซีดี หนังสือ หนังสือที่พอท่านเทศน์ในแต่ละวันใหม่ จะหาซื้อได้ที่ไหน และอยากให้นำคำพิพม์ในหนังสือดอกหญ้า สารอโศก และจัดพิมพ์เป็นเล่มๆ ข่าวอโศกรายปักษ์ ยังจัดทำใหม่ราคาสมาชิกปีละเท่าไร

ต้น นามวงษ์ / มุกดาหาร


แจกจ่ายไปหมดแล้วค่ะ

 ทำไมสังคมไทยถึงเป็นเช่นนี้คะ

สิริพร เศษวงษ์ / กภาพลินธุ์

เป็นเช่นนี้ เป็นเช่นไหน คุณพูดเหมือนคนนอก

หึ


 ดิฉันรู้จักหนังสือดอกหญ้าจากสถาบันฝึกอบรมผู้นำ แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกจนกระทั่งมีผู้นำซึ่งสมัครเป็นสมาชิกอ่านแล้วดีใจจะ อ่านแล้วเบาสมอง แต่มีสาระขอให้ผู้มีส่วนในการทำหนังสือทุกท่านมีความสุข เหมือนกับผู้อ่านนะค่ะ

กาญจนา ธนิกกุล / ชลบุรี


ความเมตตาของคุณ พวกเราซาบซึ้ง


 ชาวพุทธต้องรู้และปฏิบัติ รู้ไม่ปฏิบัติไว้
ประโยชน์

สมเกียรติ เกิดอินทร์ / ชัยนาท
เล่าให้**ได้รู้บ้าง**ซิ ว่า**คุณได้ปฏิบัติอะไรบ้าง**


 ขณะนี้ปรากฏว่าสังคมเรากำลังสุขกันมากและสุข
บุรีกันมาก ซึ่งทำลายสุขภาพตัวเองอยากให้อธิบายถึง
โทษการดื่มสุรา และสูบบุหรี่เพื่อเกิดความกลัว

ยนต์ รูปสวยดี / สุพรรณบุรี
แล้วจะมีบทความประเภทนี้ ในอนาคต

 อยากให้ดอกหญ้าเล่มใหญ่กว่านี้อ่านได้นานๆ
จัญ ครอบจักรวาล / เชียงราย
ขนาดเล่มแค่นี้ บางคนยังไม่ยอมอ่านเลย

 พระผู้ปฏิบัติธรรมตามพระพุทธศาสนา ที่อยู่ตาม
บ้านนอกบ้านนาเมื่อทำผิดหรือทำไม่ถูกไม่มีใครกล้าแะ
กล้าตักเตือน เพราะถือว่าพระเป็นที่สูง ผู้หลักผู้ใหญ่เอย
แนะนำ ห้ามแตะต้องเสียเหลือง หรือถ้าไปแนะนำว่าเป็นบาป
พระก็เถลยถว้ตามเลย นิสัยคล้าย ลอกแต่กล่
แบบมีก็มีไปไม่น่าเคารพ

ประมวล มุพเขียน / จังหวัดศรีสะเกษ
นั่นนะซิ แล้วพุทธศาสนาจะเจริญได้อย่างไร

 ๑. สังคมปัจจุบัน พุทธศาสนามักถูกบิดเบือน
ความจริงจากสาวก ผู้ลืบทอดศาสนาในลักษณะของคำ
สอนและพิธีกรรม ทำให้คนจำนวนมากหลงเชื่อ

๒. สังคมไทยจะน่าอยู่มาก ถ้าคนลดความเห็น
แก่ประโยชน์ตนเองและพวกพ้องรู้จักหยุดวางและรู้จัก
พอในบางโอกาส ให้โอกาสบุคคลอื่นที่ไม่ใช่พวกพ้อง

คนได้แสดง

เจริญพงษ์สมบูรณ์ เขียวน้อย / สกลนคร

๑. เห็นด้วย

๒. ก็เห็นด้วย


 ๑. อยากทราบว่าใครสร้างโลกมนุษย์ขึ้นมา

๒. โลกจะมีโอกาสที่จะแตกใหม่ทำไม

หยาดพิรุณ สิงบูรณ์ / เลข


๑. ธรรมชาติ

๒. มี เพราะโลกร้อนขึ้นทุกวัน

 หนังสือที่ส่งมาให้ ดีพอสมควรทีเดียวครับ
ส่วนเรื่องที่ชอบใจก็มีอยู่ว่าการที่บอกว่าค่าขายแบบบุญ
นิยมทางปฐมอโศก (ที่เคยไปมา) ส่วนใหญ่จะบวกกำไร
ประมาณ10-20% อย่างนี้เราเรียกว่าค่าขายแบบบุญนิยม
หรือแปลคำรับ


รัตนมณี สายสนิทเสรีกุล / กรุงเทพฯ

ถ้าบวกกำไรแล้ว ราคาต่ำกว่าท้องตลาดก็เป็น
บุญนิยมระดับต่ำสุด ระดับสูงขึ้นมาคือขายเท่าทุน, ขาย
ขาดทุนและแจกฟรีเป็นบุญนิยมสูงสุด


 ปัจจุบันสื่อเย็นมีน้อยนิดถ้าเทียบกับสื่อร้อน สื่อ
เย็นหลายชนิดที่ต้องอาศัยโฆษณาเพื่อพุงให้อยู่ได้ในยุค
เศรษฐกิจอย่างนี้บางครั้งพุงผู้อ่านให้คิดให้หลงไหลไปอีก
ทาง แต่สารอโศก ดอกหญ้า หรืออีกหลายๆที่ออกจากสันติ
อโศก หาเป็นเช่นนั้นไม่เพราะสื่อเหล่านี้ ทำให้ผู้ศึกษา
นำเอาสาระที่ได้ไปปฏิบัติตามเป็นพุทธที่แท้จริง ทำให้
ดำรงชีวิตได้อย่าง “ทางโลกก็ไม่ต่ำทางธรรมก็ไม่เสีย”

โสภณ สุขช่วย / บุรีรัมย์

อนุโมทนากับผู้อ่านที่ปฏิบัติธรรมจริง


 หนังสือไถ่ภัยธรรมของท่านพุทธทาสเขียนไว้ดีมาก อยากให้ทุกคนศึกษา ทำให้รักทุกคนในโลกได้ เพราะทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน

ญาดา จันททอง / ชลบุรี

 ขอรบกวนเรื่องสั่งซื้อหนังสือธรรมของสมาคม ขอให้สมาชิกส่งเงินมาให้ก่อน-หรือหลังจากที่รับหนังสือ ดิฉันคิดว่าถ้าจะให้สมาชิกส่งเงินก่อนต้อง+ค่าส่งของ หนังสือนำมาเสนอทุกรายการนะค่ะ ขอขอบคุณ


รัชฎาภรณ์ ยานะ / น่าน

ส่งเงินไปก่อนพร้อมจดหมายสั่งซื้อ

 มีวิธีใดหรือไม่มีทางที่จะทำให้สมณะโศกเข้ากันได้กับพระสงฆ์ไทย เช่นธรรมยุติกัมภมาหนักาย เขายังเข้ากันได้สนิทเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเมื่อไรวันนั้นจะถึงรอ-รอ-และก็รอ


เมืองจีน วงษ์เทพ / เชียงใหม่

เราเป็นโยม ก็ได้แต่รอ

 อยากให้สมาชิกแต่ละจังหวัดพบปะติดต่อกัน บางในวาระต่างๆ ตามความเหมาะสมจะโดยประการใดๆก็แล้วแต่ เช่นงานบุญ 5 ธันวาคม ปกติมีญาติธรรมให้เพิ่มสมาชิคนิตยสารเข้าไปด้วยให้แจ้งที่อยู่กับในจังหวัดนี้ มีใครบ้างเบอร์โทรอะไร มีกิจกรรมต่างๆวันไหน ที่ไหน เมื่อไหร่ เพื่อประโยชน์ตนและกลุ่มให้มีการพัฒนาขึ้นต่อไป


เชวง นรสาร / สุราษฎร์ธานี

เห็นด้วย แต่ไม่มีผู้ประสานงาน

 น่าจะมีการรวมเล่มประวัติ ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบชาวญาติธรรมที่เสียชีวิตแล้วทั้งนั้นกับวช+ฆราวาส เพื่อเป็นอนุสติผู้มีชีวิตอยู่และระลึกถึงคุณความดีผู้ที่จากไปแล้ว

สมหญิง เพ็ญศศิธร / ชัยภูมิ


คนที่ยังชีวิตอยู่ไม่สนใจหรือ

 น่าจะจัดอบรมสมาชิกคอกหญ้าตามพุทธสถานต่างๆเกี่ยวกับกรทำปุ๋ยอินทรีย์ ทำอาหารสัตว์ ทำน้ำหมักชีวภาพบ้าง

ปฐพี ดาวบรรจบ / สงขลา


ติดต่อที่ท่านเสียดสี ชมรมเพื่อนช่วยเพื่อน ดู

รายละเอียดจากคอลัมน์ระดมระดมกับการเกษตร

 ปัจจุบันจิตใจ คอบจดหมายดีมากครับ แต่ตอบช้ามากๆแต่น่าเห็นใจ บ.ก.มาก จดหมายเยอะมากต้องตอบช้าเป็นธรรมดา ควรเลือกตอบปัญหาที่สำคัญและมีประโยชน์ก่อนและทันเหตุการณ์ก่อน

ธวัช คำศรี / กรุงเทพมหานคร

ขอบคุณที่เห็นใจ

 อยากให้มีคอล์มน์เกี่ยวกับการเล่าประสบการณ์ปฏิบัติธรรมว่าทุกคนย่อมมีความทุกข์มาแล้วทั้งสิ้นแต่เขาได้ใช้การปฏิบัติธรรมแบบไหนที่ทำให้เขาดำรงอยู่ในชีวิตปัจจุบันได้ ไม่ท้อถอยและจะปฏิบัติให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป (ถ้าเป็นไปได้จะเพราะจะเป็นกำลังใจและสิ่งที่ดีงามที่เกิดขึ้นทำให้อยากปฏิบัติตามบงคะ)


กษวรรณ ราชศักดิ์ / ลำพูน

เป็นไปได้ค่ะ แต่ไม่รู้เมื่อไหร่


 อยากได้เป็นซีดี หรือเทปที่เป็นคำสอนธรรมะ


มาเปิดที่สถานีวิทยุชุมชน เพราะทำงานอยู่ สถานีวิทยุชุมชนบางสระเก้า


มานพ เดิมบางปิด / จันทบุรี
คงต้องลงทุนซื้อเอง ขอแนะนำให้ไปเลือกดูได้ที่ธรรมทัศน์สมาคม

 ทุกวันนี้ปฏิบัติได้ ซึ่งก็นับว่า ยังไม่ก้าวหน้า กัลยาณชนนั้นได้อยู่ อยากให้ได้มากกว่า หนังสือดอกหญ้า ทุกวันนี้นับว่าดีแล้วไม่พบช่องว่างควรปรับปรุงให้ดีกว่านี้ได้ อย่างไร

เพ็ญพรรณ ศรีจันทร์ดิษฐ์ / เชียงใหม่
ถ้าพบเมื่อไหร่รับบอกด้วยนะ

 ถ้าจะตอบรับหนังสือควรจะตอบรับ ทางสมาคมผู้ปฏิบัติธรรม 67/30 ซอยเทียมกร ที่เดียวได้หรือไม่ เพราะข้าพเจ้ารับสารอโศกและเราก็คืออะไรด้วยการขอบพระคุณหลายๆที่จัดส่งมาให้ขึ้นได้รับต่อไปค่ะ
ปราณีจิตย์ หลวงทาโลก / เชียงใหม่
ได้ค่ะ


 เน้นผู้อ่านทุกระดับหรือไม่
กอบพร พสุนธราธรรม / สงขลา
หวังเอาไว้เช่นนั้น


 วัดส่วนใหญ่ยึดด้านสร้างวัดดู สร้างแข่งกัน สอนให้คนถือศีล 5 ยังไม่ได้ เน้นเรื่องพิธีกรรม พระบางรูปอยากถูกหวย แสดงว่ายังตัดโลกะไม่ได้
ประจวบ ประภาวดี / เชียงใหม่
ของใครของมัน กรรมใครกรรมมัน

 มนุษย์ทุกวันนี้ มีความเห็นแก่ตัว การช่วย


เหลือคนอื่นน้อยลงมีวิธีแก้ไขได้อย่างไร?

อนงค์ มุสิกะ / สงขลา
แก้ที่ตัวเอง ถ้าเราเป็นพาหะของเชื้อที่ตี การกระจายก็จะดีด้วย

 ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์เรา ทำลายมนุษย์เราเองรวมทั้งสัตว์สิ่งแวดล้อมต่างๆต้องถูกทำลายลงด้วย ตัวเรารู้จักการอยู่อย่างพอเพียง ตามพระราชดำรัสของในหลวงของเรา การออกมาจากวัตถุนิยมได้ มนุษย์และธรรมชาติที่แวดล้อมเรายู่คงจะสงบสุขกว่าวันนี้
เสมอ หิริญะเวช / ชุมพร
ถ้าเชื่อเช่นนั้น ก็เริ่มทำที่ตัวเราเลยละ

 ในการสอบบรรจุรับราชการหรือเรียนต่อระดับต่างๆน่าจะมีข้อสอบเกี่ยวกับศาสนาเพิ่มขึ้นหรืออาจจะรวมกับวิชาภาษาไทยก็ได้

สนิท เกษมสุข / ชลบุรี
การเรียนรู้อยู่โดยการท่องจำเพื่อเอามาสอบ อาจไม่มีผลเหมือนการปลูกฝังจิตสำนึกที่ได้รับแต่เนิ่นๆ หรือการปฏิบัติต่อกันอย่างผู้เจริญ ทำให้สังคมเจริญไปด้วย

 คงไม่ใช่คำถามแต่ใจคิดว่า ถ้าคุณธรรมอยู่กับคนแต่ละคนโดยเฉพาะผู้นำระดับต้นถึงปลาย ทำทุกอย่างที่เป็นระบบจัดระบบใหม่หมด ค่าครองชีพทุกอย่างลดลง คนจะได้ไม่ละโมภเห็นแก่ตัวจะได้ไม่ต้องกองบโกยมาแล้วครอบครองอย่างแท้เป็นทุกวัน
ศรญา เจริญศรีเกษม / สงขลา

